

Ekstra, v Gorici startal nov program Slovika in Dijaškega doma

Slovenci v Demokratski stranki o stanju v slovenski manjšini

ZKB in Mittelschool za domače dobrote

Pri Ljudskem vrtu v Trstu poimenovali trg po Fulviu Tomizzi

Primorski dnevnik

SREDA, 16. SEPTEMBRA 2009

št. 219 (19.618) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Fulvio Tomizza zgled za Trst

SANDOR TENCE

Prevečkrat se dogaja, da se uradne institucije spomnijo velikih mož, ko jih ni več. Takšen primer je tudi Fulvio Tomizza, ki so ga mnogi, ko je bil živ, prezirali in obrekovali, ker je v svojih knjigah pisal o Slovencih in Hrvatih kot o prijateljih in ne kot o sovražnikih. Sovražili so ga na desnici, tudi v nekaterih levičarskih krogih pa ni bil Tomizza nevem kako priljubljen zaradi zgodbe o ezulih in množičnem odhodu Italijanov iz Istre. Tudi med Slovenci, med katerimi je imel pisatelj veliko prijateljev in zlasti bralcev, so bili nekateri do njega nezaupljivi.

Lepo je, da se je Občina Trst z poimenovanjem trga v bližini Ljudskega vrta, kjer je pisatelj živel, dostojno spomnila Tomizze. To je bilo res dolžnostno dejanje do človeka, ki je veliko prispeval italijanski književnosti in obenem sožitju in prijateljstvu med tukaj živječimi narodi.

Župan Roberto Dipiazza se je med nedavnim gostovanjem v Vilenici v Revoltelli javno pohvalil, kako je mestna uprava odprta do Slovencev in napovedal nove pobude za utrditev kulture in vrednot sožitja. Med lanskim obiskom v Ljubljani je Dipiazza obljubil kip Primožu Trubarju, tudi Boris Pahor pa bi si zaslužil kaj več od občinske uprave. Gotovo bi si pokojni Tomizza prizadeval, da bi Trst poimenoval kakšno ulico ali trg po slovenskih osebnostih. Na to čakamo že dolgo časa.

ITALIJA - Napetost v Ljudstvu svobode in v vladni večini

Merjenje moči med Finijem in Berlusconiem

Fini toži Feltrija - Parlamentarci nekdanjega NZ pisali Berlusconiu

LJUBLJANA - Srečanja s predsednikom vlade in z Žekšem

Pričakovanja slovenske manjšine ob Pahorjevem obisku v Rimu

LJUBLJANA - Predstavniki slovenske manjšine so predsedniku slovenske vlade Borutu Pahorju včeraj predstavili pričakovanja ob njegovem petkovem obisku v Rimu, kjer se bo

med drugim srečal s Silviom Berlusconiem. Predsednika krovnih organizacij SSO in SKGZ Drago Štoka in Rudi Pavšič ter senatorka Tamara Blažina so se srečali tudi z ministrom

za Slovence v zamejstvu Boštjanom Žekšem (foto Bobo).

V ospredju srečanj je bila kritična finančna situacija slovenske manjšine.

Na 2. strani

RIM - Razmere znotraj Ljudstva svobode in sploh v vladni večini so izredno napete. Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini je včeraj vložil tožbo proti direktorju dnevnika Berlusconijevih Il Giornale Vittoriju Feltriju zaradi uvodnika, ki ga je le-ta objavil v ponedeljek, parlamentarci iz vrst ukinjenega Nacionalnega zavezništva pa so naslovili pismo na premierja Silvia Berlusconija z zahtevo, naj se prenehajo napadi na Finija, in s predlogom, naj oba skleneta »pakt o stalnem medsebojnem posvetovanju«, vse to tudi za omejitev politične teže Severne lige v vladni koaliciji.

Na 6. strani

Trst: Franco Bandelli ima veliko podporo

Na 8. strani

Uspela turneja okteta Suha pri Slovencih v Argentini

Na 12. strani

Parkirišče ob vrtcu v Pevmi nared oktobra

Na 15. strani

V Gorici z dvojezičnimi izkaznicami proti papirnatim priveskom

Na 14. strani

GORICA - Kriza brez izhoda v obratu v Stražicah

Odslovljenih osemdeset delavcev tovarne Carraro

GORICA - Osemdeset od stoddasetih zaposlenih v goriški tovarni Carraro bo v kratkem odpuščenih. Tako so sporočili predstavniki vodstva družbe Carraro, ki so se včeraj na sedežu goriških industrij sestali z županom Ettorejem Romolijem in s sindikalnimi predstavniki. Po navedbah predstavnikov družbe Carraro za štirideset delavcev, ki bodo zaenkrat ohranili svoje delovno mesto, ne bodo pripravili industrijskega načrta, tako da je tudi njihova zaposlitev na prepihu. Prizadevanja, da bi rešili vsa delovna mesta, so se torej izjalovila, kar je dodaten udarec za goriško gospodarstvo, še hujši pa je seveda za odslovljene delavce in njihove družine.

Na 14. strani

SLOVENIJA - HRVAŠKA - OK v odborih DZ

Švedska že sklicala medvladno konferenco

LJUBLJANA, ZAGREB, BRUSELJ - Po peturni razpravi sta odbora slovenskega državnega zbora za zunanjo politiko in zadeve EU brez podpore opozicije (Janševa SDS se je vzdržala) z glasovi vladne koalicije podprla nadaljevanje pogajanj Hrvaške z EU. Na podlagi pozitivnega odgovora Ljubljane je nato švedsko predsedstvo EU sklicalo medvladno konferenco za nadaljevanje hrvaških pristopnih pogajanj 2. oktobra. Na medvladni konferenci bo Hrvaška lahko po devetih mesecih nadaljevala pristopna pogajanja z EU, saj bo Slovenija v skladu s petkovim dogovorom premierov Slovenije in Hrva-

ške umaknila zadržke na enajst poglavij, ki so bila sporna zaradi prejšnjega sklepa. Hkrati bosta državi ob posredovanju Evropske komisije nadaljevali pogajanja o meji na podlagi drugega predloga evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna iz 15. junija.

Da slednje drži, je v posebnem sporočilu potrdilo hrvaško zunanje ministrstvo tik pred začetkom skupne nujne seje odborov slovenskega DZ, na kateri je slovenski premier Borut Pahor poslance pozval, naj podprejo sklep vlade o podpori nadaljevanju pristopnih pogajanj Hrvaške z EU.

Na 2. strani

LJUBLJANA - Srečanja z Borutom Pahorjem in z ministrom Žekšem

Slovenska manjšina potrebuje sistemsko finančno rešitev

Tamara Blažina, Rudi Pavšič in Drago Štoka predstavili položaj in probleme Slovencev v Italiji

LJUBLJANA - Slovenska manjšina nujno potrebuje sistemske finančne rešitve, s katerimi bi lahko njene kulturne ustanove redno in nemoteno delovale. Senatorka Tamara Blažina in predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka si želijo, da bi bila to eno glavnih, če že ne glavno priporočilo predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja svojemu italijanskemu kolegu Silviu Berlusconi. Premierja se bosta srečala v petek v Rimu, ko bo Pahor tudi gost v Vatikanu.

Zastopniki slovenske manjšine so položaj naše skupnosti včeraj predstavili Pahorju, pred tem pa so imeli daljše srečanje z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjanom Žekšem. Spremljala sta ga vladni sekretar Boris Jesih in Zorko Pelikan. Zadeve z izvajanjem zaščitnega zakona se premikajo počasi oziroma se sploh ne premikajo, so dejali gostje iz Furlanije-Julijske krajine. Navedli so odprta vprašanja pri izvajanju t.i. vidne dvojezičnosti, na področju šolstva in zaščite narodno mešanega ozemlja.

Velik problem predstavlja italijansko državno financiranje manjšine. Zaščitni zakon nakazuje nekatere redne sistemske rešitve, katerih izvajanje pa je odvisno od volje vlad in parlamenta. Posledica takšnega stanja je ta, da manjšinske kulturne ustanove živijo v stalni negotovosti in v stalni bitki za preživetje, kar seveda negativno pogojuje njihovo delovanje. Posebej so omenjali negotovo prihodnost Slovenskega stalnega gledališča.

Slovenska manjšina pri italijanski vladi pogreša neposrednega sogovornika, ki bi spremljal življenje naše skupnosti in pomagal pri reševanju problemov, ki se sproti pojavljajo. Najboljše bi bilo, da bi za ta vprašanja skrbel eden od podtajnikov pri predsedstvu vlade, kot se je dogajalo v prejšnjih levosredinskih vladah. Za problematiko narodnih in jezikovnih manjšin v sklopu notranjega ministrstva odgovarja podtajnik Francesco Nitto Palma.

Manjšinsko vprašanje ne bo edino vprašanje na pogovorih med Pahorjem in Berlusconi. Govor bo o odnosih med Italijo in Slovenijo na raznih področjih, gotovo pa bo v Rimu odmeval tudi problem žveljskega uplinjevalnika v luči uradnega stališča slovenske vlade. Slednja je mnenja, da italijansko okoljsko ministrstvo pri t.i. okoljevarstvenem dekretu za terminal ni upoštevalo njegovih čezmejnih vplivov.

Boštjan Žekš, Zorko Pelikan, Rudi Pavšič, Tamara Blažina in Drago Štoka na včerajšnjem srečanju v Ljubljani

BOBO

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Po pozitivnem sklepu odborov slovenskega državnega zbora

Švedska sklicala medvladno konferenco

Opozicija v DZ ni podprla nadaljevanja pogajanj Hrvaške z EU - Janševa SDS se je vzdržala - Zadovoljstvo v Zagrebu

Švedski zunanji minister Carl Bildt je kot predsedujoči zunanji minister EU za 2. oktober sklical medvladno konferenco za Hrvaško

ANSA

VRBA - Sodelovanje Začel se je komunalni forum Alpe-Adria

CELOVEC - V Vrbi ob Vrbskem jezeru se je včeraj začel dvodnevni 1. alpsko-jadranski komunalni forum. Cilj prireditve je trajno povezati občine, mesta in podjetnike iz alpsko-jadranskega prostora, pospešiti sodelovanje ter najti praktične rešitve. Kot je bilo poudarjeno na otvoritvi, so nove oblike financiranja in znižanja stroškov, komunalne inovacije in medkomunalno sodelovanje odločilnega pomena za nadaljnji razvoj sodelovanja in povezovanja v tem prostoru.

Prvega alpsko-jadranskega komunalnega foruma se udeležujejo številni zastopniki vlad iz celega alpsko-jadranskega prostora, zastopniki EU, župani in komunalni predstavniki, podjetniki in strokovnjaki za financiranje podpor EU, da bi se podrobneje seznanili s poglavjem meddeželnega sodelovanja in s skupno zgodovino v alpsko-jadranskem področju. Nadaljnje teme foruma so vprašanje inovacij in projektov, financiranje le-teh s sredstvi EU-ja, ter vprašanje energije in ekološke tehnologije.(I.L.)

OKOLJE - Plinski terminal v Žavljah

Erjavec in Prestigiacomo o terminalu morda v petek

KARL ERJAVEC

STEFANIA PRESTIGIACOMO

LJUBLJANA - Slovenski minister za okolje in prostor Karl Erjavec še ni prejel odgovora od italijanske kolegice Stefanie Prestigiacomo o dodatni dokumentaciji za plinski terminal v Žavljah in o navedbah okoljske nevladne organizacije Alpe Adria Green (AAG). Pripravljajo pa se dejavnosti za srečanje z ministrico, ki bo predvidoma oktobra v Ljubljani. "Pričakujem, da bo odgovor prišel pred tem srečanjem," je včeraj v Ljubljani dejal minister Erjavec. Če odgovora do takrat ne bo, minister pričakuje odgovor na omenjenem dvo-

stranskem srečanju. Kot je pojasnil, bo srečanje, predvidoma oktobra, sicer v celoti namenjeno problematiki plinskega terminala.

Slovensko-italijanskega vladnega srečanja, ki bo v petek v Rimu, se bo ob predsedniku vlade Borutu Pahorju udeležil tudi minister Erjavec, po pričakovanjih pa naj bi bila v italijanski delegaciji tudi ministrica Prestigiacomo. Kot je še povedal Erjavec, se bo predvidoma že v petek srečal z italijansko kolegico, govorila pa bosta o omenjeni problematiki. (STA)

PORDENON - Umor

Oče osumljen, da je zabodel 18-letno hčer

PORDENON - V kraju Montereale Valcellina je sinoči za posledicami vboda z nožem umrla 18-letna maroška državljanka, ki je živel v mestecu Azzano Decimo. Karabinjerji so v večernih urah odvzeli prostost njenemu očetu, ki je osumljen, da je do smrti zabodel hčer ter ranil njenega partnerja, 31-letnika iz Monterealeja, ki je bil sinoči na zdravljenju v Pordenonu.

Preiskovalci so navajali, da je do napada prišlo zvečer, v trenutku, ko je mladi par sedel v avtomobilu audi A4, namenjen pa je bil v gostilno. Dekle naj bi pred besnim očetom zbežalo v bližnji gozd, kjer je prišlo do tragičnega epiloga. Morilec jo je zabodel v grlo, reševalci službe 118 pa so jo nato neuspešno oživljali. Karabinjerji so kmalu zatem odvedli očeta v zapor. Do nasilnega dejanja naj bi prišlo, ker oče ni hotel sprejeti hčerinega razmerja z 31-letnikom.

LJUBLJANA, BRUSELJ - Po peturni razpravi sta odbora slovenskega državnega zbora za zunanjo politiko in zadeve EU brez podpore opozicije podprla nadaljevanje pogajanj Hrvaške z EU. Na podlagi pozitivnega odgovora Ljubljane je nato švedsko predsedstvo EU sklicalo medvladno konferenco za nadaljevanje hrvaških pristopnih pogajanj 2. oktobra. Na medvladni konferenci bo Hrvaška lahko po devetih mesecih nadaljevala pristopna pogajanja z EU, saj bo Slovenija v skladu s petkovim dogovorom premierjev Slovenije in Hrvaške umaknila zadržke na enajst poglavij, ki so bila sporna zaradi preudica meje. Hkrati bosta državi ob posredovanju Evropske komisije nadaljevali pogajanja o meji na podlagi drugega predloga evropskega komisarja za širitev Olja Rehna iz 15. junija.

Da slednje drži, je v posebnem sporočilu potrdilo hrvaško zunanje ministrstvo tik pred začetkom skupne nujne seje odborov, na kateri je premier Borut Pahor poslance pozval, naj podprejo sklep vlade o podpori nadaljevanju pristopnih pogajanj Hrvaške z EU. Da bi zavrnil očitke, da se je Slovenija z dogovorom vrnila nazaj ali pa da je "šest, sedem mesecev porabila za nič", je premier izpostavil sedem bistvenih pomembnih razlik med predlogom za odpravo slovenske blokade, ki ga je decembra lani pripravilo tedanje francosko predsedstvo EU, in petkovim pismom Kosorjeve švedskemu predsedstvu EU. Premier je izpostavil, da se je Hrvaška v tem enostranskem pi-

smu strinjala, da je vprašanje reševanja meje del njenega pristopnega procesa, torej da je "rešitev meje EU zadeva in ne bilateralni problem" in zapisala presečni datum 25. junija 1991 ter se zavezala, da so dejanja, dokumenti ali besede po tem datumu. Priznala je, da je v pristopni dokumentaciji prejela mejo. Prvič po vrsti let je tudi pristala, da se vprašanje meje reši "pred mednarodno arbitražo ali z bilateralnim sporazumom" in ne na Meddržavnem sodišču v Haagu.

Opozicija s pojasnili ni bila zadovoljna in je bila kritična tako do dogovora kot tudi do načina, kako je do njega prišlo. Zmotilo jih je, da se premier Pahor pred sklenitvijo dogovora s hrvaško kolegico Jadranko Kosor ni posvetoval s strankami oziroma DZ. Opozorili so tudi na problem možnosti različnih interpretacij pisma Kosorjeve in dogovora premierov kot tudi drugega Rehnovega predloga ter na pomanjkanje pisnih zavez hrvaške strani.

Po oceni prvaka opozicijske SDS Janze Janše se Hrvaška v pismu švedskemu predsedstvu ni zavezala k ničemu, o čemer se ne bi v preteklosti že sporazumela in trdila. Do ravnanja premiera Pahorja je bil kritičen tudi prvak SLS Radovan Žerjav. Zmago Jelinčič (SNS) pa je petkov dogovor označil za nacionalno izdajo.

Poslanci vladne koalicije so bili v razpravi dogovoru večinoma naklonjeni. Franco Juri (Zares) je dejal, da je imel od začetka pomisleke glede slovenskih zadržkov, vendar priznava, da je v preteklih mesecih prišlo do napredka, saj se je prvič zgodilo, da so pogajanja o meji zapisana kot del pogajalskega procesa Hrvaške z EU.

OZP je sklep nato sprejel z 11 glasovi za koalicijskih poslancev, proti so bili Jelinčič, Žerjav in Pukšič, poslanci SDS pa so se glasovanja vzdržali. OEU je sklep sprejel z 9 glasovi koalicijskih poslancev, dvema proti - SLS in SNS, ostali pa so bili vzdržani.

Švedsko predsedstvo EU je nato že odgovorilo hrvaški premierki in v pismu sporočilo, da bo medvladna konferenca o nadaljevanju pristopnih pogajanj Hrvaške z EU 2. oktobra in da bodo hkrati, na isti dan, sklicali nadaljevanje pogajanj med Hrvaško in Slovenijo o meji. Dodali so, da so se za omejeno odločili po posvetovanjih s Slovenijo in z razumevanjem, da so garancije, ki jih je Hrvaška potrdila, zadostne za umik slovenskih zadržkov za pogajalskih poglavij, ki so povezana s pomisleki glede prejudiciranja meje med državama.

Hrvaška premierka je čestitala odboru DZ "za dobrososedsko odločitev" ter dodala, da je njihova odločitev na sledi njunega dogovora s Pahorjem. (STA)

NABREŽINA - Deželni zbor slovenske koordinacije

Demokratska stranka pogreša večjo povezanost med Slovenci

Razprava o SSG, finančni krizi manjšine in o bližnjih strankinih kongresih

NABREŽINA - Če bo Slovensko stalno gledališče primorano zapreti vrata bi to znalo imeti usodni efekt »domino« na vso slovensko manjšino. Namesto, da bi bili Slovenci v tem kočljivem trenutku finančne krize povezani med seboj, dajemo vtis, da se v manjšini marsikaj cefra, kar seveda ni dobro. Te besede Nives Košuta odražajo vzdušje na predsinočnji deželni skupščini Slovencev v Demokratski stranki, ki je bila posvečena krizni situaciji v manjšini in pripravam na oktobrske strankine kongrese. S tem v zvezi bo koordinacija Slovencev pripravila stališče, ki ga bo posredovala trem kandidatom za deželno tajniško mesto, ki so Vincenzo Martines, Cristina Carloni in Debora Serracchiani.

Razprava o stanju v manjšini je bila precej kratka in se bo nadaljevala na prihodnji seji, na kateri bo navzoča senatorka Tamara Blažina (v ponedeljek je bila v Kobaridu na državni proslavi ob obletnici vrnitve Primorske matični državi). Stefano Ukmar, ki so mu bile zaupane uvodne misli, je govoril o komplicirani situaciji, ki se rešuje na zelo različne načine. Protislovna sta po njegovem primera SSG in Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje. Za rešitev problemov gledališča se je angažirala vsa Demokratska stranka in ne samo njen slovenski del, je poudaril Ukmar.

Nives Košuta, ki je članica upravnega sveta SSG, je rekla, da s teatrom tokrat gre zares in da obstaja nevarnost, da bo po 28. septembru prevladal črni scenarij. Glede gledališča, a tudi drugih kriznih situacij, Košuta pogreša večjo povezanost v manjšini. S tem je soglašal Ukmar, ki je rekel, da so se nekateri odkrito in javno angažirali za prihodnost SSG, drugi v naši manjšini pa o tem molčijo.

Marsikoga v DS je glede gledališča presenetila vloga levosredinske Pokrajine Trst. Na tiskovni konferenci vodstva teatra je pokrajinska odbornica napovedala pomoč ustanovi v krizi, nekaj ur kasneje je predsednica Pokrajina skupaj z Deželo in Občino Trst dejansko obtožila SSG slabega in nemanega upravljanja. Pokrajinska svetnica Mariza Škerk je predsednico in odbor opozorila na te neskladnosti, stranka pa o zadevi ni želela sprožiti javne polemike, ki bi - tako je bilo slišati v Nabrežini - najbrž bolj škodila, kot koristila SSG. Za Slovence v DS so vsekakor bistveni rezultati, to je prepreči-

Deželno skupščino Slovencev Demokratska stranka sta vodila Stefan Čok in David Peterin

KROMA

ti zaprtje gledališča in ustvariti pogoje za njegovo nemoteno dejavnost.

Ukmar je govoril o potrebi po sistemski rešitvi finančne situacije slovenske manjšine, ki je za tekoče leto na nek način »zakrpana«, za leto 2010 pa ostaja zelo negotova. Slovenci v DS zelo pozorno spremljajo razvoj dogajanj o novem tržaškem regulacijskem načrtu. »Proti njemu smo s svetnikom SSk Igorjem Švabom uskladili skupno politično strategijo, potem pa je Slovenska skupnost šla čisto po svoje,« je poudaril Ukmar.

Več del skupščine v dvorani SKD Igo Gruden, ki sta jo vodila Stefan Čok in David Peterin, je bil namenjen deželnemu kongresu DS in volitvam za novega tajnika oziroma tajnico. Slovenci si želijo večetnično in večkulturno stranko, nočejo biti »stranka v stranki«, temveč hočejo, da bi vsa Demokratska stranka namenjala pozornost slovenski manjšini. V tem okviru bo treba razjasniti politične odnose s Slovensko skupnostjo, ki je z DS povezana s federativno-volilnim dogovorom na deželni ravni. Večkrat pa ni jasno, je bilo slišati v Nabrežini, kje se konča Demokratska stranka in kje se začneja SSk. S tem v zvezi se slovenski koordinaciji DS ne zdi prav, da so o srečanju SSk z državnim tajnikom Dariom Franceschinijem izvedeli iz javnih občil.

S.T.

KOROŠKA - Začetek novega šolskega leta

Sabine Sandrieser: Slovenščina mora postati enakopraven jezik

Deželna nadzornica za dvojezični pouk Sabine Sandrieser

Dežela Koroška na robu finančnega propada!

CELOVEC - Pokojni koroški deželni glavar Jörg Haider, ki je bil dolga leta do svoje nenadne smrti 11. oktobra lani tudi pristojen za finance, je svojim naslednikom zapustil dramatično zadolženo deželo. Kot je včeraj sporočil deželni svetnik za gospodarska vprašanja Josef Martinz (Ljudska stranka), se bo neto-zadolžitev dežele v prihodnjem letu dramatično povišala in znatno preslegla šele pred kratkim napovedanih 190 milijonov evrov. Po mnenju Martinza se bo letna neto-zadolžitev zvišala na nad 250 milijonov evrov, morda celo na 300 milijonov evrov. »Številke se iz ure v uro slabšajo,« je dramatično stanje deželne blagajne opisal Martinz.

Deželni glavar Gerhard Dörfler iz Haiderjeve stranke BZÖ je vzrok za alarmantno poslabšanje finančnega položaja dežele pripisal dejstvu, da je dežela doslej prejela 100 milijonov evrov manj iz zveznega proračuna. Očitek, da je Haider odgovoren za katastrofalno stanje deželnih financ - celotna zadolženost dežele znaša blizu 1,8 milijarde evrov! - je Dörfler zavrnil z argumentom, da je pokojni deželni glavar leta 1999 prevzel deželo, ki je bila popolnoma nerazvita. Tudi očitek, da je bil prav Haider tisti, ki je prodal še zadnje »družinsko srebro«, Dörfler zavrača, čeprav so dejstva popolnoma jasna. (I.L.).

CELOVEC - V ponedeljek se je tudi na Koroškem začel pouk, šolski zvonci so zazvonili tudi v dvojezičnih razredih na južnem Koroškem. V zadnjih letih se je število prijav k slovenščini na šolah na dvojezičnem ozemlju sicer povzpelo nad 40 odstotkov, hkrati pa tudi med strokovnjaki ni dvoma, da mora pouk na dvojezičnih šolah postati še bolj kvaliteten. »Slovenščina mora biti nemščini enakovredna, kakor to predvideva zakon,« zato ob začetku šolskega leta poudarja deželna nadzornica za dvojezičen pouk Sabine Sandrieser.

Glede števila oz. odstotka letošnjih prijav k slovenščini na koroških šolah nadzornica Sandrieser sicer še nima točnih podatkov, v glavnem pa v primerjavi z lanskim letom ne pričakuje velikih sprememb. Dokončna slika bo znana konec meseca, kajti po zakonu o dvojezičnem šolstvu imajo starši oz. vzgojni upravičenci do deset dni po začetku šolskega leta čas, da prijavijo svoje otroke k pouku slovenščine. (I.L.).

VIDEM - Festival malih domovin stare celine

Predstavljena sveža in zanimiva glasbena produkcija manjšinskih skupin

VIDEM - Medtem ko so minulo soboto v mestu plapolale italijanske trobojnice in pričakovanje nedeljskega shoda alpecev, se je v videmskem gledališču Palamostre odvijal Festival de cjancon in lenghe minoritaire - Suns, na katerem so se občinstvu predstavile glasbene skupine, ki so na stari celini odraz manjšinskih jezikovnih stvarnosti.

Večer, za katerega so dali pobudo deželna agencija za furlanski jezik Arlef, videmska Občina, Radio Onde Furlane in zadruga Il Campo, je nadvse uspel. Številno občinstvo je na koncertu imelo priložnost spoznati svežo in zanimivo glasbeno produkcijo bendov, ki izvajajo svoje komade v manjšinskih jezikih. Od osmih nastopajočih skupin (furlansko-sardinska R. Esistence in dub, švicarsko-retoromanska Ursina Giger, katalonska iz Sardinije Chichimeca, albanska iz Kalabrije

Peppa Marriti band, ladinska iz doline Fassa Encresciadum, furlanski Lino Straulino, sardinski Dr Drer & Crc Posse in Harri Stojka v romskem jeziku) so poslušalci in žirija izbrali dve (karnijskega kantavtorja Straulina in sardinski bend Dr Drer & Crc Posse), ki se bosta konec oktobra pomerila na finalnem nastopu evropskega festivala Liet manjšinskih jezikov in malih domovin, ki se bo odvijal v Ljouweru (Frizija) na Nizozemskem.

Straulino je z akustično kitaro in angažiranimi teksti pregovorno hladne Furlane s svojim nastopom močno ogrel. Zmagoviti Sardinci pa so o svojem otoku spregovorili nadvse borbeno in jasno v nasprotju s kontinentom-italijansko državo.

Večer se je sklenil z nastopom furlanske skupine Mitili Flk, ki je stopila v ospredje v 90-ih letih preteklega stoletja in se je ob tej pri-

ložnosti prvič po dolгих letih predstavila v svoji izvirni sedemčlanski zasedbi.

Videmski nastop je dokazal, kako lahko tako imenovani manjšinski jeziki združujejo in ne ločujejo ljudi: dejstvo, ki bi ga morali tisti, ki govorijo o razsipanju denarja in dviganju pregrad v zvezi s podporami manjšinskim jezikom, upoštevati. Medtem ko bo prihodnje leto festival Liet romal na Škotsko, so predstavniki krajevnih oblasti odločili, da kandidirajo Videm za izvedbo mednarodnega festivala manjšinskih jezikov za leto 2011. Potek prireditve v furlanski prestolnici bi samo še potrdil tezo, da predstavlja poznavanje furlanščine (in drugih manjšinskih jezikov) sredstvo za srečanje in integracijo in nikakor ne priložnosti za zapiranje in povratek v preteklost, kot skušajo nasprotniki manjšinskih jezikov večkrat podtikati. (Mch)

MEDIJI - Za svobodo tiska

Proti nagobčniku

V soboto osrednja manifestacija v Rimu - Ob 17. uri tudi v Trstu

TRST - Odnosi na relaciji mediji-država že dolgo niso bili tako slabi. Ministrski predsednik Silvio Berlusconi že nekaj mesecev udriha po medijih in novinarjih, v zadnjih tednih so njegovim besedam sledila tudi dejanja: njegovi odvetniki so ovadili dva državna italijanska dnevnika, Repubblica in Unità, ki naj bi žalila ugled premierja in navajala lažne podatke. Drugi mediji, tisti v lasti predsednika Berlusconi in njegovih družinskih članov, so začeli medijsko gonjo proti nekaterim kolegom-novinarjem in politikom.

Zaradi teh in drugih razlogov je enotni novinarski sindikat Federazione nazionale della stampa italiana soboto razglasil za dan mobilizacije v bran svobode tiska. Na rimskem Trgu del Popolo bo ob 16. uri osrednja manifestacija, ki uživa podporo številnih sindikalnih in političnih organizacij. Pod geslom Nočemo informacij z nagobčnikom pa bo tudi v Trstu potekal protestni shod: za pravico novi-

narjev do informiranja, a tudi za svoboden dostop bralcev do informacij. Shod bo ob 17. uri na Trgu Bartoli (med Borznim in Velikim trgom).

Medtem je deželni novinarski sindikat aktiven tudi na področju zaščite tako imenovanih preknernih novinarjev in publicistov. Po javnem apelu, ki sta ga njhova deželna koordinacija in sindikat naslovila na javne upravitelje in politike, si sledijo izrazi solidarnosti in konkretnih dejanj. Deželni svetniki različnih koalicij, Alessandro Corazza, Piero Colussi, Igor Kocijančič, Stefano Pustetto, Gianfranco Moretton, Federico Razzini, Luigi Ferone in Edoardo Sasco, so na predsednika Tonda naslovili interpelacijo, v kateri ga sprašujejo, kakšne posege načrtuje njegova uprava: nesprejemljivi finančni pogoji, v katerih delajo številni sodelavci deželnih medijev, bi morali po njihovem mnenju skrbeti tudi deželno upravo. Podobno interpelacijo je naslovil tudi svetnik Igor Gabrovec.

ENOGASTRONOMIJA - S prvo od štirih torkovih degustacij v Expo Mittelschool

Zaživel Kras point by ZKB za promocijo domačih dobrot

Svoje izdelke so predstavili pridelovalci medu, vina in sira oz. skute

TRST - Zadržna kraška banka (ZKB) je še enkrat protagonistka dogajanja v središču mesta, in sicer niza predstavitev in degustacij za promocijo tipičnih kmetijsko-živilskih proizvodov ozemlja, na katerem deluje. V prostorih Expo Mittelschool v Ul. San Nicolò je bil včeraj prvi torek s predstavitvijo medu, skute in malvazije v izvirnih povezavah in mešanju okusov.

Pobuda, ki so jo poimenovali *Kras point by ZKB*, je nastala na osnovi sporazuma med ZKB in Expo Mittelschool, ki je enogastronomska »izpostava« tržaške Trgovinske zbornice. Namen tega sodelovanja, ki ga za banko vodi Štefan Tomsic, je prispevati k vzdržnemu razvoju ozemlja in k promociji njegovih kmetijsko-živilskih proizvodov visoke kakovosti, kar so sicer vrednote, ki navdihujejo tako našo banko kot Mittelschool. Kot je povedal vodja te enogastronomске izložbe Federico Razzini, je Mittelschool središče za promocijo kulture tipičnosti, kakovosti in stila, hkrati pa tudi center odličnosti za razstavljanje, degustacijo in valoriziranje lokalnih in deželnih proizvodov. Pri tem je izpostavil veliko občutljivost ZKB, ki so jo na predstavitvi zastopali podpredsednik Adriano Kovacic, direktor Alessandro Podobnik in Štefan Tomsic, za vodeno pokušnjo dobrot pa je kot navadno skrbela izvedenka Rossana Bettini.

»Bogata tradicija našega ozemlja si zasluži to priložnost, ZKB pa je drugačna banka ravno zato, ker je blizu našemu človeku,« je poudaril Adriano Kovacic, medtem ko je Podobnik povedal, da ne more biti »čisto objektivni«, saj je bil do pred kratkim predsednik konzorcija čebelarjev. »Velikokrat je za promocijo tipičnih proizvodov malo možnosti, predvsem zato, ker gre za količinsko omejeno proizvodnjo, ki jo je težko plasirati na trgu, poleg tega pa so domači proizvodi pogosto podcenjeni glede na tiste, ki prihajajo od daleč,« je povedal direktor kraške banke.

Včerajšnji prvi degustacijski torek (drugi se bodo zvrstili 6. oktobra z vitovsko in kraškimi dobrotami, 27. oktobra z ekstra deviškim oljem in vinom, 24. novembra s siri in teranom) je bil posvečen medu, malvaziji in skuti, predstavili pa so se proizvajalci medu Fausto Settimi, Bogdan Castellani in Alessandro Podobnik, odlično malvazijo so ponudili Matej Skerli, Lupinc in Kante, slastno skuto za povezavo z medom pa so prispevali Vidali in Dario Zidaric (iz kravjega mleka) in Žbogar (iz kozjega). (vb)

Včerajšnja prva degustacija v okviru pobude Kras point by ZKB

KROMA

OZEMELJSKI RAZVOJ - Gospodarska konferenca v Miljah

Pomen čezmejnih prometnih infrastruktur za razvoj miljske občine

MILJE - Občina Milje v izzzvih 21. stoletja je naslov raziskave, ki jo je pripravil inštitut ISTIEE in s katere predstavitvijo se je v Portu San Rocco začela včerajšnja Gospodarska konferenca

občine Milje. Analiza, ki jo je predstavil predsednik INSTIEE Giacomo Borruso, na 145 straneh obravnava status in ambicije mesteca, ki teži, kot je povedal miljski župan Nerio Nesladek,

k »takemu razvoju, ki bo vključeval industrijo in obrt, a tudi primarni in terciarni sektor, kot pospeševace splošnejšega izboljšanja gospodarskega položaja«.

Na konferenci je sodelovala tudi deželna odbornica za lokalne avtonomije, ozemeljsko načrtovanje, varnost in mednarodne odnose Federica Seganti, ki je izpostavila pomen nove čezmejne prometne infrastrukture za vso tržaško pokrajino in torej tudi za Milje. Strinjala se je z ugotovitvami raziskave in še posebej s potrebo po podpiranju avtohtonega podjetništva in okrepitvi storitev za podjetja.

Župan Nesladek je kot nadaljnji pomemben korak za razvoj miljske občine navedel izdelavo občinskega regulacijskega načrta, medtem ko je odbornica Segantijeva dodala, da je v fazi izdelovanja ozemeljskega načrtovanja predviden člen, na osnovi katerega bodo občine v Furlaniji-Juljski krajini dobile instrumente za gospodarski razvoj in za upravljanje ozemlja.

Pogled na miljsko marino Porto San Rocco

ARHIV

FJK - Z enajstimi milijoni evrov

Dežela bo financirala 69 razvojnih projektov

TRST - Dežela FJK bo z 11 milijoni evrov financirala 69 projektov s področja raziskovanja in razvoja, ki jih načrtujejo industrijska podjetja v Furlaniji-Juljski krajini. Podatke je po končani selekciji vloženih projektov posredoval deželni odbornik za proizvodne dejavnosti Luca Ciriani. Prednostno lestvico izbranih projektov je izdelala posebna tehnična komisija, ki jo je imenoval deželni odbor, njen glavni kriterij pri izboru pa je bila kakovost dospelih projektov.

Omenjenim 11 milijonom evrov iz deželne blagajne je treba prišteti še približno 40 milijonov, ki jih bodo investirala sama podjetja, tako da bo skupni sklad za raziskovanje in razvoj presegel 50 milijonov evrov. »Gre za pomemben in strateški podatek za našo deželo, ki kljub težkemu gospodarskemu trenutku zna reagirati in vlaga v sektor, ki bo ob izhodu iz krize največ prispeval h konkurenčnemu razvoju našega

ozemlja,« je komentiral Ciriani.

Sinergija med javnim in zasebnim prinaša v tem okviru prednost, da se zasebna sredstva dopolnjujejo z javnimi dotacijami.

V ozemeljskem smislu so deželni prispevki za projekte s področja raziskovanja in razvoja takole porazdeljeni: 6 podjetij iz goriške pokrajine, 18 iz pordenonske, 22 podjetij iz videmske pokrajine in 23 iz tržaške. Po kriteriju števila zaposlenih pa bo prejelo prispevke 11 velikih podjetij, 16 srednjevelikih in 42 majhnih podjetij, ki bodo prejela skupaj 5,7 milijona javnih sredstev ali več kot 50 odstotkov razpoložljive vsote. To je po Cirianijevih besedah še posebno pomembno, ker dokazuje, da majhna podjetja uspevajo ne samo načrtovati in uresničevati naložbe, ampak tudi pritegniti več kot polovico razpoložljivih javnih sredstev. »To je kazalnik zdravja in želje po razvoju, ki odlikuje naša podjetja,« je dodal odbornik.

AVTOCESTE - Obračun Autovie Venete

Osebni promet raste, tovorni upada počasneje

TRST - Upravni svet avtocestne družbe Autovie Venete je na sestanku v Trstu sklenil, da bo dožnja 28. septembra sklical svoje delničarje na redno skupščino, na kateri bodo glasovali o spremembah v konvenciji z državno cestno družbo Anas. Druga skupščina, z rednim in izrednim delom, pa bo sklicana 15. oktobra in bo imela na dnevnem redu nekatere statutarne spremembe, odobritev poslovne bilance in volitve za obnovo vodstvenih organov družbe.

Pooblaščenici upravitelja avtocestne koncesionarke Pietro Del Fabbro je članje upravnega sveta seznanil z glavnimi podatki poslovnega obračuna, ki se je zaključil 30. junija letos s 33,4 milijona evrov čistega dobička (v bilanci leta prej je znašal 41 milijonov). Gre za razmeroma pozitiven rezultat, saj je treba upoštevati, da je lani prišlo do zmanjšanja prometa, ki se je nadaljevalo tudi v letošnjem prvem polletju. Po podatkih koncesionarske družbe je bil upad skupnega prometa v letu 2008 0,22-odstoten; medtem ko se je osebni promet povečal

za 3,7 odstotka, je tovarni promet doživel močan padec, od približno 5,5 milijona na okrog 4,9 milijona vozil.

V juliju in avgustu je promet osebnih vozil nadaljeval pozitiven trend s 6,44-odstotno rastjo glede na enaka lanska meseca, medtem ko se je upadanje tovarnega prometa nekoliko upočasnilo (-4,9%). Posebno intenziven je bil promet zasebnih vozil v teh poletnih mesecih ob koncih tedna, ko je redno presegal številke iz enakih lanskih obdobj. Ob vikendih med 30. majem in 6. septembrom je lani potovalo po avtocesti A4 Benetke-Trst in obratno 6 milijonov 916 tisoč vozil, letos pa 6 milijonov 333 tisoč, kar pomeni 3,27-odstotno rast. Konec tedna, v katerem so zabeležili največjo rast prometa, je bil med 12. in 14. julijem, ko so našli za 12,9 odstotka več prometa osebnih vozil kot v enakem lanskem vikendu, medtem ko je bil absolutno najbolj prometni konec tedna med 31. julijem in 2. avgustom, ko je po avtocesti vozilo za 4,3 odstotka več vozil kot v primerljivem vikendu lani.

EVRO

1,4611 \$ +0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
15. septembra 2009

valute	15.9.	14.9.
ameriški dolar	1,4611	1,4561
japonski jen	133,26	132,30
kitajski juan	9,9777	9,9436
ruski rubel	45,0950	44,9152
indijska rupija	71,0680	70,9630
danska krona	7,4430	7,4434
britanski funt	0,8869	0,8790
švedska krona	10,2438	10,2627
norveška krona	8,6390	8,6685
češka krona	25,351	25,455
švicarski frank	1,5162	25,351
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	272,02	274,33
poljski zlot	4,1635	4,2040
kanadski dolar	1,5869	1,5879
avstralski dolar	1,7014	1,6963
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,678	4,2768
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7023	0,7023
braziljski real	2,6464	2,6677
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1781	2,1853
hrvaška kuna	7,3252	7,3276

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
15. septembra 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,2433	0,295	0,6775	1,2537
LIBOR (EUR)	0,4037	0,7318	1,0262	1,2468
LIBOR (CHF)	0,1083	0,305	0,4066	0,7116
EURIBOR (EUR)	0,452	0,77	1,04	1,256

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

22.057,82 € +175,13

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
15. septembra 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,20	+0,99
INTEREUROPA	6,28	-0,16
KRIKA	71,74	-0,55
LUKA KOPER	23,09	-1,70
MERCATOR	173,15	-0,57
PETROL	311,36	-0,10
TELEKOM SLOVENIJE	159,40	-0,56

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	50,39	-3,10
AERODROM LJUBLJANA	31,28	+1,00
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,89	-1,00
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	29,95	+0,54
POZAVAROVALNICA SAVA	15,00	-
PROBANKA	28,00	-
SALUS, LJUBLJANA	460,00	-0,43
SAVA	229,10	-0,35
TERMÉ ČATEŽ	-	-
ŽITO	85,50	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	25,17	+0,04

MILANSKI BORŽNI TRG
15. septembra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,37	-0,07
ALLEANZA	5,77	+0,43
ATLANTIA	16,79	-1,12
BANCO POPOLARE	6,55	-0,68
BCA MPS	1,41	+0,14
BCA POP MILANO	5,27	+0,48
EDISON	1,20	+0,08
ENEL	4,21	+0,24
ENI	17,47	+0,52
FIAT	8,81	-0,11
FINMECCANICA	11,6	-0,43
GENERALI	17,54	+0,63
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	3,01	+0,42
LOTTOMATICA	15,75	+0,32
LUXOTTICA	17,5	+0,57
MEDIASET	4,76	+0,11
MEDIOBANCA	9,50	-0,37
PARMALAT	1,90	+2,76
PIRELLI e C	0,37	+3,17
PRYSMIAN	13,24	+0,23
SAIPEM	19,35	+0,10
SNAM RETE GAS	3,28	+1,08
STMICROELECTRONICS	6,61	+0,69
TELECOM ITALIA	1,24	+1,72
TENARIS	11,47	+1,24
TERNA	2,67	+1,33
TISCALI	3,25	+0,77
UBI BANCA	10,24	+0,79
UNICREDIT	2,57	-0,48

SOD NAFTE

(159 litrov)

70,93 \$ -0,00

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
15. septembra 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.249,75	-0,59
SBITOP, Ljubljana	1.047,86	-0,40

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.200,84	+2,63
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	353,81	-0,03
BIFX, Sarajevo	1.967,14	+1,02
NEX 20, Podgorica	18.079,24	+0,61
MBI 10, Skopje	2.908,05	+4,13

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.683,41	+0,59
Nasdaq 100	1.699,53	+0,34
S&P 500, New York	1.052,63	+0,31
MSCI World, New York	1.118,30	-0,08
DAX 30, Frankfurt	5.628,98	+0,16
FTSE 100, London	5.042,13	+0,46
CAC 40, Pariz	3.752,21	+0,58
ATX, Dunaj	2.531,44	+0,15
PX, Praga	1.133,5	-0,01
EUROSTOXX 50	2.843,00	+0,49
Nikkei, Tokio	10.217,62	+0,15
STI, Singapur	2.638,40	-0,05
Hang Seng, Hongkong	20.866,37	-0,31
Composite, Šanghaj	3.033,72	+0,23
Sensex, Mubaj	16.454,45	+1,48

OGLEDALO

Ledeni dež pada na pot manjšine

ACE MERMOLJA

Darko Bradassi je napisal, da je poletja konec. V resnici so čez celo poletje močni vetrovi prečesavali Jadran in spravljali mornarje-amaterje v težave. Prav tako je v hribih slabo vreme povzročilo veliko smrtnih nezgod. V hotelih turisti tega niso opazili in so bili zadovoljni s poletjem, ki je bilo vsaj vremensko prijetno pestro. Končalo je. Prihaja jesen in hladen dež me je pričakal, ko sem prišel v Čedad.

Vreme je vsekakor pogojevalo moj povratek v Trst, kjer sem se v hipu znašel med drugačnimi nevihtami. Izražam torej upravičeno bojazn, da se nad ustanovami, organizacijami, mediji, šolo in celo nad manjšimi družbi zgrinjajo temni oblaki. Ne moremo jih pripisati splošni krizi, ampak nekemu političnemu vzdušju, ki je zavladalo v državi, predvsem pa med vodilnimi politiki v naši deželi. Mislim najprej na Občino Trst, na vzdušje v videmski pokrajini in posledično v sami deželni vladi. Gorica ostaja bolj umirjena, čeprav ne opažam med dvema Goricama tistega sodelovalnega vrenja, ki so ga mnogi navdušeno napovedovali pred padcem meje med Italijo in Slovenijo. Nekateri kar hitijo, in to povsod, nado-meščati zapornice in policiste z drugačnimi »mejami«. Samovšečnost, misel, »kaj nam pa morejo«, aroganca oblasti, mačizem, šovinizem in podobna zadržanja, ki označujejo vsedržno vladno ekipo, se očitno selijo med krajevne mogotce. Vzdušje je moreče, posebno če nimaš sredstev moči.

Zgodbu moram pričeti z najaktualnejšim vprašanjem: s Slovenskim stalnim gledališčem. Bralci so obveščeni, da ta edina umetniška ustanova Slovencev v Italiji ne more pričeti z novo sezono, ker nima sredstev. Znani so tudi razlogi: institucionalne ustanoviteljice ali soustanoviteljice SSG ter nujne članice (brez njih ni stalnosti), to je Dežela FJK, Občina Trst in Pokrajina Trst kronično ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, ki so v tem, da iz lastnih sredstev podvojijo prispevek FUS iz Rima in da obenem poskrbijo za dvorano z najmanj petsto sedeži oziroma za stroške zanj. Danes bi to znašalo vsaj 500.000 evrov letno, verjetno pa več.

Ne bi se spuščal v ples števil, ker so za bralce časopisov bilance včasih težko razumljive. Dejstvo pa je, da je SSG v letih znatno zreduciralo število osebja in tako v desettletju ohranilo v bistvu enake bilančne postavke. Vsa zadeva je zahtevala upravno akrobatiko, ki jo sedaj javne ustanove pojmujejo kot slabo upravljanje(sic!). Kar vem, ni glede Statuta gledališča več kakih pomislov, vsaj s slovenske strani ne, je pa jasno, da statut ne sme postati alibi ali pa način, da se poklicno ustanovo spremenijo v amatersko gledališče. Sedanja smer, ki jo voham, je namreč prav ta.

Par ur po tiskovni konferenci SSG-ja so torej Dežela FJK, Občina Trst in Pokrajina Trst izdale skupno tiskovno sporočilo, v katerem upravičeno sprašujejo po novem statutu (kot članice Skupščine lahko k novemu statutu sicer s polno pravico prispevajo tudi same), manj upravičeno krivijo vodstvo gledališča za slabo upravljanje, povsem neupravičeno pa Dežela obravnava kot lasten prispevek večino vsote, ki jo izdaja, in ki prihaja iz zaščitnega zakona za Slovence št.38. Gre torej za sredstva iz Rima namenjena slovenski manjšini, ne pa dejavnostim Dežele. Toliko je res, da so že za časa podpore iz zakona za obmejna območja nekateri menili, da bi bila prefektura lahko primeren »porazdeljevalec« sredstev, nato je zmagal predlog o Deželi. Slednja si sedaj ne more »lastiti« tega denarja, ker bi to imelo posledice, o katerih bom naknadno spregovoril. Tudi obtožba o slabem upravljanju SSG je subjektivno mnenje. Naj opozorim, da ima gledališče svoj nadzorni odbor, ki mu predseduje funkcionar iz Rima. Ta odbor ni opozoril na bistvene nepravilnosti ali stranpoti, čeprav je bila kakšna opazka upravičena in sprejeta (zapisati moram, da sem sam član Skupščine SSG). Tudi predstavniki ustanov se na skupščini niso negativno izrazili, kar so pravilno ugotovili člani upravnega odbora SSG. Kot član omenjene Skupščine lahko pričam, da je bilo tako.

Nevarno pa je predvsem sklicevanje na sredstva iz zaščitnega zakona oziroma njihovo »prilaščanje«. Zadeva je namreč preprosta. Sredstva, ki jih država namenja kulturnim in drugim dejavnostim manjšine, Dežela porazdeli po posvetovanju s posebno komisijo številnim slovenskim kulturnim ustanovam, organizacijam, društvom, medijem, šolam itd. Večina prejemnikov črpa sredstva za lastno dejavnost z italijanske strani izključno iz te po-

stavke, ki je omejena. Letos znaša nekaj manj kot 5 milijonov evrov, triletni državni plan pa predvideva za prihodnje leto krčenje za več kot milijon lir, za leto 2011 pa naj bi se vsota znižala na borih 3. 2000.000 evrov. To bi pomenilo za ustanove z uslužbenci kolaps.

Na različnih ravneh in iz različnih zakonov prejemajo dodatna sredstva Primorski dnevnik in tednika (zakon za založniške dejavnosti) in SSG. Šola je v celoti državna, slovenski radio in televizija delujeta v sklopu RAI. Potrebe PD, tednikov in gledališča pa krepko presegajo vsoto iz zaščitnega zakona. Ko bi sedaj obveljalo znižanje omenjene vsote (za letos je to preprečilo srečanje med Borutom Pahorjem in Berlusconiem) ter teza, naj si manjšina pomaga s sredstvi iz zaščitnega zakona, bi se poklicno kulturno, izobraževalno (glasbeni ustanovi) in novinarsko delo zreduciralo na raven močnejšega društva. Naj opozorim, da vlada že dalj časa napoveduje krčenje sredstev za tisk, kar bi izrazito prizadelo Primorski dnevnik, ki se z vedno večjo težavo »drži« bilančne meje pozitivne ničle. Ko bi oblasti rekle, naj tudi tisk, v primeru primanjkljave, črpa iz vedno manjše mošnje zaščitnega zakona, bi to imelo vsestranske posledice: od kulturnih do zaposlitvenih, saj je že danes za večje subjekte edini način varčevanja odpuščanje uslužbencev, honorarnih sodelavcev, skratka, ljudi. Kulture brez ljudi, ki delajo, pa preprosto ni.

Če torej povzamemo različne zgodbe in jim dodamo še beneške in rezijske »jezikovne zdrahe«, je očitno, da vladajoča desnica v naši deželi v slovenskih kulturnih in izobraževalnih ustanovah ne vidi nekaj pozitivnega. Slovenci ostajajo še vedno nadloga ali politično vprašanje, ki se ga je potrebno lotevati z ideološkimi predznaki. Rim sledi nasvetom krajevnih desnice, razen če ne pride do takšnih problemov s sosednjo Slovenijo, da lahko postane manjšina karta v pogajanjih. Tržaški župan Dipiazza je prijazno pozdravil srečanje s Pahorjem, Jančarjem in Magrisom v dvorani muzeja Revoltella. Kak dan kasneje pa je povezal vprašanje SSG-ja z uplinjevalnikom in zahtevo Slovenje po dodatnih pojasnilih o varnosti objekta. Direktnejšega sporočila si pač ne moremo predstavljati, Dipiazza je pač znan, da zna govoriti kot mož v baru. Jasno je, da bi moral občutljivejši in do kulture prijaznejši Trst odkloniti primerjanje kulturnega in umetniškega dela z energetskimi in drugimi interesi, ki ne prinašajo samo luči in toplote v naša stanovanja, ampak tudi ogromne profite v žepe multinacionalk in držav.

V bistvu je žalostno, da v polemikah izginjajo kulturne vrednote in da se slovensko a tudi tržaško gledališče obravnava le kot proračunsko postavko oziroma »privilegij« neke nesposobne manjšine. Podobno velja za druge ustanove in za sam slovenski jezik in njegova narečja. Jezikovna in kulturna pluralnost se zazdi odvečna, draga in v bistvu odvečna sitnost. Seveda je to mogoče v državi, kjer lahko na morju potone na desetine otrok, žensk in moških pribežnikov, ker je pač treba preprečevati nezakonito priseljevanje. Če lahko ljudje umirajo na morju zaradi neobčutljivosti in negostoljubja, se lahko tudi zapirajo ali zreducirajo ustanove in dejavnosti neke manjšine, ki za del večine še vedno pomeni vzrok in ne žrtev številnih grozot, ki jih je povzročil fašizem. Med drugim je tudi ta ukinjał mnoge ustanove in podjetja na legalno-birokratski način in prikril faktično represijo. Ne živimo v fašizmu, vendar se v Italiji prostor demokracije krči. To je razumel sam Fini, morda pa prav zato, ker je bil v mladosti voditelj stranke, ki je poznala tehniko diktature in nesvobode. Žal poznamo iz starih izkušenj te tehnike tudi Slovence v Italiji. Glede zapisanega bi si seveda želel, da se povsem motim in da bo kak pogovor »na vrhu« deblokiral sedanje stanje.

Dodal bi še nasvet za obnašanje »med nami«. Ne vemo za obseg krize, ki lahko prizadene tudi konkretne ljudi in njihove družine, ki delajo v raznih organizacijah. Trezno je potrebno ocenjevati politično okolje in nanj premišljeno reagirati. »Med nami« pa ne smeta zmanjkati ne dialog in niti jasnost. Ko te nekdo »reže« se najprej skregaš z bližnjimi. Zaradi finančne stiske razpadejo družine. Manjšinska organiziranost pod udarom naj torej ostane trezna in solidarna. Vojne med reveži ne potrebujemo, kot niti ne misli, da se najbolje lahko reši »vsak zase«. Priporočilo seveda ne bo bistveno lajšalo ran prizadetih, lahko pa smo si v teh časih bližje, kot smo si drugače...

PISMA UREDNIŠTVU

Graditi na osnovnih načelih

V zadnjih mesecih je bilo zaslediti precej pisanja o tem, kakšne naj bi bile reforme znotraj naše skupnosti. Mislim, da se je počasi, a dokaj zanesljivo, uveljavila precej splošna želja, da bi v jedru reform bila ustanovitev (enotnega) predstavništva naše skupnosti. Telo brez glave in povezav (živev), s katerimi mora biti interaktivno prepleteno, namreč ne more funkcionirati in trenutno dejansko tudi ne funkcionira.

A kako naj bi se vodstvo naše skupnosti sestavilo? Naj ga po starih receptih določi ozek krog ljudi, in sicer z za ostale verjetno dokaj nevidnimi in nejasnimi kriteriji? Gotovo bo potem tako vodstvo ljudem vzpostavljeno s prisilo ter nihče (ali skoraj) ne bo priznaval njegove morebitne strategije, kaj šele, da bi ji konkretno sledil ali jo celo pomagal izvajati.

Edina druga možna alternativa, a v tem primeru sprejemljiva, je torej ta, da je mehanizem izbire predstavništva zgrajen na osnovnih načelih na katerih temeljijo že znane trdne skupnosti, dokazano uspešne družbene ureditve. Kakšna naj bi bila ta načela? Prvo, zelo generično, a osrednje, je načelo pravičnosti. Ali je prav, da samo nekateri odločajo v imenu vseh ostalih, ne da bi ti imeli prejšjo močnosti (individualno) izbrati kdo naj jim vlada? Odgovor je seveda NE.

V začetku letošnjega leta je bilo objavljeno pismo (PD, 5. februar 2009), ki je kot rešitev predlagalo mehanizem ljudskih volitev v začetku leta 2010 ter način njih izvedbe (v naši skupnosti bi lahko volil npr. vsakdo, ki je recimo vsaj tri leta obiskoval slovenske šole ali pa vanje dal otroke, seznami volilcev bi torej bili npr. kar Izvestja ter seznami staršev otrok na slovenskih šolah, z dodatkom morda nekaj vključitvenih in izključitvenih kriterijev, volitve pa bi potekale npr. v športnih ali kulturnih društvih.)

Dokler se tega prvega, osnovnega načela pravičnosti ne popravi (z uvedbo demokratične izbire), ni zelo smiselno razmišljati o tem, kaj bi bilo treba ukreniti pri drugih, seveda zelo važnih, a v primerjavi s tem bistvenim, sekundarnih problemih (kot npr. kakšna stališča imeti v odnosu z italijanskimi sosedi, ali podobno). Ti pridejo na vrsto potem. Ne moremo pri gradnji hiše začeti s prvim nadstropjem, ko pa nimamo še niti temeljev in pritličja. Zgodovina nas uči, da so se ureditve, ki se niso držale trdnega načela ljudskih potrditev, neizbežno izkazale kot obsojene – prej ali potem, tako ali drugače – na propad.

Ne zdi se mi, da bi združevanje dveh vodilnih organizacij naše skupnosti bil nujen predpogoj za izvedbo volitev takega predstavništva. Naj se raje ustanovi tretje telo, imenovano npr. »Predsedstvo Slovencev v italijanski državi«, to pa naj bo normalno periodično demokratično izvoljeno (pravno bi to najbrž lahko bilo npr. društvo, volilci pa njegovi člani, ki volijo predsednika in upravni odbor – nobene paradržavne ureditve bi torej ne bilo). Prvi dve organizaciji bosta še naprej predstavljali interese raznoraznih zamejskih društev (in sicer vsaka bolj tistih, ki jih boljše pozna). To tretje, novo telo pa bo enotno predstavljalo manjšino, oz. njeno držo ter srednjedolgoročno razvojno strategijo, katere okvirne smernice bodo (skupno s smernicami preostalih reform) v teku normalnega volilnega procesa izbrali volilci. Če smo do zdaj imeli dva konzula, imejmo zdaj triumvirat.

(Že bi bilo zelo čudno, če bi si z (seveda približno) analogijo z našo trenutno situacijo poskusili predstavljati, da bi v Italiji namesto rimske vlade vladali npr. združenji ACLI in Confindustria (??)... In ravno tako se mi ne zdi, da bi se v Italiji ti dve organizaciji morali najprej združiti (?), zato da so lahko razglašene volitve.)

Združevati je težko, ustanoviti nekaj novega pa sorazmerno lahko. Predvsem pa nova ustanovitev ničesar ustaljenega zares ne podira, temveč le dograjuje oz. delno preusmerja, odpira nove možnosti, prevetri.

Ali si demokratičnih volitev res želimo? Po mojem da, a odgovora nima smisla ugibati, temveč je treba predhodno vprašati tiste, ki so edini upravičeni o tem odločati, t.j. člane naše skupnosti. V naših najbolj obiskanih ustanovah (knjižnicah, ipd.) bi npr. lahko bile za en mesec na razpolago pole, v katere po vpisu svojih osebnih podatkov izberemo DA ali NE. Privzame se, da je tistemu, ki se ne bo izrazil, relativno vseeno ter da prepušča odločitev ostalim.

Ne gre zanemarjati, da kdorkoli se bo prvi hotel lotiti organiziranja nečesa, kar je v svojem bistvu pravilno, bo moralno upravičen, da to tudi dejansko izvede. (Morda poskusno najprej mlajša generacija za lastnega predstavnika?)

Iztok Bajc

PS: Avtor tega pisma se ne namerava aktivno ukvarjati s politiko (in torej niti biti kandidat na volitvah), ima namreč že svojo službeno pot s katero je zadovoljen in več kot polno zaposlen. Mnenja je tudi, da bodo konkretno izvedbo takih ali podobnih predlaganih idej najbolje uresničili tisti, ki so usmerjeni v družbene aktivnosti (ne glede s kakšne strani), kar avtor dejansko ni.

Edino kar bi rad, in to tako kot mnogi drugi, je se neke nedelje zjutraj odpraviti na prve zamejske volitve...

Zmaga bo, ne glede na to kdo bo izvoljen. (I.B.)

Spomin na padle

Devinsko nabrežinskega župana Reta bi želel opozoriti, da je v občini, ki jo upravlja, padlo med vojno nad sto domačinov, ki so se borili proti fašizmu in za svobodo ter enakopravnost vseh državljanov. Za iste ideale so žrtvovali svoja mlada življenja štirje Bazoviški junaki, katerih 79 letnico ustrelitve smo skupno proslavili preteklo nedeljo. Skupno: Slovenci in Italijani, razna združenja, Tržaška Pokrajina in občine od Milj do Zgonika. Pogrešali smo, poleg tržaške, še devinsko nabrežinsko!

A ne, da bi ti dve občini imeli kaj skupnega?, morda pozabljenost, ali pomanjkanje časa za tako nepomembne dogodke, bolje, da so njeni predstavniki prisotni na raznih ljudskih veselicah!

Žalostno je, da se občinska Zveza partizanov Italije ni z vncem udeležila proslave. Čast najzahodnejše tržaške (še slovenske?) Občine je rešila godba Nabrežina.

Hvala za pozornost

Antek Terčon

Zasluge za padec fašizma

Leta 1992 so demokratični Italijani v Rimu (ANPI) čudovito podprli komemoracijo 14 Slovencev, ki so bili leta 1942 obsojeni na smrt pred Posebnim sodiščem za zaščito države in ustreljeni v Forte Bravetta. Pokazali so, da se globoko zavedajo, da se fašistično preganjanje Slovencev ne tiče samo Slovencev. Očitno dovolj poznajo zgodovino fašističnega obdobja in delež slovenskega (in hrvaškega) odpora proti fašizmu. Ko je leta 1987 združenje ANPPA izdalo knjigo o internirancih z naslovom »Pericoli nelle contingenze belliche« je Alfredo Bonelli v uvodu zapisal: »Lungo tutta la dittatura, nelle carceri e nei luoghi di confino il maggior contributo di vittime politiche in rapporto alla popolazione fu sempre dato dalla Venezia Giulia, e soprattutto dalla componente slava dei suoi abitanti. Anche durante il periodo bellico, con l'internamento, il massimo contributo delle vittime venne dagli slavi; e si deve ad essi se nei soli anni di guerra il totale degli internati ha superato di parecchie volte il totale dei carcerati e dei confinati nel corso di tutti i 17 anni in cui rimasero in vigore le leggi eccezionali« (str. 17). Ne vem, koliko so ta dejstva znana demokratičnim Italijanom v Trstu in v deželi. Bojim se, da niso znana dovolj niti Slovincem - na obeh straneh meje, ki naj bi je ne bilo več.

Na žalost se tudi med Slovenci še ni razširila zavest, da je žrtev slovanskega prebivalstva v sorazmerju s številom slovanskega prebivalstva znatno prispevala k padcu fašizma in osvoboditvi Italije. Zato se ne smemo čuditi, če se italijanskim demokratom še ni porodila misel, da bi se spodobilo temu slovanskemu prebivalstvu (med katerim je po dejavnosti verjetno prevladovalo slovensko prebivalstvo) izreči uradno priznanje zaslug za padec fašizma.

Med italijanskimi demokrati pa brez dvoma prednjači predsednik republike, ki bi verjetno bil občutljiv za to vprašanje, le njegovi nekdanji strankarski tovariši bi morali razmisliti o možnosti, da bi ga primerno opozorili nanj.

Ko bo predsednik Italijanske republike podpisal odlok o odlikovanju vseh Slovencev in Hrvatov, ki so bili obsojeni na smrt in ubiti, ker so tvegali svoja življenja zato, da bi propadel fašizem, se bodo spominskih svečanosti udeleževali tudi vladni komisariji in prefekti, kvestorji, tržaški župani in predsedniki tržaškega občinskega sveta, predsedniki deželnege odbora in deželnega sveta ter množice demokratičnih Italijanov, ki bodo spoznale, »da obsodba in takojšnja ustrelitev obsojencev ne zadeva samo nas Slovencev, ampak tudi demokratične Italijane.«

Samo Pahor

POLITIKA - V pismu, ki so ga naslovili na premierja

Parlamentarci ukinjenega NZ branijo Finija pred Berlusconiem

Predsednik poslanske zbornice vložil tožbo proti direktorju dnevnika Il Giornale Feltriju

RIM - Razmere znotraj Ljudstva svobode in sploh v vladni večini so izredno napete. Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini je včeraj vložil tožbo proti direktorju dnevnika Berlusconijev Il Giornale Vittoriu Feltriju zaradi uvodnika, ki ga je le-ta objavil v ponedeljek, parlamentarci iz vrst ukinjenega Nacionalnega zavezništva pa so naslovili pismo na premierja Silvia Berlusconija z zahtevo, naj se prenehajo napadati na Finija, in s predlogom, naj oba skleneta »pakt o stalnem medsebojnem posvetovanju«, vse to tudi za omejitev politične teže Severne lige.

Novico o Finijevi tožbi je objavila njegova odvetnica Giulia Bongiorno, ki je sicer tudi predsednica pravosodne komisije poslanske zbornice. V kratki noti za tisk je sporočila, da tožba zadeva uvodnik z naslovom »Predsednik Fini in strategija počasnega samomora - Zadržite opozorilo za Finija: ali spremeni smer ali zapusti Ljudstvo svobode«, ki ga je Il Giornale objavil v ponedeljek. V noti ni pojasnjen natančen razlog tožbe. Posebno sporen je vsekakor odlomek, v katerem Feltri grozi Finiju, da bo objavil fascikel iz leta 2000, ki naj bi dokazoval, da so bili predstavniki Nacionalnega zavezništva vpleteni v afero s prostitutkami.

Zadeva je včeraj odjeknila v poslanski zbornici. Načelnik Demokratske stranke Antonello Soro je izrazil solidarnost s Finijem, češ da je bil tarča »nesprejemljivega napada«, in to povrh na straneh dnevnika, ki je last družine predsednika vlade. Podobno je nastopil načelnik UDC Rocco Buttiglione. Načelnik Ljudstva svobode Fabrizio Cicchito pa je izrazil solidarnost svoje skupine bodisi Finiju bodisi Berlusconiju, temu drugemu zaradi »nezaslišanih napadov, ki jih je že mesece deležen na straneh dnevnika La Repubblica«. Predstavniki Italije vrednot Fabio Evangelisti pa je zahteval, naj pride sam premier poročat v parlament o zadevi Fini, pa tudi o zadevi Boffo in o drugih primerih, ki dokazujejo, da je svoboda tiska v Italiji danes pod vprašajem.

Kot rečeno, pa s medtem parlamentarci iz vrst nekdanjega Nacionalnega zavezništva naslovili na Berlusconija pismo v obrambo Finija. Pismo je sestavil Italo Bocchino, namestnik načelnika Ljudstva svobode v poslanski zbornici.

Podpisniki obsojajo pisanje dnevnika Il Giornale, češ da je »nevarno« in »nerazumljivo«. Sicer pa poudarjajo, da nočejo postavljati v dvom Berlusconijeve vloge voditelja Ljudstva svobode, pa tudi ne groziti z odcepitvijo. Od Berlusco-

nija zahtevajo, naj prepreči, da bi kopiranje nerešenih problemov privedlo do »kratkega stika« znotraj stranke. Zavzemajo se za okrepitev notranje demokracije v stranki v skladu z njenim statutom.

Podpisniki nadalje Berlusconija posebno opozarjajo na nevarnost, da bi v vladni večini prišlo do neravnovesja v prid Severne lige. Ta vtis delajo že redne ponedeljkove večerje, na katerih se srečuje ta Berlusconi in Bossi. Da bi odpravili nakazana neravnovesja v Ljudstvu svobode in v vladni večini parlamentarci nekdanjega Nacionalnega zavezništva predlagajo, naj Berlusconi in Fini kot soustanovitelja Ljudstva svobode skleneta »pakt o stalnem medsebojnem posvetovanju«.

Včeraj se je oglašil tudi Alessandro Campi, direktor fundacije Farefuturo, ki je Finiju posebno blizu. Odzval se je na vse pogostejša namigovanja, da bi se Berlusconi za ureditev razmer v stranki in v vladni večini lahko odločil za predčasne volitve. »Šlo bi za avtoritarno potezo, ki bi spominjala na Napoleona III. Prava norost,« je menil.

LEVA SREDINA

Dogovor DS-IV?

RIM - Antonio Di Pietro trdi, da se s kolego Dariom Franceschinijem nista pogovarjala o morebitnem političnem zavezništvu med Italijo vrednot in Demokratsko stranko. A težko bi mu verjeli. Včerajšnje delovno kosilo, na katerem sta si tajnika baje privoščila krožnik »carbonare«, je bilo namenjeno analizi sedanje italijanske politične situacije. Ta po ocenah obeh tajnikov zahteva trezen in enoten nastop opozicijskih sil, saj so demokratske institucije v nevarnosti. Od tu do novih medstrankarskih dogovorov je skok kratek: stranki pa bosta o teh najverjetneje odločali na krajevni ravni.

Di Pietro je predsednika vlade Berlusconija medtem pozval, naj v parlamentu preveri, ali ga večina še podpira: po njegovem mnenju so tudi člani večinske koalicije naveličani premierjevih vetov in izsiljevanj.

ABRUCI - Nekateri domačini hvaležni, drugi polemični

Berlusconi predal prve hiše

Sinoči je premier predaval o »svojih dosežkih« v oddaji Porta a Porta - Franceschini in Di Pietro ošvrknila Vespo

Prebivalci Onne in nove hiše

ANSA

Vračanje ilegalno izvoženih kapitalov

RIM - Kdor je do 31. decembra 2008 ilegalno izvozil kapital v tujino ali ga tam zadrževal, od včeraj lahko zaprosi za njegov prenos v Italijo z davčnimi olajšavami oz. za njegovo legalizacijo. Tako predvideva zakon, ki ga je parlament odobril na začetku poletja, sicer sredi polemik. Rok zapade 15. aprila.

Medtem je davčna uprava sporočila, da uspešno nadaljuje boj proti davčnim utajam. V prvih osmih mesecih letos je na ta račun zabeležila 2,8 milijarde evrov prihodkov, 47 odstotkov več kot v istem obdobju lanskega leta.

Intercity Benetke-Rim iztiril: nihče poškodovan

SIENA - Vlak intercity, ki je bil iz Benetk namenjen v Rim in naposled v Neapelj, je v bližini Chiusi-ja v Toskani iztiril. Do nesreče je prišlo na železniških kretnicah, njen natančen vzrok pa še preiskujejo.

Na vlaku se je poleg članov posadke peljalo kakih 300 potnikov. Nihče ni bil ranjen ali drugače poškodovan. Zaradi iztirjenja pa je bila železniška proga nekaj ur delno zaprta, kar je povzročilo verižne težave in zamude v železniškem prometu.

LAQUILA, RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je včeraj v abruškem mestecu Onna, ki je bilo v aprilskem potresu hudo prizadeto, izročil domačinom ključke prvih začasnih hiš. 93 lesenih bivališč in otroški vrtec (poimenovali so ga po arhitekti, ki je umrla v potresu) so proizvedli v Trentu, v Abrucih pa so jih montirali prostovoljci civilne zaščite v sodelovanju z osebjem avtonomne pokrajine Trento. Domačini naj bi jih uporabljali, dokler ne bodo oblasti obnovile njihovih hiš.

Krajani so se predsedniku vlade zahvalili, prebivalci okoliških mest in vasi, ki še vedno živijo v šotoriščih, pa so ga na glavnem trgu v Onni pričakali s polemičnimi transparenti. Na njih je pisalo »Kam bomo šli septembra?« in »Nočemo deportacije«, saj predvidevajo, da jih bodo oblasti jeseni iz šotorov preselile v druge pokrajine.

Berlusconi je ponosno dejal, da je vlada izpolnila svoje obljube. »Upam, da boste te hiše uporabljali le malo časa, v njih pa je vse, kar potrebujete, tudi milo, meso in odeje,« je dejal. Načelnik civilne zaščite Guido Bertolaso je pristavil, da so hiše kakovostne, in napovedal, da bodo v kratkem izpraznili vse šotore ter da bodo do decembra vse družine v hišah. V središču L'Aquile je še mnogo ruševin in Bertolaso je priznal, da jih morajo odstraniti zelo previdno in počasi. Med opekami in cementom je med drugim tudi veliko azbesta. Medtem še vedno živi v šotorih približno 11 tisoč ljudi. Predsednica Pokrajine L'Aquila Stefania Pezzopane opozarja, da hiše niso dovolj: »Potrebujemo tudi delo in socialne prostore. 16.500 delavcev je v dopolnilni blagajni.«

Berlusconi je sinoči predaval o dosežkih italijanske vlade v televizijski oddaji Porta a Porta, ki je na vrat na nos izpodrinila oddajo Ballarò. Izbira vodstva RAI je povzročila vihar polemik, saj sedijo na vodilnih mestih televizijske ustanove večinoma Berlusconijevi ljudje, oddaja Ballarò pa premierju ni všeč. Tajnik Demokratske stranke Dario Franceschini je zavrnil ponudbo voditelja Porta a Porta Bruna Vespe, ki ga je bil povabil na naslednjo oddajo. Franceschini meni, da je bila izbira televizije RAI neverjetna, saj je premierju ponudila pravo izložbo za izrabljanje dramatične situacije v Abrucih. Tajnik DS je menil, da bi morali v parlamentu spet razpravljati o konfliktu interesov. Bruno Vespa je kritike zavrnil in od Franceschinija zahteval spoštovanje. Novinarja je ošvrknil tudi Antonio Di Pietro, ki je zatrdil, da RAI z Vespo in Minzolinijem (direktorjem TG1) spodbuja pristransko informiranje.

EU - Človekove pravice

Evropski komisar Barrot potrdil, da je vračanje migrantov Libiji sporno

STRASBOURG - »Pozorno preučujemo dokumentacijo, s katero je italijanska vlada odgovorila na naše zahteve po pojasnitvi v zvezi z vračanjem migrantov v Libijo.« Tako je povedal evropski komisar za pravosodje, svobodo in varnost Jacques Barrot, ko je včeraj nastopil na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta, posvečenem vprašanju migrantov.

Barrot je potrdil stališče, ki ga je te dni izpostavila visoka komisarka Združenih narodov za človekove pravice Navi Pillay, da je namreč zavračanje migrantov brez preverjanja, ali imajo pravico do azila, v nasprotju z mednarodnim pravom. Obstaja sum, da se prav to dogaja pri vračanju migrantov Libiji. Isto bojazen je včeraj v Evropskem parlamentu izrazil švedski pravosodni minister Tobias Billstrom, ki ta čas predseduje svetu pravosodnih ministrov EU.

Sicer pa sta Barrot in Billstrom poudarila, da bi morale države članice EU s skupnimi močmi reševati pereče probleme, povezane z ilegalnim priseljevanjem. Zavzela sta se za to, da bi okrepili Frontex, se pravi evropsko agencijo za nadziranje zunanjih meja povezave. Napovedala sta, da bo Evropska komisija na začetku prihodnjega leta predstavila predlog v tem smislu.

V razpravi v Evropskem parlamentu so sodelovali številni poslanci iz Italije. Predstavniki strank opozicije so se kritično obregli ob politiko italijanske vlade do migrantov, predstavniki Ljudstva svobode in Severne lige pa so jo večinoma branili.

RAI - Miss Italia

Maria Perrusi najlepša v Italiji

SALSOMAGGIORE - Najlepša v Italiji je 18-letna Maria Perrusi iz Fiumefredda v Kalabriji. Tako so vsaj razsodili žirija in gledalci televizijske oddaje Miss Italia po prvi mreži RAI, ki so se udeležili glasovanja. Okronali so jo včeraj ob 1. uri po polnoči. Zmaga je posebno presenetila samo Perrusijevo, saj je večkrat dejala, da ne more verjeti.

LAHKA GLASBA

Gianna Nannini bi pela v Scali in se poročila

RIM - Italijanska kraljica rocka, 53-letna Gianna Nannini bi zelo rada zapela v milanski operni hiši La Scala. »Rada bi nastopila v Scali, upam, da me bodo povabili. Rock je glasba današnjega dne, vendar jih je še veliko, ki tega niso dojeli, zato moramo nastopati na stadionih,« je Nanninijeva povedala v intervjuju za revijo TV Sorrisi e Canzoni.

»Pri 53 letih lažje zdržim na turnejah. Ko sem jih imela 20, smo šli na oder vsi pijani, danes pa sem spodobno dekle, rada bi se poročila,« je dejala Gianna Nannini. Na vprašanje, ali bi rajši vzela moža ali ženo, je pevkva, znana po biseksualnosti, ostro odvrnila: »To so vprašanja iz 18. stoletja. Zasebno življenje je pač zasebno.«

Z novim hitom »Gianna Dream« je umetnica, doma iz Siene, dosegla še en uspeh. Prihodnjo nedeljo bo v Areni v Veroni nastopila s svojim bandom in z London Studio Orchestra pod dirigentskim vodstvom Willa Maloneja, ki je produciral pevkina zadnja dva albuma. Gianna Nannini je 4. septembra začela veliko turnejo po Italiji.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRST - Včeraj poimenovanje oširka na stičišču ulic Battisti in Giulia

Trg ob Ljudskem vrtu bo spominjal na Tomizzo

Župan Dipiazza poudaril pomen pisatelja, ki naj se ohrani v kolektivnem spominu mesta

V Trstu so včeraj tudi uradno preimenovali trg v neposredni bližini Ljudskega vrta v Trg Fulvio Tomizza. S tem dejanjem je občinska uprava na slaven način sklenila obhajanje letošnje desetletnice smrti pisatelja Istre in Trsta, ki je bil sprejemljiv tako za Italijane kakor tudi za Slovence in Hrvate. Včerajšnji dogodek je minil v prijetnem in komemorativnem vzdušju, ki je ganilo bližnje pisateljeve sorodnike in prijatelje, zadovoljstvo nad zamisljo, da se območje na stičišču ulic Battisti in Giulia poimenuje po tako velikem pisatelju, pa je izrazil tudi župan Občine Trst Roberto Dipiazza, ki je v svojem posegu med drugim dejal, da je zaradi izredne literarne vloge Fulvia Tomizze pomembno, da se pisatelj ohrani v krajevnem in kolektivnem spominu tudi tako, da se po njem poimenuje eden od mestnih trgov.

Počaščena in ganjena nad poimenovanjem trga po svojem soprogu je bila tudi Laura Levi Tomizza, ki je povedala, da se je prav na tem območju odvil večji del življenja Fulvia Tomizze. »Potem ko sva na začetku skupaj zaživela pri mojem očetu Vitu Leviju v UL Giulia št. 21, kjer je - mimogrede - Fulvio napisal tudi zametke priljubljenega romana Materada, sva se kmalu preselila nekaj hiš niže, in sicer v poslopje v UL Giulia št. 3«, je pripovedovala Tomizzeva vdova, ki je ob tem še spomnila, da sta na tem naslovu preživela 40 let skupnega življenja. Gospa Tomizza se je v nadaljevanju iz srca zahvalila občinski upravi in glavnim akterjem, ki so sodelovali pri realizaciji bogate retrospektivne razstave v palači Gopčević, ki je z različnih zornih kotov analizirala življenje in delo njenega moža (včeraj se je razstava končala), zelo ponosna pa je bila tudi nad tem, da se bo trg poslej imenoval po človeku, ki je spoštoval prav vse v Trstu živeče narode in ki je s svojimi deli pripomogel k promociji razumevanja v obmejnem prostoru.

Govoru župana in zahvalam Laure Tomizze je sledil še svečani trenutek, ko so odkrili tablo na pročelju poslopja. Ta čast je pripadla dvanajstletni Elisabeti, vnukinji Fulvia Tomizze, in njegovi hčeri Franci. Številna množica, med katero je bilo opaziti tudi mnoge znane obraze, ki so del tržaške intelektualne srenje, je bila izredno zadovoljna nad dogodkom, ponos in veselje pa je bilo zaznati tudi v očeh Neria Tomizze, edinega Fulvievega brata. Gospod Nerio je v prijetnem klepetu spregovoril o bratovi ljubezni do literature, o njegovi strasti do branja že v rani mladosti, izvedeli pa smo tudi nekaj zanimivih anekdot iz zasebnega življenja. (šč)

Poimenovanja se je udeležila tudi pisateljova vdova Laura Levi Tomizza, tablo z imenom trga pa je odkrila dvanajstletna vnukinja Elisabetta

KROMA

SV.IVAN - Odprli sedež za zdravljenje odvisnosti od mamil

Kakovostna zdravstvena, socialna in psihološka pomoč ljudem v stiski

Številni so se včeraj udeležili slovesnega odprtja

KROMA

V svetoivanskem parku so sinoči slovesno odprli nov sedež centra za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih mamil SERT. Večletna obnovitvena dela tako zunanosti kot notranosti ene izmed najlepših zgodovinskih palač na Trgu Canestrini so se zaključila pred več meseci, tako da je delo lahko že steklo julija.

»Vse od leta 1909 je palača gostila direkcijo umobolnice: tu je bil urad Franca Basaglie, direktor je imel tu svoje stanovanje, nazadnje pa je bila v palači še bogata knjižnica,« je na slovesnosti dejal generalni direktor podjetja za zdravstvene storitve Franco Rotelli. Poudaril je, da je bilo opravljeno tudi zgledno restavratsko delo, ki je upoštevalo predvsem stare lesene stropce oz. tla ter stopnišče. Pomembna stavba s prav tako pomembnim namenom, je poudaril Rotelli: tam bodo ljudje v stiski našli potrebno pomoč, saj stoji deželna zdravstvena struktura ob strani tem, ki jih družba prevečkrat zavrača. »Zdravstveno podjetje si prizadeva, da bi pri tej pomoči soudeležilo tudi družine pacientov, pa tudi sile javnega reda in tako rekoč vse družbeno tkivo.«

Ob vhodu v center se obiskovalec najprej znajde v t.i. sprejemnem delu, kjer mu operaterji (na voljo jih je kakih trideset) prisluhnejo. Veliko je tu dvoran, kjer se lahko obiskovalec prosto pogovarja s strokovnimi operaterji, psihologi in socialnimi asistenti. Tu so namestili tudi ambulantno, kjer zdravniki in bolničarji opravljajo prosto-

voljne krvne izvide oz. kapilarni »screening« med obiskovalci, da bi ugotovili najbolj razširjene patologije. Seveda je pomoč prosta in brezplačna. V drugem nadstropju pa so uredili še urade, administracijo, tajništvo in direkcijo, tako da zaobjema struktura v celoti kakih 600 kvadratnih metrov površine. Na drugi strani poslopja je nameščena še druga ambulanta, ki sicer deluje že od velike noči. Tu se vsak dan oglasi nad 200 oseb, ki pride po metadon, saj največ pacientov potrebuje tovrstne nadomestke; tu jim opravijo tudi razne toksikološke izvide.

Samo v lanskem letu so strokovni operaterji SERT-a obravnavali 841 ljudi, med katerimi jih je 115 prvič poiskalo pomoč v centru; povečini so bili to moški (557), med 16. in 22. letom starosti. Na novem sedežu, ki je nedvomno večji od prejšnjega (v UL Sai 7), bodo obiskovalce sprejeli v čistih in povsem dostojnih prostorih, kjer jim bo tudi zdravljenje mogoče nekoliko prijetnejše.

»Lahko se ponašamo z najlepšim sedežem SERT-a v Italiji,« je bila evforična direktorica oddelka za odvisnosti Roberta Balestra, ki je zdravstveno službo ocenila kot kakovostno in gostoljubno, saj je vsak gost deležen spoštovanja. Ob psihosocialni službi mu SERT ponuja tudi postopno vključitev v svet dela s štipendijami (60 letno). Omeniti pa velja tudi sodelovanje z združenjem staršev in občanov v boju proti zasvojenosti z mamili, s prefekturo in tržaškim zaporom. (sas)

Prvi Meta Village pri bivšem bazenu Bianchi

Glasba, prodajna razstava, plesne performanse, športni utrinki, modni defileji, razstave, starodobniki, literarni koticiki in enogastronomska ponudba. Vse to so sestavine pobude Meta Village, ki bo do nedelje zaživela na prostoru nekdanjega bazena Bianchi na Nabrežju Gulli. Vsak dan od 10. do 23. ure si lahko rado-vedneži ogledujejo mednarodne umetniške izdelke, zaplešejo (danes ob 15.30 country ples, ob 16.30 pa trebušni ples) in prisluhnejo glasbenim izvajalcem.

Jutri dokumentarec o afriških pribežnikih

Kulturno združenje Tina Modotti vabi jutri ob 20. uri na sedež v UL Ponziana 14 (1. nadstropje), kjer bodo predvajali dokumentarni film Riccarda Jacone Come un uomo sulla terra. Gre za film socialne vsebine, ki se pogloblja v nedostojne življenjske pogoje tisočih afriških pribežnikov in v libijsko upravljanje ilegalnih begov, ki ga financirajo evropske vlade.

Dream: sanja za Afriko

V dvorani Baroncini zavarovalnice Generali (UL Trento 8) bo v petek ob 17. uri srečanje z naslovom Dream: sanja za Afriko, ki ga prirejata skupnost Sv. Egidija in tržaški kolegij bolničarjev Ipasvi. Gre za pobudo, ki želi prikazati zaskrbljujoče podatke projekta Dream - Drug Resource Enhancement against Aids and Malnutrition, ki si še sedem let v desetih afriških državah prizadeva, da bi pomagal v boju proti Aidsu oziroma neprimernemu prehranjevanju. Prisotne bodo o projektu, ki ponuja Afriki eno upanje v boljšo bodočnost, spregovorili koordinatorka skupnosti Gabriella Bortolot, prostovoljki Sabrina Vigliani in Federica Marchi.

Tečaji klasične in sodobne glasbe

V centru glasbene umetnosti - Officina della musica se je za otroke in odrasle začelo vpisovanje na tečaje klasične in sodobne glasbe (klavir, kitara - klasična in sodobna, bas, tolkala, bobni, saksofon, klarinet, violina in petje). Glasbeni pouk se bo začel oktobra pod vodstvom profesionalnih glasbenikov iz Milana in Rima. Informacije so na voljo na sedežu združenja v UL Gallina 1 (040/7658898) ali na spletu www.centrodartemuscale.com.

Ladja Explora v Trstu

Ladja za znanstveno-raziskovalne dejavnosti Explora je po večmesečni plovbi po severnih morjih priplula v Trst. Plovilo državnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS je v tem času opravljalo tako rutinske dejavnosti kot tudi zahtevne podvige, podalo se je na primer do Keltskega morja in pa do otočja Svalbard v Severnem ledenem morju. Ladja Explora je v Trstu na začasnem tehničnem postanku, saj bo že v petek krenila novim izzivom naproti. Najprej bo v Severnem Jadranu omogočila izvedbo treh projektov, ki jih financira OGS, nato bo pred obalo Mark na vrsti raziskava o podzemnem ogljikovem dioksidu, s sredstvi družbe ENEL.

Poskus kraje v marketu

Policisti urada za nadzorovanje teritorija UPGSP so v ponedeljek popoldne ovadili na prostosti 33-letnico. Ženska je v nekem supermarketu pri Sv. Ani skušala ukrasti razno blago in živila, opazila pa jo je uslužbenka, ki ji je pregledala torbo in poklicala policijo.

JUTRI - V Prosvetnem domu na Opčinah Campiello v spomin na Draga Gorupa

Vse kaže, da so Slovenskemu kulturnemu društvu Tabor četrtni zelo pri srcu. Po zelo uspešnem maratonskem koncertu v podporno obnovi bo jutri v openskem Prosvetnem domu spet živo. Tokrat bodo na odrske deske spet stopili člani društvene dramske skupine z uspešnico Campiello (v prevodu in režiji Sergeja Verča.), ki so si naklonjenost občinstva že pridobili na premieri, ponovitvah in na festivalu v Mavhinhah.

Vračajo se torej Stina, mladenka, ki se prisiljeno vede in prav tako govori (Melita Malalan), njena stric Fabricij (Andrej Šuligoj), Vitez Astolfi (Fabrizio Polojaz), Katra (Valentina Stergar), Lučka (Poljanka Miko- vič), Cvetka (Elena Husu), Nežka (Jasmina Smotlak), Urša (Tatjana Malalan), Jurček (Dejan Kalc), Tonček (Gregor Žnidarčič) ter gostilničarka (Sonja Zevnik).

Toda ta ponovitve je še pose-

bno pomembna. S tem nastopom bodo namreč člani dramske skupine Skd Tabor počastili spomin na pred kratkim preminulega kulturnega delavca Draga Gorupa, ki je dolgo let bil duša in prava gonilna sila dramskega odseka openskega društva in ne samo. Njemu je torej posvečena jutrišnja predstava, s katero Skd Tabor nadaljuje uspešno tradicijo, ki je imela v Dragotu svojega plemenitega nosilca in protagonista in bo kronana z nastopom na Linhartovem srečanju, festivalu najboljših ljubiteljskih dramskih skupin iz vse Slovenije od 24. do 26. septembra v Postojni. Tako, so prepričani društveni kulturni delavci, da bo spomin na Draga Gorupa še posebej ovrednoten. Med osmimi predstavami, ki so jih izbrali strokovni selektorji je namreč tudi Gondonijev Verčev Campiello. Razlogov za jutrišnji ogled predstave (začetek ob 20.30) torej res ne manjka ...

TRGATEV - Ponekod že končana, čez dober teden na vrsti teran

Dobra letina v Bregu, na Krasu in pri Piščancih

Letos so bile optimalne vremenske razmere - Dobra količina in dobra kakovost

Letina bo povprečno dobra, ponekod bo celo zelo dobra. To podčrtuje pri Kmečki zvezi po skoraj končani trgatvi, ki gre v Bregu proti koncu, medtem ko se ponekod na Krasu izteka trgategv belih sort in naj bi čez dober teden začeli trgati teran. Letina bo dobra tako po količini kot po kakovosti, k temu pa so prispevale ugodne vremenske razmere in dejstvo, da grozdja niso prizadeli gljivične bolezni ali škodljivci.

Pri Kmečki zvezi so nam včeraj povedali, da je bilo razmerje med stopnjo sladkorja in kislostjo, ki sta temeljna parametra za določanje kakovosti mošta in torej vina, letos zelo ugodno. To pomeni, da bodo tako bela kot črna vina ob visoki alkoholni stopnji (ki je pač odvisna od količine sladkorja v moštu) ohranila tudi zadovoljivo raven kislosti. Kot vselej bodo vsekakor razlike med Bregom in Krasom. Za Kras tipična vina bodo z nižjo alkoholno stopnjo, a z višjo stopnjo kislosti, v Bregu pa bo veljalo nasprotno. To je namreč odvisno od različnih naravnih danosti. V Bregu je v povprečju višja temperatura in je manj padavin. Zato so vina močnejša in vsebujejo manj kislin, na Krasu so manj strukturirana in z višjo stopnjo kislosti. Dobra letina bo tudi zahvaljujoč se zelo dobremu zdravstvenemu stanju grozdja, ki ga letos niso prizadeli gljivični napadi in niti škodljivci.

Sicer se je trgategv v Bregu skoraj zaključila, pravi Kmečka zveza, in to skoraj vseh sort, pretežno tudi rdečih. Na Krasu se večinoma izteka trganje belih sort, čez dober teden pa naj bi se lotili terana. Obe so po mnenju strokovne službe KZ nedvomno dobri, saj je bilo poleg omenjenih ugodnih razmer dosti sonca in je bila torej dobra zrelostna stopnja. To naj bi veljalo tudi za teran. Tega naj bi letos zaznamovala primerna alkoholna stopnja in tudi teranu primerna visoka stopnja kislosti. Vse kaže torej, da bodo vse vrednosti dobre. Edina hiba je morda v tem, da je v zadnjih 20 dneh zatajil dež. Padavine so bile vsekakor letos ugodne, le avgust je bil iz tega vidika pod pričakovanjem.

Kako pa na Piščancih? **Andrej Bole** nam je včeraj povedal, da letos še ni začel trgati, namerava pa začeti ta teden. Bole prideluje glero, malvazijo, vitovsko in refošk in pričakuje srednje dobro letino. Razen v primeru, da ne bodo njegovega grozdja pokvarili merjasci, kot se mu je to zgodilo lani, ko je bil ob 60 odstotkov pridelka. Letina bo dobra iz količinskega in iz kakovostnega vidika, pravi Bole, čeprav bo vse bolj jasno po končani trgatvi. Z njo bo začel kasneje, ker so Piščanci »nekje na pol med Bregom in Krasom« in je treba dobro preveriti, ali so grozdi primerno zreli. V tem smislu je moral Bole zaradi suše v zadnjih dveh tednih počakati na polno zrelost grozdja, poleg tega so z izjemo malvazije njegove sorte »pozne«.

Da bo letina dobra, nam je v Bregu potrdil **Euro Parovel**, po besedah katerega je stopnja kislosti »ta prava« in grozdje »je v redu«. Zato so tudi vsi zadovoljni, zagotavlja Parovel, ki sicer s trgatvijo belega in rdečega grozdja še ni končal. Parovel, ki prideluje malvazijo, vitovsko in refošk, bo trgal še približno dvajset dni, saj grozdje zre počasi in »ni zato nobene sile«. Če so ponekod na Krasu že začeli s trgatvijo, v zgonski občini tega še niso storili, nam je povedal **Rado Milič**. Ta bo vsekakor ta teden začel trgati belo sorto, in sicer vitovsko in malvazijo, medtem ko bo na trganje terana še počakal. Dosedanje meritve so pokazale, da so vse vrednosti uravnotežene in da kislost ni previsoka, zato bo vino »okroglo in brez spic«, je dodal Milič. Tudi zorenje je bilo dobro, čeprav je za nami dokaj sušno obdobje. Zdaj je napočil čas za trgategv in so obeti po njegovem mnenju dobri. Seveda v primeru, da ne bo deževalo.

A.G.

Letina bo dobra tako za bela kot za črna vina

KROMA

POLITIKA - Množica na javnem srečanju Franca Bandellija in somišljenikov

»Bandellijevi fantje«: Ljudje so siti diktatov Za dialog in primarne volitve v desni sredini

Množica udeležba kaže, da ima bivši odbornik Bandelli veliko somišljenikov

KROMA

SINDIKATI - Predstavniki CGIL o usodi uslužbencev Ad formanduma

Pogajanja o odpuščanjih

Predlogi za krčenje delovne sile so za sindikate nesprejemljivi, razvojni načrti pa niso povsem jasni

Vodstvo slovenske izobraževalne ustanove, socialnega podjetja Ad formandum - tako se po novem imenuje nekdanji Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje (SDZPI), ki je pred kratkim prešel pod okrilje goriškega izobraževalnega konzorcija Slov.I.K. - nadaljuje pogajanja s sindikati. Na mizi so ukrepi za krčenje stroškov v okviru preobrazbe zavoda, vroča tema so napovedana odpuščanja. Prihodnje srečanje, na katerem bi lahko padla kaka odločitev, naj bi bilo jutri. O pogajanjih smo se pogovorili z deželnim tajnikom sindikata FLC-CGIL Natalinom Giacominiem in z deželnim referentom CGIL za poklicno izobraževanje Maurizioom Battistutto.

Federacija delavcev znanja FLC, šolski sindikat SNALS in sindikat CISL so se dosedanjim predlogom vodstva zavoda odločno postavili po robu. Prvi načrt za reorganizacijo ustanove in krčenje stroškov (ko se je zavod še imenoval SDZPI) je predvideval najprej šest, nato pa pet odpuščanj v tržaškem sedežu (v Trstu

in Gorici je uslužbencev skupaj 19). Battistutta pravi, da je predlog o krčenju tretjine celotne delovne sile sindikaliste presenetil. Kljub dejanskim ekonomskim težavam SDZPI-ja so ocenili, da bi bil poseg pretiran in neosnovan, pogajanja pa so se nadaljevala.

Po vstopu nove, edine članice (Slovenija), je vodstvo zavoda po besedah Natalina Giacominija predlagalo kompromis: vpis treh uslužbencev v posebno obliko dopolnilne blagajne, ki jo predvideva zakon za kljubovanje globalni krizi, pa še polovično dopolnilno blagajno za četrtega uslužbenca, ki bi delal s skrajšanim urnikom. »Tudi ta predlog smo zavrnil. Sprašujemo se, ali bi podobni ukrepi olajšali noven zagon ustanove. Vse kaže, da je tu govor samo o golem krčenju stroškov,« pravi Giacomini. Sindikat FLC-CGIL se opredeljuje za solidarnostno pogodbo, ki bi zadrževala vse zaposlene. Slednji bi morali v obdobju reševanja krize pristati na delo s skrajšanim urnikom, delovnega mesta pa ne bi izgubil nihče. Ko bi število zaposle-

nih padlo pod določeno mejo, bi bil razvoj ustanove težko pojmljiv, meni Giacomini.

Uslužbenci SDZPI-ja so že od februarja dalje delali z znižano plačo. »Nekateri delajo že trideset let, za krizo niso krivi in njihov položaj bi morali obravnnavati spoštljivo,« pravi Battistutta. Na vprašanje, ali je bila med pogajanjimi omenjena možnost odpuščanja uslužbencev z nadaljšim delovnim stažem, je Battistutta odgovoril negativno: »O imenih sploh nismo razpravljali. Je pa res, da se uslužbenci tega bojijo.«

»Slovenski zavod ima kot tak posebno strateško vlogo na tem ozemlju in je bil ustanovljen zaradi določenih potreb,« spominja Giacomini. Deželni tajnik in referent področnega sindikata dodajata, da razvojni načrti sploh niso jasni. Vodstvo ustanove še ni predstavilo dodelanega razvojnega načrta. Poleg tega sindikalisti pozivajo upravni odbor, naj se udeležijo pogajanj skupaj z ravnateljem, saj se s predsednikom in z novo članico še niso srečali. (af)

OB SOBOTAH

Branja za mlade v spomin na Tomizzo

V niz manifestacij, ki jih prireja tržaška občinska uprava v spomin na pisatelja Fulvia Tomizza je vključen tudi mestni bibliotekarski servis, ki sicer deluje v okviru odborništva za kulturo in mestnih muzejev.

Knjižnici Pierantonio Quarantotti Gambini in Stello Mattioni prirejata v ta namen sobotna branja, ki se bodo odvijala od 19. septembra do 10. oktobra in sicer vsako soboto ob 10. uri. Branja bodo namenjena otrokom in mladim od sedmega do petnajstega leta starosti in bodo obsegala dela, ki jih je Tomizza namenil otrokom in mladim. Nanje se je pisatelj obračal z več svojimi deli, pri čemer je dobil navdih od svoje hčerke France, kateri je v otroških letih rad pripovedoval zlasti zgodbe o živalih. Vstop ob sobotah je prost, šole pa naj se prej najavijo.

Nobene nove liste, ampak oblikovanje mnenjskega gibanja znotraj stranke Ljudstva svobode in primarne volitve za izbiro prihodnjega kandidata za župana Trsta, ker ljudje so siti diktatov. To je cilj t.i. »Bandellijevih fantov« (»Bandelli boys«), se pravi, poleg bivšega občinskega odbornika za javna dela Franca Bandellija, še svetnikov Bruna Sullija, Claudia Frommla, Andrea Pellarinja in Salvatoreja Porra. Uporniki krajevnega Ljudstva svobode so - dober mesec dni po izbruhu polemike med Bandellijem in županom Robertom Dipiazzo ter predvsem podtajnikom Robertom Menio - širši javnosti orisali razloge, ki so po njihovem mnenju privedli do Bandellijeve odstranitve. Za to so izbrali včerajšnji popoldan in dvorano Saturnia tržaške Pomorske postaje, ki so jo morali zaradi navala občinstva razširiti.

Množična udeležba dokazuje, da ima Bandelli veliko somišljenikov, kar priča tudi dosedanjih 5.287 zbranih podpisov v njegov prid. Udeležencem so »uporniki« orisali svoje poglede na nastalo krizo v tržaški desni sredini. Z omizja, ki ga je vodil novinar Fausto Biloslavo, so leteli očitki na račun župana Dipiazza in predvsem podtajnika Menie, ki je v začetku avgusta zahteval »premešanje« resorjev v občinskem odboru, Dipiazza pa se mu je, kljub deklarirani neodvisnosti od strank in kljub zagotovitvi Bandelliju, da ga podpira, uklonil.

»Razlog za mojo odstranitev je samo eden: očitno je, da sem bil kot javni upravitelj preveč delaven,« je v svojem posegu dejal Bandelli, ki se je vprašal, kam je končal tisti Dipiazza, ki ga je svojčas spodbujal k delu in ki je razglašal neodvisnost od strank: »Župan ima morda v prihodnosti kako perspektivo, ki je mi ne poznamo,« je pikro komentiral bivši odbornik, ki se je lotil tudi bivšega deželnega svetnika Sergia Dressija zaradi njegovih kritik v časopisu.

Kaj pa želijo Bandelli in njegovi podporniki? Znotraj Ljudstva svobode zahtevajo jasna pravila, dalje svobodo izražanja, mnenja in kritike, predvsem pa to, da se prihodnje županskega kandidata desne sredine izbere na primarnih volitvah. To tudi zato, ker Trst potrebuje predvsem resne in jasne načrte, s katerimi mora soglašati prebivalstvo. Od tod tudi predlog, naj se npr. glede gradnje uplinjevalnika pri Žavljah izvede referendum med krajevnim prebivalstvom. Svoj blagoslov »Bandellijevim fantom« je včeraj prinesel tudi Primo Rovis, v dvorani pa je bilo videti bivšega poslanca Gualberta Niccolinija, deželno odbornico Alessio Rosolen, pa tudi svetnika levosredinske opozicije v tržaškem občinskem svetu Roberta Decarlija in Emiliana Edero. Dipiazza, predvsem pa Menia, sta opozorjena ... (iž)

ŠOLSTVO - Včeraj stopili v razred še malčki tržaških občinskih vrtcev in dijaki DPZIO J. Stefana

V klopih vsa populacija slovenskih vrtcev in šol

Začetek pouka v vrtcih Oblak Niko, Modri delfin in Dijaški dom - Na zavodu Stefan 32 prvošolcev

Od včeraj na Tržaškem pouk poteka v vseh vrtcih in šolah s slovenskim učnim jezikom. Včeraj zjutraj so v učilnice stopili še zadnji pripadniki šolske populacije. Gre za malčke občinskih otroških vrtcev Oblak Niko pri Sv. Ivanu, Modri delfin na Greti in v Dijaškem domu ter za dijakke Poklicnega zavoda Jožefa Stefana. Z njihovim prihodom v razrede se je tako pouk v slovenskih vrtcih in šolah na Tržaškem začel za 2.343 otrok in mladih, od katerih jih prvi letnik obiskuje 651.

S poukom je torej začelo še preostalih 66 malčkov, ki obiskujejo slovenske občinske vrtce oz. slovenske oddelke občinskih otroških vrtcev: gre za 25 otrok vrtca Oblak Niko pri Sv. Ivanu, od katerih je devet novo vpisanih, za prav tako 25 otrok vrtca v Dijaškem domu (novih vpisov so tu imeli trinajst) in za šestnajst otrok vrtca Modri delfin, kjer imajo devet novih otrok.

Od najmlajših k najstarejšim: po Liceju Franceta Prešerna, Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa in Pedagoškem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška je svoja vrata odprl tudi Poklicni zavod Jožefa Stefana, kjer bo v novem šolskem letu v klopih sedel 101 dijak, na šoli pa se še posebej veselijo velikega števila prvošolcev. V januarju in februarju je poklicni zavod izbralo namreč kar 34 nižešolcev: število se je sicer v teku me-

Letošnje dijakke prvega razreda biološko-kemijske oddelka zavoda Stefan so pričakale tudi nedavne maturantke

KROMA

secev znižalo za dve osebi, ampak jih je ostalo še vedno 32, od katerih je sedem v prvem razredu biološko-kemijskega oddelka, kjer so v preteklih letih trpeli krizo vpisovanja. Ob tej priložnosti so poleg profesorjev novinkam in novincem dobrodošlico izrekle tudi letošnje junijske maturantke, ki so uspe-

šno opravile državni izpit (ena tudi z najvišjo oceno).

Drugeče populacija, ki obiskuje tako občinske kot državne vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem, šteje 2.343 ljudi: 598 jih obiskuje otroške vrtce (državne 512, občinske pa 86 malčkov), 809 je učencev,

ki obiskujejo osnovne šole, medtem ko je srednješolcev 936: 386 jih bo letos obiskovalo nižjo, 550 pa višjo srednjo šolo. Prvi letnik obiskuje 651 otrok in mladih: 238 v vrtcih (dvesto v državnih in 38 v občinskih), 172 v osnovnih šolah, 135 v nižjih in 106 v višjih srednjih šolah.

UPLINJEVALNIK

»Pokrajina naj se jasno izreče«

Politična tajništva Demokratske stranke, Komunistične prenovne in Italijanskih komunistov, Slovenske skupnosti ter Občanov za Dolino, ki podpirajo večino na Občini Dolina, so zaprosila za srečanje s pokrajinskimi svetniki, izvoljenimi z dolinskega območja.

V teku srečanja, ki je potekalo v ponedeljek, 14. septembra, so bili predstavljeni pokrajinskim svetnikom razni problemi na področjih, ki so v pristojnosti Pokrajine in ki se nanašajo na ozemlje dolinske občine, da bi s tem lahko spodbudili zanimanje s strani Pokrajinskega odbora.

Še posebej so bili poudarjeni pozitivni posegi na področjih cestnih povezav in cestnega vzdrževanja, javnih zelenih površin in ostalih dejavnosti, ki so v pokrajinski pristojnosti.

Krajevni predstavniki navedenih političnih stran so tudi zaprosili, da Pokrajinski svet zavzame jasno in nedvoumno stališče na temo uplinjevalnika v Žavljah in nanj vezanega podmorskega plinovoda.

CERKEV - V nedeljo je na Opčinah potekala tradicionalna procesija

61. Marijanski shod - zadnje srečanje Slovencev s škofom Ravignanijem

Slovenski verniki tržaške škofije so se v nedeljo še zadnjič množično srečali s škofom msgr. Evgenom Ravignanijem ob priložnosti 61. Marijanskega shoda na Opčinah ob nedavnem cerkvenem prazniku Marijinega rojstva. Škof Ravignani, ki bo čez nekaj tednov predal škofijo svojemu nasledniku nadškofu msgr. Giampaolu Crepaldiju, je po uvodnih molitvah v župnijski cerkvi sv. Jerneja skupaj s slovenskimi duhovniki vodil tradicionalno procesijo po openskih ulicah (na sliki), ki so se je poleg ostalih vernikov udeležili številni skavti, narodne noše in člani Združenega zbora Zvez cerkvenih pevskih zborov, ki so pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremeljavi Tomaža Simčiča tudi sooblikovali mašo, ki je po končani procesiji potekala v openski cerkvi. Škof Ravignani je med pridigo poudaril pomen duhovnih poklicev in izrazil zaskrbljenost zaradi krčenja števila slovenskih duhovnikov na Tržaškem ob stalnem večanju pastoralnih zahtev. Zato je po njegovih besedah treba vztrajati v molitvi ter organizirati primerne pastoralne izbire, predvsem med mladimi.

RAZSTAVA LEONOR FINI - Jutri

V Revoltelli Lara Komar in Aleksander Ipavec

V muzeju Revoltella se do 18. oktobra nadaljuje razstava »Leonor Fini. L'Italiennne de Paris«. Vsak četrtek so njene umetnine na ogled do 23. ure, kdor se bo jutri podal v muzej pa bo lahko prisluhnil tudi zanimivemu gledališko-glasbenemu dogodku. Na terasi muzeja (ob slabem vremenu pa v avditoriju) bo namreč ob 21. uri gledališko branje igre Da dietro la maschera. Besedilo Giannija Finzija bosta brala igralca Lara Komar in Gualtiero Giorgini, spremljal pa ju bo harmonikar Aleksander Ipavec.

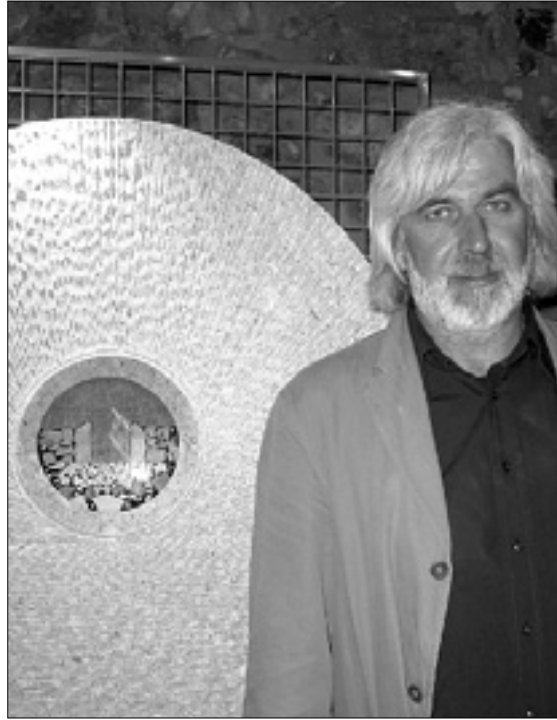
NARODNI DOM - Društvo Kons

Zvoki kamna

V petek ob 19. uri odprtje razstave Pavla Hrovatina

Pavel Hrovatin

KROMA

Zvoki kamna bodo v petek metaforično izzveneli v tržaškem Narodnem domu. Društvo za umetnost Kons začena namreč jesensko sezono z razstavo kiparja in kamnoseka Pavla Hrovatina. Odprtje bo v petek ob 19. uri, umetnika bo predstavila Polona Škodič, večer pa bo obogatil tudi glasbeni spored, ki ga bodo izoblikovali Tom Hmeljak (lito fon), Doris Kodelja (flavta) in Nonet Primorsko - Mačkolje pod vodstvom Aleksandre Pertot. Umetniški kamniti izdelki Pavla Hrovatina bodo na ogled do 9. oktobra.

Hrovatin se je rodil leta 1954 v Briščkih, kjer še danes oblikuje kamen: pred skoraj dvajsetimi leti se je namreč približal kiparstvu, ljubezen do kamna pa je prelil v pravo umetnost.

Kot je svoji predstavitvi zapisala Polona Škodič »Pavla Hrovatina, kamnoseškega mojstra in svojevrstnega oblikovalca kamna, trdno

zakoreninjenega v pokrajino rodne primorskega krasi, že dolgo navdihuje misel in vodi prepričanje, da je umetnost odsev narave. Slikovito okolje, kjer je silna moč vodá v davnih tisočletjih ustvarila impresivno kamnito poezijo in ji je človek v dolgih stoletjih vdela edinstven življenjski pečat, odseva tudi v njegovih delih. Predano nadaljuje kamnoseško tradicijo svojih prednikov in išče vedno nove izzive.« Za njegova današnja dela je značilna abstrakcija izredno čistih linij in enkratna tridimenzionalnost: Kras zanj ni le kamen, saj v kamnitih reliefih rad upodablja tudi sonce in morje, ter kraško pokrajino.

Pavel Hrovatin je svoje izdelke predstavil na preko sedemdesetih skupinskih in desetih samostojnih razstavah v Italiji, Sloveniji, Avstriji in Franciji. Najnovejša razstava, ki jo lahko občudujemo v Trstu, pa bo pot nadaljevala v Regensburgu in Parizu.

LA CONTRADA - Poklon ustanovitelju

Spomini na Orazia Bobbia

Odsotnost zapolnilo življenje in konstruktivni zagon njegovih naslednikov

V gledališču se spomini zapisujejo na labilno snov enkratnega doživljanja vsak večer različnega in edinstvenega nastopa. Tudi ob ogledu video posnetkov gledaliških predstav se spomini nekdanjih gledalcev težko usklajujejo s kristaliziranimi vtisi, ki jih ekran posreduje. S to ugotovitvijo je novinar in gledališki izvedenec Roberto Canziani odprl že tradicionalno srečanje v spomin na ustanovitelja gledališča La Contrada Orazia Bobbia. Prav gotovo se spomin nanj, na njegove igralske kreacije in na njegovo vlogo v tržaški kulturni stvarnosti ni izbrisal; pravzaprav je praznino odsotnosti napolnilo življenje, konstruktivni zagon njegovih naslednikov in sodelavcev. Tudi spomin je postal dejanje: v treh letih so po njem poimenovali gledališče, obletnica pa je postala priložnost za vrednotenje njegove dediščine. Letos je publika prijateljev, gledališčnikov in abonentov napolnila dvorano Polacco, da bi si na spo-

minskem srečanju ogledala posnetek predstave *Američan iz svetega Jakoba* (L'Americano di San Giacomo-sezona 1998-99), obenem, da bi prisluhnili uvodnemu pogovoru z nekaterimi protagonisti uspešne, krstne uprizoritve teksta o vrnitvi tržaškega izseljenca. Izбира ni bila naključna, saj je ogled predstavljal trojni poklon Oraziu Bobbiu, ki je v predstavi odigral vlogo Tojota, a tudi pred kratkim preminulima Lidii Kozlovich (v predstavi je odigrala vlogo Mafalde) in samemu avtorju teksta, Tulliu Kezichu. Kezich je s tem tekstom odprl tržaško trilogijo za gledališče La Contrada. Kot je povedal Canziani, se je v tistih letih pričel zgodovinski, vsebinski preobrat v tržaškem gledališču, ki je postopoma opustil avstro-ogrsko mitologijo Trsta in se poglubil v bolj delikatno, poveljno obdobje. Novo poglavje je zaznamovalo delo umetniškega jedra gledališča, ki se danes ravno tako dejavno angažira za na-

daljevanje tega poslanstva; interpretka tiste predstave, radoživa Ariella Reggio in režiser Francesco Macedonio, katerima se je ob koncu pridružil še scenograf Sergio D'Osmo, sta spregovorila o tisti uprizoritvi s smešnimi anekdotami in bolj melanholičnimi spomini na mnoge sodelavce, ki jih ni več na odru življenja. Nit spomina, ki je včasih tudi grenak in nostalgичen, je zaznamovala pogovor, ki je bil v kontrastu z ropotanjem delavcev, ki obnavljajo dvorano in jo pripravljajo na začetek sezone. Gledališče se hvaležno spominja svojih temeljev, obenem gleda optimistično na bodočnost, kot je poudarila predsednica Livia Amabilino, ki je navzočim predstavilaasedbo otvoritvene predstave *Remitur!*: »Tudi Orazio je vedno gledal naprej in upam, da nam bo ob strani in bo gledal z odobravanjem na vse, kar delamo.«

ROP

NABREŽINA

Poslovili smo se od Nastje Gruden

Veliko število prijateljev in znancev se je minuli četrtek poslovilo od domačinke Gruden Anastazije, poznane kot Nastja. Izhajala je iz ene najstarejših nabrežinskih družin, bila je dolgoletna pevk, tako pri zboru Igo Gruden, vse od časov, ko ga je vodil pokojni Erminj Ambrozet, kot pri cerkvenem zboru. Po opravljeni osnovni in srednji šoli je dokončala slovensko učiteljsko in se po letih občasnih zaposlitev kot vzgojiteljica, končno zaposlila kot šolska tajnica. Najprej je delovala v nabrežinski srednji šoli, končno pa je dočakala svojo upokojitve na šoli Dante v Trstu. Njeno delo je odlikovala velika navezanost in natančnost, saj je v raznih šolskih tajništvih preživela vse velike in manjše šolske reforme, delala pa je ne glede na urnik; srečeval si jo v vseh mogočih popoldanskih in večernih urah, ko se je vračala iz službe. Njena življenska pot gotovo ni bila posuta s cvetjem. Rodila se je v zgodnjih tridesetih letih prejšnjega stoletja in je doraščala v dobi najhujšega fašizma. Po vojni se je vpisala v slovenske šole in dosegl učiteljsko diplomu. Po upokojitvi jo je le dan pred sedemdesetim rojstnim dnevom zadela kap,

ki jo je kot težkega invalida spravila na voziček. Njeno življenje se je tako dolga leta nadaljevalo v domu »Stuparich«, kjer so jo redno obiskovali sestri in brat. Pred nekaj meseci se je njeno stanje poslabšalo in je v bolnišnici dočakala svoje slovo. Pri verskem pogrebu ji je v slovo zapel Cerkvni zbor, devinski župnik, gospod Giannini, pa je svoj obred z občutljivostjo izpeljal dvojezično. Draga Nastja, počivaj v miru zraven svojih staršev in uživaj tisti pokoj, ki ga v življenju nisi uživala.

n.k.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 16. septembra 2009
LJUDMILA
Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 19.14
- Dolžina dneva 12.30 - Luna vzide ob 3.38 in zatone ob 17.53

Jutri, ČETRTEK, 17. septembra 2009
FRANČIŠKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,1 stopinj C, zračni tlak 1016,8 mb raste, veter 10 km na uro zahodnik, vlaga 64-odstotna, nebo jasno, morje, skoraj mirno, temperatura morja 21,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 19. septembra 2009
Lekarne odprte tudi od 13. do 16. ure
Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 813268); Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 (040 572015).
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Čestitke

MAJNA danes tvoj rojstni dan slaviš, a vedno mlada ti se zdiš. Še vedno rada v rokah knjige držiš in v »palestri« se potiš. V naši družbi se tudi razježiš a kljub vsemu se z nami veseliš. Vse najboljše ti želimo MA, NO, FA, AL, DA, DA, DA.
V Medjavasi je dobrodošel ALEKS RADETIČ. Njegovega prihoda se veselijo mamica Erika, očka Marko, brat Peter skupaj z nonoti, stricami, tetami in bratrancei.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.
ARISTON 17.00, 18.45, 21.00 »Video-cracy - Basta apparire« (Benetke - Festival kina 2009).
CINECITY - 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il grande sogno«; 16.00, 18.10, 20.10, 22.10 »Drag me to hell«; 16.30, 20.00, 22.15 »Segnali dal futuro«; 18.00, 20.00, 22.10 »Ricatto d'amore«; 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«; 16.10 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri«.
FELLINI - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Il cattivo tenente«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ricatto d'amore«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00 »Cheri«; 18.00, 21.45 »La custode di mia sorella«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il grande sogno«.
KOPER - KOLOSEJ - 20.10, 22.00 »Brez povratka 4 3D«; 17.20, 19.20, 21.20 »Grda resnica«; 16.20, 19.00, 21.40 »Državni sovražniki«; 16.30, 18.20 »Garfield in festival zabave«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Segnali dal futuro«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Drag me to hell«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; Dvorana 2: 17.50, 19.50, 22.10 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Il grande sogno«; Dvorana 4: 17.40, 19.50, 22.00 »Segnali dal futuro«; Dvorana 5: 18.00 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.10, 22.00 »Ricatto d'amore«.

Prireditve

SKD TABOR vabi v četrtek, 17. septembra, ob 20.30, v Prosvetni dom na Opčinah na gledališko predstavo C. Goldoni Campiello v izvedbi domačegledališke skupine. Prevod in režija Sergej Verč. Ponovitev je posvečena spominu na kulturnega delavca Dragota Gorupa.
SKD BARKOVLE je pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete prireja v petek, 18. septembra, ob 19. uri glasbeno pravljico »Mavrična ribica« v izvedbi otroške skupine KD Slovenec. Režija Boža Hrvatič.
BAMBIČEVA GALERIJA: fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov

Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Cuk, DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled od 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-19.00, Opčine, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO z vrtom v Repniču.
Tel.: 335-6948813

Mali oglasi

DEKLE IŠČE ZAPOSLOITEV kot varuška, eventuelno tudi pomaga pri pisanju nalog. Tel. 340-276275.
GOSPA SREDNJIH LET z dolgoletnimi izkušnjami išče dvakrat tedensko delo kot hišna pomočnica ali za likanje perila. Klicati v večernih urah tel. št. 040 - 200930.
IŠČEM KNJIGO »Pregled slovenskega slovstva« - Kos. Tel. 338-4679712.
KROMPIR naravno gnojen in neškropljen, prodajamo v Mavhinjah št.11, cena 30,00 evrov za 25 kg. Tel. št.: 040-299806.
KUPIM seno za stelje, lahko je tudi staro. Tel. 348-3077185.
MALI ČOLN znamke Abate, 3.20 za 1.30 z vsemi pripomočki ugodno prodam. Tel. št.: 338-7281332.
NA PROSEKU oddajam opremljeno stanovanje v najem. Tel. 320 - 1509155.
OPRAVLJAM vsa hišna dela. Tel. 040 - 251062, ob uri kosila.
PARKIRNI PROSTOR v Foro Ulpiano dajem v najem. Tel. 347-8003883.
PEČ NA PELLET extraflame duchessa, 10 kw, rabljena samo eno zimo, še eno leto v garanciji, prodam za 1.300 evrov. Podarim štiri vreče bukovega pelleta in sesalnik za pepel. Tel. št.: 335-5981232.
PRODAJAM belo grozdje - Vitovska. Tel. 347-4729314.
PRODAJAMO DRVA za kurjavo. Tel. 335-5254551 ali 335-6373295.
PRODAM belo grozdje iz obale pod Križem, malvazija, glera. Tel. št.: 040-220104.
PRODAM belo in črno grozdje. Tel. št.: 348-3127194.
PRODAM PEČ NA DRVA v dobrem stanju, cena 600 evrov. Tel. št. 040 - 214526.
PRODAM STANOVANJE na Proseku (Ul. S. Nazario), 70 kv. m., v odličnem stanju. Tel. 347-9091856.
PRODAM belo in črno grozdje; tel. 331-4331079.
SIMPATIČNE MUCKE podarimo ljubitelju živali. Tel. št.040 - 213701.

Osmice

V SAMATORCI sta odprla osmico Mario in Ondina Gruden. Tel. 040-229449. Vabljeni!

Loterija 15. septembra 2009

Bari	22	60	41	12	11
Cagliari	80	57	24	61	6
Firence	23	72	19	2	13
Genova	72	3	65	79	26
Milan	14	20	7	64	71
Neapelj	61	11	66	80	26
Palermo	81	28	2	34	56
Rim	78	40	45	86	33
Turin	9	84	15	8	76
Benetke	64	72	75	50	37
Nazionale	30	50	83	25	13

Super Enalotto št.111

26	60	61	72	85	88	jolly 73
Nagradni sklad						5.375.147,45 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						54.560.217,23 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
12 dobitnikov s 5 točkami						67.189,35 €
1.801 dobitnikov s 4 točkami						447,68 €
74.082 dobitnikov s 3 točkami						21,76 €

Superstar 54

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
6 dobitnikov s 4 točkami	44.768,00 €
392 dobitnikov s 3 točkami	2.176,00 €
5.895 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
39.245 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
94.263 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

ARGENTINA - Uspešna turneja okteta Suha in tria Lipuš s Koroške

Ambasadorji slovenske pesmi očarali Argentino in njene Slovence

Štirinajst koncertov in štiri maše v Buenos Airesu, Mendози in v Bariločah - Pristrčen sprejem, nove vezi

BUENOS AIRES/CELOVEC - Oktet Suha iz istoimenske dvojezične občine na južnem Koroškem, ki je že nastopil v Avstraliji, v ZDA, na Švedskem, v Ukrajini in v drugih evropskih državah, se je te dni vrnil iz uspešne turnee po Argentini oz. bolje rečeno z obiska pri Slovencih v Argentini.

S 14 koncerti v 16 dneh so ambasadorji slovenske pesmi s Koroške - oktet Suha pod vodstvom Jokeja Logarja (glasbeni vodja Edi Oraže) sodi med najkvalitetnejše oktete v srednjeevropskem prostoru - očarali slovensko publiko v državi gavčov od Buenos Airesa do Bariloč in Mendoze v Andah, vrhu tega so sooblikovali še štiri maše v največjih slovenskih centrih v velikanski argentinski metropoli s svojimi skoraj 14 milijoni prebivalci. Tudi argentinska oz. mednarodna publika je lahko uživala v petju slovenskih pevcev iz Avstrije, in sicer na posebnih koncertih v muzeju Isaac Fernandez Blanco v Buenos Airesu in na univerzi v Bariločah. V koncertih vrhunskih vokalistov, katere je skoraj povsod glasbeno spremljal slovenski Trio Lipuš iz Pliberka na Koroškem, je uživalo nad 2000 argentinskih Slovencev, vabilu na koncerta na univerzi v Bariločah in v muzeju v Buenos Airesu pa se je odzvalo tudi veliko število Argentinec in tu živčih Avstrijcev.

Vseposvods kjer so nastopali, so bili ambasadorji slovenske pesmi in glasbe iz Avstrije sprejeti z odprtimi rokami, velikim navdušenjem in tudi z veliko hvaležnostjo. Pri tem ni bil redek slučaj, da so se nekateri z osebnim avtom, avtobusom ali celo z letalom podali na nekaj sto kilometrov dolgo pot, samo da so lahko spremljali nastop rojakov iz Avstrije; nekateri celo dvakoli večkrat.

Oktet Suha je slovensko občinstvo seveda najbolj navdušil s slovenskimi pesmi s Koroške (med njimi Kernjakove, Načetove in lastnimi), pevci iz Suhe pa so se v daljni Argentini predstavili tudi s širokim spektrom mednarodnih pesmi v angleščini, ukrajinsčini, italijansčini, hrvaščini, itd. Obenem so na turneji (samo v Argentini so prepotovali nad 4500 kilometrov!) predstavili tudi svojo najnovejšo zgoščenko, ki so jo posneli ravno pred potovanjem v Argentino pod geslom »Živijo na svet«. »Vzdušje na koncertih je bilo enkratno, sprejeli so nas, kot da bi se poznali že dolga leta,« je opisal pristrčen sprejem skupine s Koroške njen vodja Jokej Logar. Še posebej je goste iz daljne Evrope presenetilo, kako argentinski Slovenci tudi po štirih in več generacijah gojijo slovenski jezik, slovensko kulturo, slovenski

Zaključni večer v slovenskem domu v mestnem predelu San Justo v Buenos Airesu so poleg gostov iz Koroške sooblikovali tudi slovenski zbori in plesne skupine tamkajšnjega slovenskega društva (desno); člani okteta Suha in tria Lipuš pred obeliskom sredi argentinske prestolnice (spodaj)

I. LUKAN

živeli; ustvarili so si tudi potrebno infrastrukturo v obliki društvenih domov s kulturnimi in šolskimi prostori, športnimi igrišči in dvoranami. »Soočeni pa so seveda tudi s problemi, ki jih dobro poznamo Slovenci v Avstriji, Italiji oz. manjšine sploh. Največji problem je nedvomno asimilacija!« Uspešno turnejo okteta Suha in tria Lipuš po drugi največji državi Južne Amerike je organiziral član okteta Pavel Olip, v Argentini pa so za brežhiben potek turnee in polne dvorane skrbeli Mirijam Oblak in slovenska društva v Buenos Airesu, v Bariločah in Mendози. Gmotno pa je potovanje v Argentino podprla vrsta privatnih in javnih sponzorjev in donatorjev iz cele Koroške, pokroviteljstvo nad turnejo pa sta skupno prevzela avstrijsko in slovensko veleposlaništvo, ki sta v čast gostom tudi organizirala slavnostni koncert v Museo Isaac Fernandez Blanco v Buenos Airesu.

Turneja po Argentini bo ostala nepozabna ne le za oktet Suha in trio Lipuš ter njihove spremljevalce, temveč tudi za Slovence v Argentini, ki so - kot je po koncertu v Slovenski Pristavi v Buenos Airesu poudarila ganjena obiskovalka koncerta - uživali ob »pristni, plemenito izvajani slovenski pesmi s Koroške«. Del tega užitka bodo slovenski Argentinci vrnilili Koroščem že v prihodnjem letu: na povabilo okteta Suha, bo slovenski oktet iz Mendoze gostoval na tradicionalnem Festivalu oktetov na suškem gradu na Koroškem.

Ivan Lukan

BEOGRAD - Gledališče Letošnji Bitef z motom Kriza kapitala - umetnost krize

Mednarodni festival novih gledaliških tendenc, Bitef, ki se je v 43. izdaji začel sinoči, je na veliki sceni centra "Sava" odprl nemški dramatik Roland Schimmelpfenig. Schimmelpfenig je član mednarodne žirije, ki bo ocenjevala devet predstav iz glavnega programa, izbrala sta ga Jovan Čirilov in Anja Suša. Predsednik žirije Bitefa, letos pod motom Kriza kapitala - umetnost krize, je francoski teatrolog Patris Pavis, člani pa hrvaški režiser Oliver Frlić, srbski igralec Vladimir Aleksić in dramatičarka Maja Pelević.

Do 24. septembra bodo v glavnem programu na več odrih nastopili gledališčniki iz Kanade, Švice, Hrvaške, Norveške, Nizozemske, Nemčije in Srbije. Direktorica Bitefa Jelena Kajgo je spomnila, da je Bitef teater prejšnji teden gostoval v Berlinu s predstavo režiserja Nikite Milivojevića "Zimske bašte" (Zimski vrtovi), ki je nastala v sklopu programa sodelovanja "Enparts", ki so ga predstavili na lanskem Bitefu. Že 26. septembra bo na Bitefu gostoval Deutsches Theater iz Berlina s predstavo "Bure baruta" (Sod smodnika) v režiji Dimitera Gočeva, ki so jo postavili v koprodukciji z Beneškim bienalom in Bitef teatom.

Čirilov je povedal, da se bodo v spremljevalnih programih spomnili 20. obletnice smrti ustanoviteljice in prve direktorice Bitefa Mire Trailović. V Muzeju gledališke umetnosti bodo odprli razstavo risb in karikatur Čirilova. Prikazali bodo dokumentarni film Milana Šarca Talijina hči, v katerega je vključen zadnji intervju s Trailovićem iz leta 1989. Tako bova spet skupaj, je dejal Čirilov, umetniški direktor Bitefa več kot štiri desetletja.

Na okrogli mizi bodo govorili na temo Kvizlingi v umetnosti, navdih pa ponudila norveška predstava iz glavnega programa, Pisatelj, o življenju in opusu Knuta Hamsuna. Direktor Ateleja 212 Kokan Mladenović je dodal, da bo to prva od tribun v Ateleju 212 v sezoni. Z njimi bi radi teatru vrnilili nekdanjo provokativnost, iz katere se je porodil tudi Bitef.

Program Bitef na filmu bo tematiziral nekdanje krize, spomnil na obdobje fašizma in stalinizma ter možne posledice krize. Pod naslovom Kriza kapitala - film krize bodo v Muzeju Jugoslovanske kinoteke prikazali igrani film Sadovi jeze Johna Forda (ZDA, 1940), po romanu Johna Steinbecka, in dokumentarica Navadni fašizem (SSSR, 1965) Mihaila Roma in Brez premora (Rusija, 2007) Galine Dolmatovske. (STA)

KNJIŽEVNOST - Od jutri do četrтка preko sto petdeset kulturnih dogodkov

Pordenonelegge tudi slovensko obarvan

V Pordenon prihajajo zveneča imena svetovne književnosti in filozofije - V soboto in nedeljo tudi nekaj slovenskih dogodkov v priredbi Društva slovenskih pisateljev

Jutri se začenja deseta izvedba mednarodnega festivala Pordenonele. V Pordenonu se bo med četrtno in Pordenono vrsto na desetih literarnih dogodkih, ki želijo omogočiti širše poznavanje književnosti, a tudi poglobljanje aktualnih družbenih vprašanj. Na trgih, v knjižnicah, na županstvu in drugih mestnih lokacijah, bodo nesporni protagonisti avtorji in njihove knjige. Na obisk prihajajo Margaret Mazzantini, Rosetta Loy, Gianrico Carofiglio, Daria Bignardi, Edward Luttwak, Beppe Severgnini, Massimo Cirri, Jostein Gaarder, a tudi Beppino Englaro, Paolo Flores D'Arcais in številna druga bolj ali manj uveljavljena imena. Med njimi zastopata morda najvidnejše mesto slovenski filozof in psihoanalitik Slavoj Žižek ter nemški filozof Peter Sloterdijk. Pomembna protagonista sodobne filozofske scene bosta v Pordenonu nastopila v soboto in nedeljo.

Popoln spored letošnje desete izvedbe, v katerem so navedeni urniki in lokacije preko sto petdesetih dogodkov, je na voljo na spletni strani www.pordenonelegge.it.

Slovenska prisotnost postaja prava stalnica pordenonskega festivala. Lani je osrednji Trg sv. Marka gostil Borisa Pahorja, nastopil pa je tudi Drago Jančar. Za letošnjo še boljše zastopnost slovenske književnosti pa gre zasluga Društvu slovenskih pisateljev in centru Europe Direct iz Pordenona. V soboto, 19. septembra, bo ob 15. uri na sporedu srečanje med Markom Sosičem in Miranom Košuto. Pogovor o sodobni slovenski književnosti in delih obeh tržaških avtorjev bo povezovala prevajalka Darja Betocchi, ki je med drugim pravkar končala italijanski prevod Sosičevega romana Tito, amor mijo. Pogovor naj bi posnela tudi priljubljena radijska oddaja Fahrenheit.

Ob 16. uri bo sledila predstavi-

MARKO SOSIČ

KROMA

MIRAN KOŠUTA

KROMA

DARJA BETOCCHI

KROMA

tev antologije sodobne slovenske poezije Decametrone, ki je izšla v zbirki Litterae Slovenicae pri DSP.

SLAVOJ ŽIŽEK

Njen urednik in avtor spremnega eseja je Miran Košuta, v njej pa so zastopani Cvetka Bevc, Ivan Dobnik, Maja Vidmar, Cvetka Lipuš, Miha Obič, Primož Čučnik, Lucija Stupica, Jurij Hudolin, Miklavž Komelj in Andrej Hočvar. Vsak avtor je v zbirki predstavljen s sliko, biografijo in petimi pesmimi, ki so objavljene tako v slovenskem kot tudi italijanskem jeziku. Prevode sta priskrbeli Jolka Milič in Miha Obič. Predstavitelj bo obogatilo branje poezij, pri katerem bodo sodelovali tudi neka-

teri italijanski pesniki.

V večernih urah (ob 22.30) bo svoje poezije predstavila tudi beneška pesnica Antonella Bukovaz.

V nedeljo, 20. septembra, ob 16. uri bo na vrsti slovenska mladinska književnost. Janja Vidmar bo predstavila svojo knjigo Moja Nina, z njo pa se bo pogovarjal izvedenec za mladinsko književnost Livio Sossi. Prisoten bo tudi ilustrator Matjaž Schmidt: v Palači Gregoris si bo mogoče ogledati tudi razstavo njegovih ilustracij. (pd)

IZRAEL - Posebni ameriški odposlanec Mitchell na obsiku

ZDA vztrajajo na zahtevi po zamrznitvi gradnje naselbin

Netanjaju za zdaj ne pristaja - Na kocki obnovitev mirovnega procesa

JERUZALEM - Izraelski premier Benjamin Netanjahu in ameriški odposlanec za Bližnji vzhod George Mitchell na pogovorih v Jeruzalemu včeraj nista dosegla dogovora o začasni zamrznitvi gradnje judovskih naselbin na Zahodnem bregu. Ob tem sta se dogovorila, da bosta pogovore nadaljevala danes, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Včerajšnji pogovori med Netanjahujem in Mitchellom so trajali dve uri, tiskovni predstavnik izraelske vlade Mark Regev pa jih je označil kot "zelo dobre".

Ameriški predsednik Barack Obama naj bi se v primeru dogovora o zamrznitvi gradnje judovskih naselbin ob robu 64. zasedanja Generalne skupščine prihodnji teden sestal z Netanjahujem in palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom, na srečanju pa naj bi po pričakovanjih napovedali obnovitev bližnjevzhodnih mirovnih pogajanj, poroča dpa.

Obama je od Izraela nedavno

zahteval, naj popolnoma ustavi gradnjo naselbin na Zahodnem bregu. Netanjahu pa je dejal, da bo Izrael ustavil gradnjo novih naselbin, vendar pa bo nadaljeval z gradnjo v obstoječih judovskih naseljih na Zahodnem bregu.

Abas je pozdravil zahtevo Obame in dejal, da mirovnih pogajanj z Izraelom ne bodo obnovili, dokler judovska država ne bo ugodila zahtevi ZDA in ustavila gradnjo naselbin. Mitchell se je včeraj v Ramali sestal tudi z Abasom, še poroča dpa.

Izraelski in palestinski aktivisti pa so medtem v Tel Avivu predstavili najbolj podroben načrt mirovnega sporazuma med Izraelci in Palestinci doslej. Načrt predvideva, da bi palestinsko državo ustanovili na območju 98 odstotkov Zahodnega brega, na celotnem območju Gaze in v arabskih predelih Jeruzalema. Predlog je že zbudil zanimanje tako med izraelskimi kot med palestinskimi voditelji, poroča ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

Izraelski premier Benjamin Netanjahu in ameriški odposlanec George Mitchell

ANSA

ZN - V Gazi

Izrael zagrešil vojne zločine

ŽENEVA/JERUZALEM - Izrael je v ofenzivi proti palestinskemu gibanju Hamas na območju Gaze januarja letos kršil mednarodno humanitarno pravo in nesorazmerno uporabil silo, so v včeraj objavljenem poročilu ugotovili Združeni narodi. Ti so sicer ugotovili tudi, da sta obe strani zagrešili "vojne zločine". Izrael je poročilo že zavrnil kot "neuravnoteženo".

Preiskava, ki jo je vodil nekdanji južnoafriški sodnik Richard Goldstone, je pokazala, da je Izrael v okviru ofenzive v Gazi namerno napadal civiliste in ni sprejel varnostnih ukrepov, s katerimi bi zmanjšali število civilnih žrtev. "Izraelske operacije so bile v vseh fazah skrbno načrtovane kot namerane nesorazmeren napad, usmerjen v kaznovanje, poniževanje in teroriziranje civilne populacije," je zapisano v poročilu.

ZN so v 575 strani dolgem poročilu ugotovili tudi, da obstajajo "močni dokazi, da so izraelske sile v Gazi zagrešile hude kršitve Četrte ženevske konvencije, vključno z namernimi uboji, mučenjem ali nečloveškim ravnanjem, namernim povzročanjem hudih bolečin ali težjih telesnih poškodb ali obsežnega uničenja lastnine". "Izrael je (med ofenzivo v Gazi) zagrešil dejanja, enakovredna vojnim zločinom, morda zločinom proti človečnosti," je še zapisano v poročilu. ZN so ob tem sicer priznali, da so tudi oborožene skupine Palestinecev zagrešile vojne zločine in prav tako morda tudi zločine proti človečnosti, s tem ko so na jug Izraela izstreljevale rakete.

Izrael je poročilo ZN včeraj že zavrnil. "Tako mandat misije kot resolucija, ki jo je ustanovila, sta prejudicirali rezultat kakršnekoli preiskave," je sporočilo izraelsko zunanje ministrstvo. Ob tem so dodali, da je misija "dala legitimnost teroristični organizaciji Hamas in ni upoštevala njegove namerne strategije, ki je palestinske civiliste uporabil za krinko za izvajanje terorističnih napadov".

"Ne glede na zadržke bo Izrael natančno prebral poročilo. Izrael je zavezan ravnanju v skladu z mednarodnim pravom in preiskavi očitkov o neprimernemu ravnanju lastnih sil," je še sporočil zunanje ministrstvo. Izrael je sodelovanje z misijo ZN pred tem zavrnil in ji ni dovolil vstopa na njegovo ozemlje.

V izraelski ofenzivi v Gazi je bilo ubitih okoli 1400 Palestinecev in 13 Izraelcev, ranjenih pa je bilo okoli 5500 ljudi, večina med njimi Palestinecev. (STA)

NORVEŠKA - Parlamentarne volitve

Stoltenbergova vlada ohranila absolutno večino

OSLO - Norveška vladna koalicija laburističnega premiera Jensa Stoltenberga je na ponedeljkovih parlamentarnih volitvah uspela ohraniti tesno absolutno večino v 169-članskem parlamentu, so pokazali delni uradni izidi, ki so jih objavili v noči na torek po skoraj vseh preštetih glasovih. Stoltenberg je medtem že razglasil zmago.

"Potrebno je biti nekoliko previden in videti, kako se bodo stvari razvile. Zdi pa se, da bomo lahko še naprej ostali v vladi," je dejal Stoltenberg na srečanju z vodji strank v parlamentu, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Stoltenberg, čigar Laburistična stranka je v vladni koaliciji s Socialistično levo stranko in Sredinsko stranko, je na čelu vlade ene najbogatejših držav na svetu od leta 2005, v predvolilni kampanji pa so volivcem obljubljali predvsem izboljšanje socialne države ter večjo pozornost zaposlovanju.

Premierova vladajoča leva koalicija si je, kot kaže, v 169-članskem parlamentu zagotovila 86 sedežev. Za absolutno večino je bilo sicer potrebnih 85 poslanskih mest. Dokončne uradne izide pa je pričakovati še ta teden.

Desni opoziciji je pripadlo 83 mandator, med njimi jih bodo 40 imeli poslanci populistične Stranke napredka, ki so za dva poslanska sedeža izboljšali svoj rezultat izpred štirih let, še poroča AFP.

So pa voditelji opozicije že priznali, da jim ni uspelo zbrati dovolj glasov, da bi spodnели sedanjo vlado. "Vse kaže, da so Jens Stoltenberg in laburisti zmagali na volitvah," je povedala voditeljica Stranke napredka Siv Jensen, ki je sicer izrazila zadovoljstvo nad doseženim rezultatom.

Vlada, ki jo vodi Stoltenberg, je sicer prva, ki je preživela volitve v 16 letih, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Volilna udeležba na volitvah je bila približno 70-odstotna med 3,5 milijona volilnimi upravičenci. To je nekoliko manj kot na volitvah leta 2005, ko se je volitev udeležilo 77,4 odstotka volilnih upravičencev, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

V ospredju predvolilne kampanje so sicer izstopala vprašanja, povezana s socialnimi izdatki, posebej za izobraževanje, in s tem, ali bi bilo potrebno dovoliti črpanje nafte in plina na občutljivih območjih na severozahodni obali Norveške. (STA)

Jens Stoltenberg

ANSA

EVROPSKI PARLAMENT

Barroso evropske poslance znova pozval k podpori

STRASBOURG - Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je dan pred glasovanjem o njegovem drugem mandatu v Evropskem parlamentu včeraj pozval evropske poslance, naj ga podprejo. Portugalalec, ki mu številni očitajo premajhno zavzemanje za socialne pravice, je napovedal okrepljeno prizadevanje za evropski socialni model, pa tudi nova komisarska mesta.

Kot je pojasnil, Evropska unija potrebuje komisarja za podnebje ter strokovnega svetovalca na področjih raziskav, razvoja in inovacij, da se bo lahko bolje borila proti podnebnim spremembam. Pristojnosti, ki jih je doslej imel komisar za pravosodje, svobodo in varnost, pa bo Barroso razdelil med komisarja za pravosodje, temeljne pravice in državljsanske svoboščine ter komisarja za notranje zadeve in migracije.

Barroso je v nagovoru poslancev v Strasbourgu tudi posvaril pred "nacionalnimi egoizmi" in dejal, da se morata proti njim Evropska komisija in Evropski parlament boriti skupaj. Zagotovil je tudi, da bo nova Evropska komisija odražala različne politične stranke in družine. "Samo s podporo različnih strank lahko imamo močno Evropo in močno Evropsko komisijo. Če želite močno komisijo, ki se bo lahko zoperstavila tudi državam članicam in nacionalnim egoizmom, jo morate tudi podpreti," je pozval in tako odgovoril na očitke, da je bil v minulih petih letih v službi vlad držav članic. "Skupaj se vkrcajmo na evropsko potovanje," je še dejal evropskim poslancem. (STA)

KAVKAZ - Gruzija odločno obsoja

Rusija odpira baze v Abhaziji in Južni Osetiji

MOSKVA - Rusija je včeraj z gruzijskima separatističnima republikama Abhazijo in Južno Osetijo podpisala sporazuma, v skladu s katerim bo Moskva za prihodnjih 49 let pridobila pravico za izgradnjo, uporabo in razvoj vojaške infrastrukture in vojaških oporišč na njenem ozemlju.

Ruski obrambni minister Anatolij Serdjukov je tako v Moskvi podpisal dolgo pričakovana sporazuma z abhazijskim in južnoosetijskim kolegom, Merabom Kišmarijo in Jurijem Tanajevom. Po besedah Serdjukova je cilj sporazumov zaščita republik in njunih prebivalcev. Minister pa je obenem napovedal, da utegne Rusija tako z Abhazijo kot Južno Osetijo v kratkem podpisati še vrsto drugih sporazumov, vključno s tistim, ki se nanaša na vojaško-tehnično sodelovanje.

Abhazija bo tako v skladu z dogovorom rusko bazo gostila v mestu Gudauta, v Južni Osetiji pa naj bi Mo-

skva svojo vojaško bazo postavila v Chinvaliju. Tako v eni kot v drugi naj bi namestili 1700 pripadnikov ruskih sil. Kot je ob tem dodal tiskovni predstavnik ruskega obrambnega ministrstva Aleksej Kuznecov, pa to ne zajema več sto ob meji nameščenih pripadnikov ruskih varnostnih sil, ki so odgovorni ruski tajni službi FSB.

Včerajšnje dejanje Rusije je že obsodila gruzijska stran. Po besedah namestnika vodje gruzijskega parlamentarnega odbora za mednarodne odnose Giorgija Kandelakiha gre za "preprosto, barbarsko okupacijo". Dogovora je obenem označil za poskus uzakoniti etnično čiščenje in zasedbo.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je aprila letos z abhazijskim in južnoosetijskim voditeljem, Sergejem Bagapšem in Edvardom Kokoitim, že podpisal pogodbi, s katerima je Rusija uradno prevzela odgovornost za obrambo meja Južne Osetije in Abhazije z Gruzijo. (STA)

SOMALIJA

ZDA ubile terorista Al Kaide

MOGADIŠ - V ameriškem napadu na jugu Somalije je bil v ponedeljek ubit eden najbolj iskanih teroristov mreže Al Kaide v Afriki. Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, je bil Saleh Ali Saleh Nabhan ubit v bližini mesta Barave, kakih 250 kilometrov južno od Mogadiša.

"Naši obveščevalni podatki so potrdili, da je bil Nabhan ubit," je sporočil podžupan v Mogadišu, pristojen za varnostne zadeve, Abdi Fitah Shawey. Medtem pa so somalijski skrajneži že napovedali maščevanje za njegovo smrt. Po navedbah ameriških predstavnikov naj bil Kenijec Nabhan med drugim odgovoren za protiizraelske napade leta 2002 v Mombasi. V samomorilskem napadu na hotel v bližini Mombase, v katerem so bili nastanjeni predvsem Izraelci, je izgubilo življenje 17 oseb, med njimi trije atentatorji. (STA)

AFGANISTAN

Zaradi prevar bodo znova šteli glasovnice na desetini vseh volišč

KABUL - Afganistanska komisija za pritožbe je odločila, da bodo glasovnice na desetih odstotkih voliščih ponovno pregledali in prešteli, in sicer zaradi znakov, da je prišlo na avgustovskih predsedniških in pokrajinskih volitvah do prevar. Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, se ukrep nanaša na kakih 2500 od skupno 25.450 volišč.

Komisija za pritožbe na volitvah se je minuli teden odločila za ponovno preštevanje glasov na voliščih, kjer so odkrili "jasne in prepričljive" dokaze o prevarah. Po besedah njenega predsednika Granta Kippena se ukrep nanaša na kakih 2500 volišč od skupno 25.450, in sicer v vseh afganistanskih provincah, kjer je prišlo do prevar. Na nepravilnosti po vsej državi na dan volitev 20. avgusta so opozorili številni afganistanski in tuji opazovalci. Na omenjeno komisijo so bile naslovljene številne pritožbe, komisija pa je dala vedeti, da bi njene preiskave utegnile trajati več tednov.

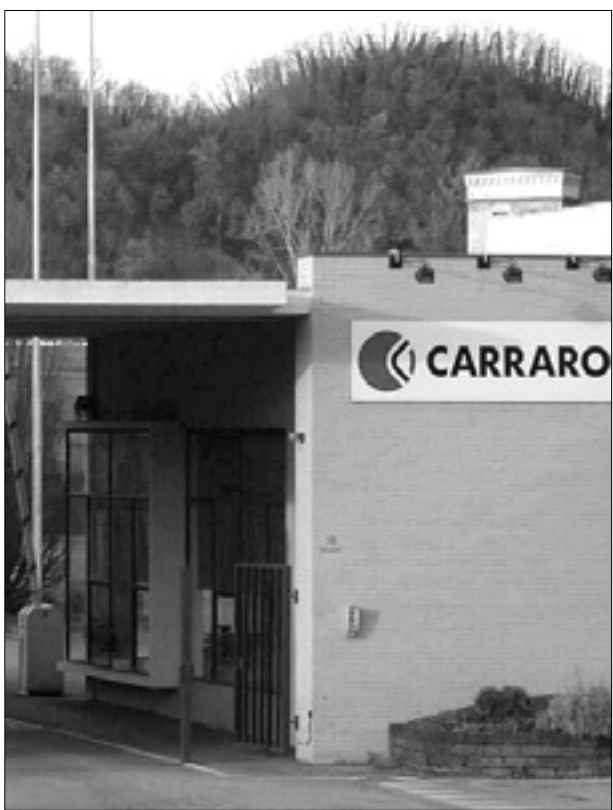
Uradni izidi volitev, ki jih je zaznamovala tudi z nizka volilna udeležba, še niso znani. Zadnje delne izide, ki so temeljili na 95 odstotkih preštetih glasov, pa so objavili v soboto. Po teh rezultatih je z dobrimi 54 odstotki glasov zmagal sedanji predsednik Hamid Karzaj, medtem ko je njegov glavni nasprotnik, Abdulah Abdulah, zbral 28 odstotkov glasov. Slednji se je sicer v ponedeljek zavzel za drugi krog volitev tudi v primeru, da bo predsednik Karzaj zbral več od potrebnih 50 odstotkov glasov, saj bi na ta način zagotovili kredibilnost volitev in tudi samega zmagovalca. (STA)

GORICA - Kriza v tovarni delov za kmečke stroje

Carraro, osemdeset delavcev odslovljenih

Sindikati ogorčeni - Občinski svetniki zahtevajo nadaljevanje proizvodnje

Vhod v goriški obrat podjetja Carraro v Stražcah

BUMBACA

Osemdeset od stoddvajsetih zaposlenih v goriški tovarni Carraro bo v kratkem odpuščeni. Tako so sporočili predstavniki vodstva družbe Carraro, ki so se včeraj na sedežu goriških industrijcev sestali z županom Ettorejem Romolijem in s sindikalnimi predstavniki. Po navedbah predstavnikov družbe Carraro za štirideset delavcev, ki bodo zaenkrat ohranili svoje delovno mesto, ne bodo pripravili industrijskega načrta, tako da je tudi njihova zaposlitev na prepihu. Pri zadevanja, da bi rešili vsa delovna mesta, so se torej izjalovila, kar je dodaten udarec za goriško gospodarstvo, še hujši pa je seveda za odslovljene delavce in njihove družine.

V goriški tovarni proizvajajo dele za kmečke stroje, sicer pa ima družba Carraro v deželi FJK še en obrat. V Maniagu je zaposlenih okrog tristo delavcev, ki so po novici o odpuščanju goriških kolegov resno zaskrbljeni tudi nad lastno usodo.

Takoj po zaključku včerajšnjega srečanja na sedežu industrijcev so sindikalni predstavniki izrazili ogorčenje nad odločitvijo družbe Carraro o odpuščanju delavcev. Pri sindikatih so prepričani, da je kriza, ki

je zajela tovarno v goriških Stražcah, posledica položaja na svetovnih finančnih trgih. Komaj se bodo finančni trgi opomogli, naj bi po mnenju sindikalistov tudi goriška tovarna začela prejemati nova naročila, tako da bi se proizvodnja lahko nadaljevala. Zaradi tega sindikati sumijo, da se za odločitvijo o odpustitvi osemdesetih delavcev skriva namen družbe Carraro o selitvi proizvodnje iz Gorice v druge obrate, morda tudi v tujino, kjer naj bi bili pogoji za proizvodno dejavnost ugodnejši.

Napovedana odpustitev osemdesetih delavcev je sinoči odmevala na seji goriškega občinskega sveta. Svetniki večinoma opozicije so soglasno izglasovali resolucijo, s katero so pozvali družbo Carraro, da naj ne krči svoje proizvodnje v Gorici. Poverili so tudi župana, da naj v prvi osebi spremlja zadevo in si z vsemi razpoložljivimi sredstvi prizadeva za ohranitev vseh delovnih mest. Hkrati so svetniki zahtevali srečanje s predstavniki goriškega industrijskega konzorcija in se zavzeli za ožvitev pokrajinskega pakta za gospodarski razvoj, tudi v čezmejni perspektivi.

GORICA - Waltritsch v občinskem svetu

Z dvojezičnimi izkaznicami proti papirnatim priveskom

Koršičeva o divjem odlagališču v severni mestni četrti

Papirnatega priveska za podaljšanje veljavnosti elektronske osebne izkaznice, ki je marsikateremu Goričanu letos poleti prekrizal počitniške načrte, se lahko vsakdo znebi, če vpraša dvojezični osebni dokument. Na to je mestno upravo med ponedeljkovo sejo občinskega sveta opozoril svetnik Demokratske stranke Aleš Waltritsch, ki je naslovil na pristojnega odbornika Sergia Cosmo svetniško vprašanje.

Waltritsch opozarja, da je bila Brancatijska uprava maja 2004 med prvimi v Italiji, ki so začele izdajati elektronske izkaznice. Takrat so veljale pet let, vlada pa je lanskega junija podaljšala veljavnost osebnih izkaznic na deset let. »Pri tem pa je Maroni pozabil na elektronske izkaznice,« dodaja Waltritsch. Za podaljšanje veljavnosti papirnatih izkaznic je namreč dovolj žig, za elektronske izkaznice pa izdajo občine papirnati dokument, ki ga morajo imeti občani vedno s sabo. Ker takšen privesek za marsikatero tujo državo ni sprejemljiv, je kar nekaj Goričanov doživelo pravi križev pot, da bi prepričali tuje mejne policiste, da imajo pravico do vstopa v njihovo državo. Tistemu, ki se je hotel tem nevšečnostim izogniti, ni preostalo drugega, kot da je potoval s potnim listom oz. da je »naključno« izgubil dokument in zaprosil za novega.

Cosmo je Waltritsch vprašal, ali je občina naredila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi se občani lahko izognili problemu papirnatega potrdila, ugotovil pa je, da ni. »Občina namreč ni opozorila občanov, da rešitev, ki ne predvideva lažnih prijav izgube dokumenta, le obstaja. To so dvojezične elektronske izkaznice, ki jih je uvedla Brancatijska uprava in za katere lahko Goričani zaprosijo kadarkoli,« pravi Waltritsch, ki je na to temo vložil svetniško vprašanje, o katerem bo občinski svet razpravljaj na eni izmed prihodnjih sej. V njem obvezuje upravo, da v pismu, ki ga pošilja ljudem pred iztekom veljavnosti izkaznic, navede tudi obstoj dvojezičnih dokumentov, urnik delovanja matičnega urada in

probleme, ki jih v tujini lahko povzroči papirnati privesek.

Med zasедanjem pokrajinskega sveta je tekla beseda tudi o drugih problematikah. Soglasno je bila na primer odobrena Waltritscheva resolucija o reorganizaciji deželne okoljske agencije Arpa, ki bi lahko vnovič privedla do »obubožanja« občine Gorica. »V petih letih bo prišlo do racionalizacije v organizaciji okoljske agencije Arpa. V načrtu je ustanovitev večjega laboratorija v Vidmu, usoda ostalih sedežev v drugih pokrajinah pa ni znana,« je povedal Waltritsch in poudaril: »Če je že treba racionalizirati, zakaj je nujno, da se deželni laboratorij uredi ravno v Vidmu? Glede na tehnologijo, s katero razpolagajo goriški laboratoriji, dosedanje uspešno upravljanje goriškega sedeža, razpoložljivost prostorov bivše bolnišnice v ulici Vittorio Veneto in goriško lego, ki bi omogočala čezmejne sinergije, bi lahko tudi Gorica gostila osrednji deželni sedež.« Z Waltritschem so soglašali tudi ostali člani občinskega sveta, ki so poverili županu nalogo, da poseže pri deželni upravi.

Okoljski vozli so bili predmet svetniškega vprašanja, ki ga je na župana Romolija in odbornika Del Sordija naslovila svetnica SSK Marilka Koršič. Opozorila je na divje odlagališče na bregu Soče, in sicer v severni mestni četrti tik pred kmečkim mejnim prehodom, kjer so se sicer že leta 2007 kopčili pralni stroji, hladilniki, blazine in vreče smeti. »Maja letos je bila na pobudo rajonskih svetov Sv. Gora-Placuta in Pevma-Štrnavor-Oslavje ter krajevne skupnosti Solkan izvedena čistilna akcija. Kljub dobri volji prostovoljcev ni bilo mogoče odstraniti prevelikega kupa odpadkov. Jasno je, da je kraj zaradi odročnosti in skromne razsvetljave vabljiv za nezakonito odlaganje raznovrstnih smeti, ki jih mečejo s ceste proti reki,« meni svetnica. Del Sordi ji je odgovoril, da je uprava seznanjena s problemom in da bo v kratkem poskrbela za saniranje območja. (Ale)

GORICA - Tabaj (SSk) brez besede

»Nedemokratsko Roldovo početje«

Na ponedeljkovem zasedanju občinskega sveta v Gorici je svetnik stranke Slovenske skupnosti (SSK) Božidar Tabaj iz protesta zapustil dvorano. Predsednik občinskega sveta Rinaldo Roldo mu namreč ni omogočil ustne interpelacije, na katero se je prijavil na začetku seje. Tabaj je nameraval opozoriti na cestno ureditev južnega dela Gorice, kjer naraščajo težave zaradi povečanja prometa. Bil je deseti na seznamu svetnikov, ki naj bi prišli do besede, ko pa bi moral spregovoriti, je Roldo prekinil čas, namenjen interpelacijam. Poleg Tabaja sta brez besede ostala še svetnika Silvan Primosig in Daniele Orzan, oba iz opozicije. »Roldovo početje je izpostavilo potrebo, da naj občina Gorica več sodeluje z lokalnimi društvi in ustanovami. Kot šolski primer je omenil občinski praznik mestne občine Nova Gorica, ki je priredila kar 61 pobud, vse pa so bile izvedene v sodelovanju s tamkajšnjimi društvi. Cosma je vzrotil in zažugal Tabaju, naj gre opravljat svetniško delo v Novo Gorico. »Morda je bil ravno to razlog, da Tabaj v ponedeljek ni mogel spregovoriti v občinskem svetu,« menijo pri SSK.

BOŽIDAR TABAJ

BUMBACA

GORICA - Antonaz Varnost na delu zanemarjena

Varnost na delovnem okolju je hudo zanemarjena, saj deželna vlada raje namenja denar za nakup videokamer. Na to opozarja načelnik svetniške skupine Komunistične prenov v deželnem svetu Roberto Antonaz, potem ko je zavod IRES objavil podatke o številu nesreč na delovnem mestu.

Na Goriškem se poškoduje 57 delavcev na tisoč, kar postavlja goriško pokrajino v sam vrh lestvice nezgod na delovnem mestu. S svojim svetniškim vprašanjem Antonaz poziva predsednika deželne vlade Renza Tonda, da bi morala dežela vlagati več denarja v varnost na delovnem mestu in v preprečevanje delovnih nesreč. »Tondo bi moral resno vzeti v poštev naš predlog; svojčas smo se namreč zavzeli, da podjetjem, ki ne vlagajo v varnost, preprečimo koriščenje javnih prispevkov,« poudarja Roberto Antonaz.

DOBERDOB - Federico Razzini

Liga se zanima za ožvitev paludarija

Župan Vizintin: »Obrne naj se na odbornika Severne lige«

»Postati bi moral pravi "biserček" občine Doberdob, v resnici pa tvega postati primer potrate javnega denarja.« Tako je o paludariji pri Doberdobskem jezeru, ki od svoje izgradnje leta 1996 sameva, povedal deželni svetnik Severne lige Federico Razzini, ki je na ta račun pripravil svetniško vprašanje.

Razzini sprašuje, zakaj še ni prišlo do podpisa programskega dogovora za določitev upravitelja rezervata med deželo FJK in zainteresiranimi občinami, ter ocenjuje, da je tovrstno tratenje javnega denarja nedopustno. »Treba je tudi razčistiti, zakaj dejavnosti v paludariji niso nikoli stekle,« pravi deželni svetnik, ki opozarja, da bo zapuščeno strukturo pogoltnilo zelenje. »22. septembra 2006 je Illyjev odbor izrazil potrebo po podpisu novega sporazuma z občino Doberdob, v katerem naj bi bil določen postopek za upravljanje rezervata. Od takrat vse molči. Liga pa namerava priti zadevi do dna in pojasniti javnosti ta primer slabega upravljanja. Upamo, da bodo

POKRAJINA

Z dežele prihaja denar za Kras

Šest občin goriške pokrajine bo v kratkem dobilo denar - okrog 995.000 evrov - za izvedbo projektov, ki so jih pripravili v okviru lokalnega akcijskega načrta za razvoj goriškega Krasa. Pokrajinski svet je namreč med ponedeljkovim zasedanjem odobril osnutek pogodbe, ki ga je pokrajina podpisala z deželo. »Na podlagi dogovora bo pokrajina prejela od dežele predvidene zneske, nato pa bo poskrbela za porazdelitev denarja med občinami in hkrati bo sledila uresničevanju posameznih projektov,« pravi pristojna pokrajinska odbornica Mara Černic in pojasnjuje, da je dogovor z deželo politično zelo pomemben. »Pokrajina opravlja vlogo posrednika med deželo in občinami, hkrati pa koordinira posege na teritoriju,« poudarja Černičeva in opozarja, da je dežela izbrala drugačno pot, kar se tiče obnavljanja športnih objektov. V tem primeru ni vzela v poštev pokrajine in se bo sama pogajala s posameznimi občinami z nevarnostjo, da bi dodeljena sredstva ne uporabili dovolj učinkovito zaradi pomanjkanja koordinacije na teritoriju. Sicer lokalni akcijski načrt predvideva skupno devet posegov, za uresničitev katerih bo kot rečeno v kratkem prišel denar z dežele. Občina Doberdob bo tako za turistično overdenjenje, v katerega spadajo predvsem obnove javne razsvetljave in vzdrževanje cest, prejela 100.000 evrov, 65.000 evrov pa bo šlo občini Sovodnje za posege, ki bodo olajšali ozroma izboljšali dostop do znamenitosti prve svetovne vojne na Vrhu. Občina Zagraj bo prejela 100.000 evrov za ureditev centra za prodajo značilnih pridelkov v šolski stavbi v Martinščini. S 100.000 evri bo občina Foljan-Redipulja obnovila cesto v Polacu, s 150.000 evri pa bodo uredili strelske jarko in ostaline iz prve svetovne vojne v Trziču. Pokrajina bo 200.000 evrov vložila v popravilo ceste iz Zagraja na Debelo Grižo, cestam pa bo 100.000 evrov namenila tudi občina Ronke. Občina Trzič bo prejela tudi 80.000 evrov za ureditev centra Konver ob Prelonskem jezeru, za ureditev raznih turističnih poti pa bo pokrajina izkoristila 100.000 evrov.

Med pokrajinskim svetom se spremenili tudi triletni načrt za javna dela in vanj vključili 400.000 evrov, ki jih bo pokrajina prejela od dežele za posege na Debeli griži. V tamkajšnjem spominskem parku bodo opremili z razsvetljavo predora iz prve svetovne vojne in v njihovi notranjosti opravili posege za zagotovitev varnosti obiskovalcev. Dela se bodo pričela jeseni.

PEVMA - Gradbeni stroji na delu ob jahališču Remuda

Parkirišče ob vrtcu bo nared v oktobru

Ponedeljkova nesreča potrdila upravičenost zahtev domačinov

Nastajajoče parkirišče ob pevmskem otroškem vrtcu

FOTO VIP

Ob jahališču kluba Remuda v Pevmi urejujejo novo parkirišče, ki bo služilo tudi potrebam tamkajšnjega vrtca s slovenskim učnim jezikom. Da je njegova gradnja še kako potrebna, se je nazadnje izkazalo tudi v ponedeljek, ko je ravno pred vrtcem prišlo do prometne nesreče. Avtomobila sta trčila,

ker je eden izmed njiju zavozil proti sredini cestišča, da bi se izognil vozilu, ki je bilo parkirano pred vrtcem.

Da bi ob vrtcu uredili parkirišče, si že dolga leta prizadeva krajevni svet za Pevmo, Štnaver in Oslavje. Po besedah tamkajšnjih krajevnih svetnikov do težav prihaja zlasti v jutranjih in

zgodnjih popoldanskih urah, ko starši pripeljejo v vrtec oziroma odpeljejo domov svoje otroke. Vrtec se nahaja ob rahlem ovinku, zato pa je tudi kratkotrajno parkiranje pred njim zelo nevarno. Vendar starši nimajo alternativ in so zato - še posebno v primeru dežja - prisiljeni pristaviti svoje avtomobile k pločniku.

Krajevni svet za Pevmo, Štnaver in Oslavje je na pristojne oblasti naslovil neštete prošnje in zahteve, naj se tam ukrepa, sedaj pa je končno zadeva tik pred ureditvijo, saj ob jahališču Remuda pravkar urejujejo neasfaltirano parkirišče. Zemljišče je v lasti dežele Furlanije-Juljske krajine, ki ga je svojčas dala v najem jahalni šoli Remuda. V prejšnjih letih so imeli konji prost dostop do ograje pevmskega vrtca, kar iz higienskih in tudi varnostnih razlogov nedvomno ni bilo najbolj primerno. Zaradi številnih protestov staršev in osebja vrtca so konje umaknili za kakih deset metrov stran od mreže z obvezo, da bodo uredili parkirišče. Pred dnevi so končno zabrnili gradbeni stroji, ki so zravnavali zemljišče ob jahališču, nato so delavci specializiranega podjetja nanj razgrnili posebno folijo, ki bo preprečevala nastajanje blata ob večjih deževjih. Na tako pripravljeno površino bodo v prihodnjih dneh nanесли plast gramozu in vse skupaj utrdili z valjarjem.

Jahalni klub Remuda se je po besedah občinskega odbornika za urbanistiko Daria Baresija obvezal, da uredi tudi dostop do parkirišča ter da prebije del zidu in ograje, ki zemljišče ločuje od dvorišča sosednjega vrtca. Tu bodo namestili manjša vrata, skozi katera bodo direktno s parkirnega prostora varno stopali v vrtec otroci, njihovi starši in tudi učiteljice. »Gradbena dela naj bi se zaključila pred koncem oktobra,« pravi odbornik Baresi in k temu dodaja pojasnilo, da je jahalni klub Remuda imel za gradnjo parkirišča dokaj visoke stroške, ne glede na to pa bodo poseg izpeljali do konca. Parkirišče bodo sicer uporabljali tudi obiskovalci tamkajšnjega jahališča. (vip, ur)

GORICA - Slovik in Dijaški dom

Ekstra startal, v načrtih zimska in poletna šola

Ponedeljkovo srečanje na Slovikovem sedežu v KB centru

BUMBACA

Program Ekstra, ki sta ga skupaj oblikovala Fijaški dom Simona Gregorčiča in Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik), je s tem tednom zaživel. Gre za obšolski program, ki dijakom višjih srednjih šol ponuja možnost učenja, dodatnega in dopolnilnega izobraževanja, študijskega usmerjanja in druženja. Dijaki, ki so se vpisali v program, bodo dnevno obedovali v Dijaškem domu, nato pa bodo v prostorih Slovika študirali ob pomoči tutorjev; na razpolago bodo imeli prostorno in sodobno urejeno študijsko sobo za skupinsko delo ter računalniško sobo za individualno raziskovalno delo.

V ponedeljek so v KB centru vpisanim dijakom podelili vpisne listine, staršem pa orisali dejavnosti, ki so namenjene višješolcem - tistim, ki so vključeni v program Ekstra, pa tudi ostalim. Po programu so tako predvideni krajši, 30-urni tečaji komunikacije v slovenskem in angleškem jeziku ter računalništva. Poleg teh pa Dijaški dom in Slovik v sodelovanju s slovenskimi višjimi srednjimi šolami iz Gorice in z Univerzo v Novi Gorici ponujata še podporne tečaje slovenščine in angleščine, nadaljevalni tečaj angleščine s pripravo na mednarodne izpite in inštrukcije z različnih predmetnih področij za posameznike in manjše skupine.

Pri Dijaškem domu in Sloviku načrtujejo tudi izvedbo dveh krajših zimskih šol v Sloveniji z možnostjo smučanja ter poletno šole v Ljubljani in v eni od anglofonih dežel (po vsej verjetnosti na Malti). Tečaji slovenščine kot tujega jezika in varnosti na internetu pa bodo namenjeni staršem. Ker bodo vse pobude stekle le ob zadostnem številu udeležencev, se oba organizatorja priporočata za čim zgodnejše prijave.

ROMJAN

Jezerce pred šolo

Pred osnovno šolo v ulici Capitulo v Romjanu je včeraj okrog 10.30 počila vodovodna cev in v nekaj minutah se je sredi cestišča ustvarilo pravo jezerce, ki je bilo ponekod globoko tudi preko pet centimetrov. Zaradi razlite vode je bil promet oviran, sploh pa je bil njen pritisk tako močan, da se je ponekod za več centimetrov dvignila celo asfaltna kritina. Vzrok za okvaro je treba po vsej verjetnosti iskati v zastarelosti vodovodnih cevi, ki bi bile potrebne čimprejše zamenjave. Na kraju so posredovali uslužbenci družbe Irisacqua, ki med drugim ima svojo operativno izpostavo ravno v Ronkah; poleg njih je poseglo tudi osebje občinskega tehničnega urada. Skupaj so tehniki ugotovili, kje je pravzaprav prišlo do okvare, nato pa so se lotili popravil. Iz počenih cevi je na cestišče priteklo toliko vode, da ni uspela odtekat skozi jaške, ki so bili ponekod delno zamašeni od listja in manjših odpadkov. Zaradi tega so dopoldne ulico zaprli; avtobusi javnega prevoznega podjetja so morali ves dan voziti po ulici Brigata Modena, medtem ko so zasilno postajališče za šolske avtobuse uredili v ulici Zorutti. Popravilo cevi se je zavleklo do večernih ur, med tem časom je bilo več gospodinjstev brez pitne vode.

ŠTEVERJAN - Vrtec odprl vrata otrokom

Start v obnovljenih prostorih

V letošnjem šolskem letu bo vrtec obiskovalo 27 malčkov - Občina poskrbela za obnovo poda in stranišč

Šolsko leto je naposled startalo tudi za števerjanske malčke. Po vseh ostalih vrtcih Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom Gorica, ki so z vzgojnimi dejavnostmi začeli v ponedeljek, je namreč včeraj zjutraj odprl vrata še vrtec v Števerjanu. Le-tega bo letos obiskovalo 27 otrok, ki sta jih včeraj toplo sprejeli vzgojiteljici Daria in Valentina. Vrtec bo do petka deloval s skrajšanim urnikom do 12. ure, od ponedeljka, 21. septembra, pa bo občina Števerjan zagotovila tudi kosilo, kar bo omogočilo, da bodo dejavnosti stekle po normalnem urniku.

Zakaj se je v števerjanskem vrtcu šolsko leto začelo dan kasneje, je pojasnila podravnateljica Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom Franka Padovan, ki je povedala, da so rahlo zamudo povzročila obnovitvena dela. »Že več časa je občina imela v načrtu obnovo stranišč oz. njihovo prilagoditev novi zakonodaji. Podjetje se je del lotilo po velikem šmarnu. Odločili smo, da bomo obnovo stranišč izkoristili tudi za obnovo poda v veliki učilnici, ki bi jo drugače morali izvesti prihodnje leto, in prepletkanje sten. Dela so se končala že 9. septembra, ker pa je bilo treba še vse počistiti in urediti, smo začetek pouka preložili za en dan,« je povedala Padovanova. Pristavila je, da bodo v teku tega tedna še prepletkali lesena igrala in uredili zadnje malenkosti na dvorišču vrtca.

Števerjanski otroci med igro v vrtcu

BUMBACA

GORICA Podravnateljica s pisarno v ulici Brolo

V okviru organiziranosti nove Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, v katero sta se prvega septembra spojili različno ravnateljstvo iz ulice Brolo in ravnateljstvo nižje srednje šole Ivan Trinko, bo delovanje vrtcev in osnovnih šol pobilže spremljala podravnateljica Franka Padovan. Namestnica ravnateljice Elizabete Kovic bo ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro na razpolago na sedežu osnovne šole Oton Župancič v ulici Brolo; njeno pisarno so uredili v prvem nadstropju, v prostorih bivšega ravnateljstva (tel. 0481-537927). Nanjo se bodo lahko obračali starši, ki bi radi prišli do informacij glede vrtcev in osnovnih šol ter svojih sinov ali hčera, ki jih obiskujejo. To pomeni, da jim ne bo treba na skupno tajništvo Večstopenjske šole, ki so ga uredili v ulici Grabizjo. Glede na to, da ima Franka Padovan zadolžitve tudi kot županja Števerjana, bo letos oproščena poučevanja.

NOVA GORICA - Pri Stanovanjskem skladu posebna skrb za mlade družine

Trije »socialni« stolpiči s 45 stanovanji že pod streho

Po vselitvi se bo lista prosilcev za neprofitna stanovanja skrajšala kar za tretjino - S sosedi ni sodelovanja

Gradnja neprofitnih stanovanj pod Kapelo poteka po načrtih, vselitev bo marca ali aprila prihodnjega leta

FOTO T.B.

Devet mesecev po položitvi temeljnega kamna za tri večstanovanjske objekte pod Streliško potjo v Novi Gorici, tik za državno mejo na dnu Škabrijelove ulice, ajdovsko gradbeno podjetje Primorje zaključuje s tretjo gradbeno fazo. »Gradnja poteka po načrtih, tako terminskih kot finančnih. Tehnični pregled načrtujemo konec februarja ali v začetku marca, potem sledi vselitev,« je potek del opisala direktorica Stanovanjskega sklada mestne občine Nova Gorica Nataša Leban. »Del - to je 38 od 45 stanovanj - bomo dali v neprofitni najem, preostalih sedem pa namenimo mladim družinam. Tem je Stanovanjski sklad zagotovil po 35 tisoč evrov subvencij pri nakupu stanovanja, to je pri reševanju prvega stanovanjskega problema,« je še dodala Lebanova. Mlade družine, ki so se z uspehom prijave na javni razpis, bodo za kvadratni meter stanovanja odšteli 1.800 evrov.

Povpraševanje po socialnih stanovanjih je še vedno večje od ponudbe, je sredi lanskega decembra, ob postavitvi temeljnega kamna, povedala Lebanova, saj je na »neprofitni« listi okoli 150 prosilcev, a 95 novih neprofitnih stanovanj do marca 2010 (med temi je 45 omenjenih pod Streliško potjo) vendarle pomeni 50 odstotkov realizacije razvojnega programa novogoriškega Stanovanjskega sklada. Glede na lani oktobra sprejeto razvojno strategijo, naj bi sklad do konca leta 2011 zagotovil najmanj 200 stanovanjskih enot. A kje bi lahko gradili, je drugo vprašanje. Nova Gorica se namreč nima kam širiti, razen na vzhod. »Prostora zmanjkuje. Gradnjo lahko širimo le še na Ažševico, ostajajo nam še Ščedne in območje ob novogoriškem sodišču,« je ob začetku gradnje stolpičev povedal župan Mirko Brulc. »Zemljo za gradnjo nujno rabimo, ne le za stanovanjsko gradnjo, temveč tudi za razvoj gospodarstva in industrijskih con,« je še dodal Brulc. Nova poselitvena območja bodo sedaj določena v občinskem prostorskem načrtu, ki je v usklajevalnem postopku na pristojnih ministrstvih.

Stanovanjski sklad in s tem novogoriška mestna občina v tokratno investicijo pod Kapelo, ki hkrati pomeni dolgoročno reševanje stanovanjske problematike socialno šibkejših, vlaga tri milijone in pol, del sredstev pa naj bi prispeval tudi republiški Stanovanjski sklad. A o sofinanciranju te neprofitne gradnje pogovori še tečejo, pravi Lebanova, ki ob tem izpostavlja veliko vlogo Foruma za stanovanjsko politiko. »Forum je bistve-

no pripomogel k premiku na tem področju v mestni občini, na področju stanovanjske politike in sociale se zdaj veliko dela,« s pohvalami ni skoparila direktorica novogoriškega sklada. Ravno nasprotno ocenjuje prizadevanja za čezmejno sodelovanje s sorodnimi ustanovami v Italiji, predvsem seveda z goriškim podjetjem za stanovanjske gradnje ATER. Že večkrat v bližnji preteklosti je prišla pobuda, da bi iskali skupne poti, v kolikor Gorice in Nove Gorice meja ne ločuje več in jima je usojeno postopno stapljanje v eno samo mesto, zato pa bi ustanove, ki se ukvarjajo z gradnjo stanovanj, imele priložnost, da skupaj načrtujejo usklajen urbanistični videz in iščejo ustrezne od-

govore na nove zahteve in pričakovanja na nepremičninskem trgu.

»Takšnega sodelovanja trenutno ni. V začetni fazi smo imeli tudi formalne pogovore in skupne seminarje, a smo ugotovili, da je zakonodaja tako zapletena in tudi nejasna, da ne dovoljuje kakršnega koli sodelovanja. Sicer tudi potem z italijanske strani ni bilo interesa in smo to konkretno sodelovanje opustili. Zdaj gre pri tem le za protokolarno zadevo, ko se srečujemo, vendar konkretnih povezav, kaj šele projektov, ni. A v bodoče je še vse odprto,« je včeraj povedala Nataša Leban, ki nekaj upanja o sodelovanju z ustanovo ATER iz Gorice vendarle še goji.

Tamara Benedetič

NOVA GORICA - Študijski program VIRS-a Diplomanti v zdravstvu najhitreje zaposljivi

»V Gorici ne vedo, da v Novi Gorici obstaja študij zdravstvene nege«

Visokošolsko in raziskovalno središče Primorske je v šolskem letu 2006/07 razpisalo študij v rednem visokošolskem strokovnem študijskem programu Zdravstvena nega. V dislocirani enoti na Biotehniški srednji šoli v Šempetru triletni program izvaja Visoko šola za zdravstvo Izola Univerze na Primorskem. Po treh letih študija se na VIRS-u te dni lahko pohvalijo s prvima dvema diplomantkama.

Zadnja raziskava Ekonomske fakultete iz Ljubljane kaže, da se v Sloveniji po diplomi najhitreje zaposlijo diplomanti zdravstvenih poklicev. »Glede na to dejstvo, je bila odločitev za zagon tega programa v Novi Gorici očitno pravilna in potrebna poteza,« je uspeha vesel direktor VIRS-a Uroš Saksida, ki dodaja, da je to zelo vzpodbudna novica tudi za vso goriško regijo, saj »se bo z bodočimi diplomanti Zdravstvene nege v okviru študija v Novi Gorici problematika pomanjkanja diplomiranih medicinskih sester v naši regiji precej ublažila.« Razpisnih mest je vsako leto 45, »zapolnijo pa se že ob prvem roku prijav na vpis. Trenutno v tem programu študira 110 študentov, med katerimi žal še ni študentov iz Italije,« je še povedal Saksida, ki to dejstvo pripisuje »pomanjkljivi informiranosti onkraj meje, da pri nas ta študij obstaja«.

VIRS Primorske v tem visokošolskem programu sodeluje s številnimi partnerji v regiji, od šempetrske bolnišnice, zdravstvenih domov, domov upokojencev do ostalih ustanov s področja sociale in zdravstvenega varstva, ki, kot pravi Saksida, »izjemno prispevajo h kakovosti in uspešnosti študija in tako skupaj z nami tudi domačim študentkam in študentom omogočajo ustrezno pot do tega iskanega poklica.« Vzpostavljen in dobro delujoča mreža je poveljavna je po Saksidovih besedah pri uspešnosti izvajanja omenjenega programa izredno pomembna in nujno potrebna, saj zahteva izredno veliko praktičnega usposabljanja, občutno več kot v drugih programih.

»Pohvaliti gre predvsem zelo dobro sodelovanje s šempetrsko bolnišnico, potihoma pa upamo, da bi kaj kmalu lahko zaživelo tudi sodelovanje z goriško stranjo. V Gorici je šola za medicinske sestre že delovala in v tamkajšnjem študentskem domu imajo naše študentke možnost bivanja, vsekakor pa bi bilo dobro, če bi obstajala možnost za konkretnije, bolj strokovno sodelovanje. Ne vidim ovir za to, da bi praktični del vaj študentje opravljali tudi v Gorici, a ta ideja je zdaj vendarle še v povojih,« zaključuje direktor VIRS-a Primorske. (tb)

VIPOLŽE - Vlom Sef OMV pretrd oreh

Poskus tatvine posnele kamere

Bencinski servis OMV v Vipolžah v Goriških Brdih, ki ga obiskujejo tudi številni italijanski avtomobilisti zaradi bližine meje, je bil v noči med ponedeljkom in včerajšnjim dnevom ponovno tarča nepridipravov. Nekaj minut po enih so novogoriški policisti prejeli klic, da so neznanci vlomili v prostore servisa. Pri tem se je sprožil tudi alarm. Policisti so ugotovili, da je bilo v objekt vlomljeno skozi stranska vrata in da so neznanci poskušali odnesti sef, a neuspešno. Na policiji so bili včeraj bolj skopi z informacijami, češ da je to v interesu kriminalistične preiskave. Kriminalisti so bili popoldne še na delu; na policijski upravi so vsekakor povedali, da vandali iz sefa niso odnesli ničesar. Preiskovalci ničesar ne izključujejo, niti morebitne povezave z vlomom v nočni trezor Banke Koper, ki se je zgodil pred tednom dni v Komnu. Tu so sicer letos na udaru banke. Februarja sta tako iz Deželne banke v Komnu 4.000 evrov odnesla dva neznanca. Policisti so za takratno dejanje osumili znanega ubežnika Matjaža Trampuža, ki se je spravlil tudi na banko v Renčah.

Na vipolškem bencinskem servisu imajo zaposleni z nezaželenimi obiskovalci že nekaj izkušenj. Februarja sta zamaskirana moška, obožena s pištolo, od zaposlenega zahtevala, da jim izroči dnevni zaslužek. Potem ko sta ga zvezala, sta zbežala z enajst tisoč evri. Roparja iz Tržiča na Gorenjskem so nato pri Trbižu izsledili italijanski policijski organi. Tokratni poskus tatvine v Vipolžah so sicer zabeležile kamere, a policija glede tega molči. (tb)

Kmečka zveza pri županih

Delegacija Kmečke zveze se bo danes srečala z županom iz Doberdoba Pao-lom Vizintinom in se z njim pogovorila o kmetijstvu na Krasu; medtem je za jutrišnji dan napovedano srečanje na goriškem županstvu, kjer bo predstavni-ke slovenske kmetijske stanovske organizacije sprejel župan Ettore Romoli.

Matični urad tudi popoldne

Z današnjim dnevom bo matični urad goriške občine odprt tudi ob ponedeljkih in sredo popoldne. Ob ponedeljkih med 15.15 in 17. uro bodo izdajali elektronske osebne izkaznice, ob sredo med 14. in 16. uro pa papirnat elektronske izkaznice in druge dokumente.

Fojbe in revizionizem

Goriška, podgorska in štandreška sekcija zveze VZPI-ANPI prireajo v petek, 18. septembra, ob 17. uri v pokrajinski sejni dvorani v Gorici predstavitev knjige o fojbah in revizionizmu z naslovom »Foibe - revisionismo di stato e amnesia della Repubblica«. V publikaciji je zbrano gradivo s kongresa, ki je potekal februarja lani v kraju Sesto San Giovanni pri Milanu. Knjigo bodo predstavili udeleženci kongresa Alessandra Kersevan, Claudia Cernigoi in Sandi Volk.

Praznujejo prihod Italije

V Gorici in tudi Tržiču obeležujejo prihod pod Italijo leta 1946. Goriški župan Ettore Romoli bo danes ob 10.30 položil venec k spomeniku divizije Mantova, ob 11.30 pa pred obeležjem deportirancem v spominskem parku. Tržiški župan Gianfranco Pizzolitto se bo v petek, 18. septembra, ob 9.15 udeležil svečanosti na trgu Republike z nastopom godbe na pihala konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli.

Predstavljajo razstavo

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bo nocoj ob 20.30 Marco Goldin predstavil razstavo likovnih del, ki sta jih naslikala velika francoska umetnika Courbet in Monet in ki jih bodo postavili na ogled v vili Manin v Passarianu med 24. septembrom in 7. marcem prihodnjega leta.

Združenje Lipizer na radiu

Gost oddaje Parlamone, ki bo predvajana jutri ob 10.30 na radiu Gorizia 1, bo predsednik združenja Lipizer Lorenzo Qualli.

SOVODNJE - Oktobra bi dopolnil 68 let Umrl Ferdi Kovic, mizar z ljubeznijo za nogomet

V Sovodnjah se bodo v petek, 18. septembra, poslovili od priljubljene- ga domačina, bivšega nogometaša in mizarja Ferdinanda Kovica, ki so ga prijatelji, znanci in vaščani nasploh poznali z vzdevkom Ferdi. Za vedno je odšel včeraj dopoldne v 68. letu starosti; usodna mu je bila kratkotrajna bolezen, ki ga je neusmiljeno odtrgala od njegovih najdražjih.

Ferdi Kovic se je rodil 29. oktobra leta 1941 v Sovodnjah. V rojstni vasi je obiskoval osnovno šolo, potem pa se je v Gorici izšolal za mizarja. Ob hiši staršev si je zgradil delavnico, kupil dva stroja in se z veliko vpleto lotil mizararskega poklica. Izdeloval je v glavnem okna in vrata, a tudi drugo leseno pohištvo. Njegova velika ljubezen je bil nogomet, ki mu je izkazoval posebno predanost. V mladih letih se je vključil v nogometno ekipo Sovodnje in ji bil zvest do svojega 42. leta starosti. Ves dan je delal v svoji mizararski delavnici, potem pa se je v delavskih oblačilih odpravil do sovođenjskega nogometnega igrišča, se preoblekel in treniral s soigralci. Igral je v vlogi li-bera in bil dolga leta steber sovođenjske obrambe. Tudi ko je opustil aktivno igranje, je še naprej spremljal sovođenjsko ekipo, v kolikor mu je zdravje to dopuščalo. Pred približno dvajsetimi leti so mu namreč presadili

ledvice, lani pa je doživel še eno presaditev.

Ferdinand Kovic zapušča ženo Irmo Jelen, ki je po rodu iz Doberdoba in s katero sta si uredila dom v Sovodnjah, in tri otroke, 45-letno Suzi, 39-letnega Daria in 30-letno Eleno. Sin Dario je od očeta prevzel mizarso delavnico in jo skupaj z njim dodatno razvil, tako da danes razpolaga s šestnajstimi stroji. Od svojega očeta pa je podedoval tudi ljubezen za šport. Dario je prve korake v nogometni ekipi opravil pri društvu Pro Gorizia, potem pa je igral za drugih štirinajst društev v deželi Furlaniji-Juljski krajini in velja za enega izmed najboljših zamejskih napadalcev. Pred leti je Dario igral tudi za Sovodnje, letos pa brani barve štandreške Juventine. Športu je predana tudi Dariova sestra Elena; dolga leta se je ukvarjala z odbojko, saj je nastopala z Domom in Sovodnjami, v zadnjih časih pa igra nogomet na poletnih turnirjih.

Ferdinanda Kovica so zaradi njegovega dolgoletnega igranja z domaćo nogometno ekipo in zaradi njegove mizararske delavnice poznali domala vsi v vasi, zato je prizadetost med domačini velika. Bil je cenjen in spoštovan. Vsem, ki so ga poznali, bo ostal v spominu zaradi svoje vztrajnosti in dobrote.

GORICA - Natečaj italijanske revije Il Fotografo

Fotografija Loredane Prinčič na prvem mestu

Zmagoviti posnetek goriške fotografije Loredane Prinčič

Revija Il Fotografo velja za eno najbolj uglednih italijanskih publikacij iz sveta fotografije. Mesečnik je razširjen v vsej državi in med prispevki prinaša navodila in priporočila za nabavo aparatov in druge fotografske opreme, pa tudi nasvete za pravičen pristop k fotografiji. Vsak mesec revija razpisuje tudi natečaj za najboljše posnetke na različne teme. Končna ocena o fotografiji nastane na podlagi tehnike fotografiranja, kompozicije, izbranega trenutka, kreativnosti, sporočilnosti subjekta in sporočilnost avtorja. Na natečaju že nekaj časa sodeluje tudi Loredana Prinčič, članica goriškega fotokluba Skupina 75, ki se je v zadnjih mesecih kar nekajkrat pojavila med visoko uvrščenimi. V juniju se je uvrstila med prvo deseterico sodelujočih, prvo mesto pa je osvojila na zadnjih natečaju. Razglasitev rezultata in objava njenega posnetka sta namreč v septembrski številki ugledne revije.

Kot nam je povedala zmagovalka, je tokratna tema zadevala

kosilo in vse, kar je z opoldanskim obedom povezano. Prinčičeva se je prijavila s fotografijo, ki jo je poleti posnela med izletom v Jordaniji. Na vrtu neke restavracije na poti med Akabo in Ammanom je v objektiv ujela mladega natakarija, ki dokaj spretno prenaša celo skladovnico krožnikov, ki jih je pravkar pobral z miz. V utemeljitvi najboljše uvrščene fotografije so ocenjevalci poudarili zlasti nekoliko šaljivi in z zadovoljstvom obarvani izraz na obrazu mladeniča, s katerim je želel gostom lokala pokazati, kaj vsega zmore.

Prvo mesto je nedvomno pomembno priznanje za goriško fotografino, kajti vzpon do najvišje stopničke ni bil enostaven, saj se je morala Prinčičeva spopasti z bojevitostjo konkurence več kot tisoč prijavljenih fotografij. Odlične uvrstitve na podobnih preizkušnjah so seveda v čast tudi Skupini 75 predvsem ob ugotovitvi, da ima med svojimi člani fotografe, ki s svojimi ustvarjalnimi dosežki presega jo krajevne okvire. (vip)

GORICA - Popotresna obnova

Med Furlanijo in Abruci razlika v pristopu vlade

Benvenuti: Rim mora prisluhniti krajevnemu prebivalstvu

Po 33 letih od uničevalnega potresa z epicentrom nad Huminom, ki je 6. maja 1976 terjal 989 smrtnih žrtev in do tal porušil 18 tisoč poslopij, lahko danes s ponosom zatrdimo, da je uspešni popotresni obnovi botrovala predvsem složna politika prizadetih občin in dežele FJK. To je bilo včeraj večkrat izpostavljeno na posvetu, ki so ga na temo naravnih katastrof in izzivov za rekonstrukcijo priredili v okviru poletne šole (International Summer School) goriškega sociološkega inštituta ISIG.

Celodnevno strokovno zasedanje je potekalo v konferenčni dvorani goriškega sedeža Tržaške univerze in je bilo namenjeno podiplomskim študentom iz Evrope in od drugod. Za predavateljsko mizo so tokrat sedli tudi nekateri bivši krajevni upravitelji in protagonisti popotresne obnove v deželi FJK. Med temi sta izstopala Ivano Benvenuti, nekdanji župan občine Humin in bivši predsednik posebne deželne komisije FJK za popotresno obnovo, ter Franceschino Barazzutti, nekdanji župan Cavazza in predsednik združenja furlanskih občin, ki jih je bil prizadel potres; udeležbo na posvetu je žal zadnji trenutek odpovedal takratni vladni komisar za popotresno obnovo v Furlaniji, Giuseppe Zamberletti.

Uvodoma je politično in administrativno ozadje obnove orisal Barazzutti in poudaril, da je Rim tedaj večino pristojnosti za obnovo dodelil deželi in 137 prizadetim občinam. »Deželni svet je po potresu v pomoč ljudem izglasoval kar 250 zakonov, to pa s skoraj popolnim so-

Ivano Benvenuti

glasjem svojih članov, kar je dokaz takratne politične složnosti in podpore vseh strank odpravi posledic katastrofe, čeprav se je to dogajalo sredi ostre politične konfrontacije t.i. svinčenih let,« je med drugim dejal Barazzutti. Neizogiben je bil odmev na aktualno dogajanje in na javno debato, ki spremlja popotresno obnovo v Abrucih. Glavno razliko med potresoma v Furlaniji leta 1976 in v Abrucih letos je Ivano Benvenuti strnil v ugotovitve, da je skrb za popotresno obnovo mesta L'Aquila prevzela neposredno rimska vlada. »Takšna politika, ki učinkovita samo v primeru, da bo državna vlada znala prisluhniti potrebam vseh prebivalcev prizadetih občin,« je prepričan nekdanji župan Humina. (VaS)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.40 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.15 - 22.00 »Videocracy - basta apparire«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Il grande sogno«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Segnali dal futuro«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I.: La nascita dei cobrac«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Il grande sogno«.

Dvorana 4: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Segnali dal futuro«.

Dvorana 5: 18.00 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.10 - 22.00 »Ricatti d'amore«.

Razstave

FOTOKLUB IZ LOČNIKA vabi v občinski center na trgu San Giorgio 37 v Ločniku na ogled razstave najboljših del v okviru tečaja »Portfolio a Lucinico«; do 20. septembra ob delavnikih med 17.30 in 19.30 ob nedeljah med 10. uro in 12.30.

NA DVORCU DOBROVO v Brdih je na ogled razstava s tematskim naslovom Trgovina z vinom in meje. Zgodovina podjetja bratov Abuja v Gorici 1899-2009, ki jo je oblikoval in uredil goriški zgodovinar Giangiacomo Della Chiesa; na ogled bo s prostim vstopom do jesenskih me-

secev od torka do petka med 8. in 16. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 18. uro.

V PILONOV GALERIJI v Ajdovščini je na ogled fotografska instalacija Annibel Cunoldi Attems z naslovom Izmenjava pogledov z Venom; od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprta ob ponedeljkih, sobotah in praznikih; informacije na spletni strani www.venopilon.com.

V GALERIJI KC LOJZE BRATUŽ je odprta 11. skupinska fotografska razstava »6 za eno... razstavo«; na ogled bo do 18. septembra po domeni.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN na trgu de Amicis 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«; do 20. septembra od torka do nedelje med 9. in 19. uro, vsako soboto in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodeni ogledi.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v petek, 25. septembra, ob 20.15 koncert »Na juriš! Partizanske pesmi«. Nastopil bo zbor Carmina Slovenica; informacije na tel. 003865-3354016 in na blagajna@kulturni-dom-ng.si.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah ter praznikih odprto; tel. 0481-78125.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta ob četrtek, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

Šolske vesti

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za po-šolski pouk z možnostjo tečaja angleščine; informacije na tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

ODDELEK ZA ZABAVNO GLASBO IN JAZZ GLASBENE MATICE v Gorici prireja 28. in 29. novembra delavnico za petje s pevko Darjo Švajger. Prijave s kratko biografijo in posnetkom na zgoščenki je potrebno oddati do 16. oktobra na tajništvo Glasbene matice na Korzu Verdi 51. V teku so tudi vpi-

sovanja za redni pouk iz jazz petja, saksofona, kitare, klavirja in basa; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL obvešča, da bo prvo srečanje s starši in učenci v Devinu v četrtek, 17. septembra, ob 17. uri in na Plešivem (osnovna šola) v petek, 18. septembra, ob 18.30. Zamudniki se lahko še vpišejo na sedežu v Gorici, drevored 20. septembra 85, tel. 0481-532163, 0481-547569 od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo udeležence izleta na Koroško, ki bo 19. septembra, da lahko poravnajo stroške za izlet v trgovini pri Milu v Doberdobu. Avtobus bo odpotoval iz Štivanja ob 6.45 s postanki v Jamljah pri spomeniku ob 6.55, na Poljanah ob 7.10, v Doberdobu ob 7.15 in v Ronkah pri piceriji Al Gambro ob 7.25.

Obvestila

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na Zadržni kreditni banki Doberdob in Sovodnje odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 000000730310. Prispevke sprejemajo na vseh podružnicah banke.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v nedeljo, 4. oktobra, od 14.30 do 19. ure razstavo-pokušnjo kraških pridelkov, vstopnina 12 evrov; informacije na tel. 333-4056800 ali na inforogos@gmail.com.

DRUŠTVO JADRO prireja na sedežu v Romjanu 50-urni tečaj slovenščine za odrasle s oktobrom. Organizacijsko srečanje bo ob 20. uri v ponedeljek, 5. oktobra, v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri odbornikih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem središču Informagiovaniv Tržiču.

KLEKLJARSKI ODESK DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

NA PARTIZANSKEM MITINGU V SEL-

CAH so 8. septembra žrebali zmagovite listke loterije: 1. nagrada, listek št. 5531 (vikend za dve osebi v evropsko prestolnico), 2. št. 4096 (televizor LCD), 3. št. 4974 (žensko in moško gorsko kolo), 4. št. 3012 (sesalnik), 5. št. 1634 (fotokamera), 6. št. 4785 (prenosni telefon), 7. št. 4106 (MP3 predvajalnik), 8. št. 0889 (DVD predvajalnik); zmagovalci lahko dvignejo nagrade na sedežu VZPI-ANPI v Tržiču (ul. Valentinis 84, tel. 0481-798098) ob torkih, četrtek in petkih med 9. in 12. uro do 9. oktobra.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODN-JAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

OKVAL prireja v štandreški telovadnici otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odbojko za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

SKD HRAST prireja tradicionalno kolesarsko dirko Hrast bike slalom v soboto, 19. septembra, ob 14. uri na dvorišču župnijske dvorane v Doberdobu. Vabljeni!

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE v sodelovanju z občino Doberdob in pokrajinskim odborom VZPI-ANPI prireja v nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri odkritje partizanskega obeležja pri Devetakih. Slavnostni govornik bo Aldo Rupel, kulturni program bodo oblikovali godba na pihala Kras, moški pevski zbor Jezero, zbor Starši ensemble iz Romjana, kulturni društvi Kremenjak in Kras Dol-Poljane.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo v sredo, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

Prireditve

SLOVENSKA DEŽELNA KNJIŽNA IZLOŽBA bo potekala v organizaciji ZSKD in pod pokroviteljstvom SKGZ v petek, 25. septembra, v KB centru na korzu Verdi 51 v Gorici: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Rosina Brauc v kapeli bolnišnice sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V RONKAH: 10.30, Maria Brotto vd. Macorini (iz tržaške bolnišnice) v cerkvi v Selcah in na ronško pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.30, Guerrino Fumis v kapeli pokopališča, sledila bo upelinitev.

Prezgodaj nas je zapustil naš predragi

Ferdinando Kovic (Ferd)

Žalostno vest sporočajo

žena Irma ter otroci Susi, Dario in Elena z družinami

Pogreb bo v petek, 18.9.2009, ob 11. uri v cerkvi v Sovodnjah. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Sovodnje, 16. septembra 2009

Ciao nono, tvoja "grinta" in dobra volja nam bo-sta vedno v zgled!

Simone, Alessia in Noemi

Ciao Ferdi, Erminio, Ivica in Fabio

Ob preranem slovesu Ferdija Kovica izreka

AŠD Sovodnje

iskreno sožalje vsem svojim.

TURIN, MARSEILLE - V prvem krogu je v Turinu za polovično presenečenje poskrbel francoski Bordeaux, ki je Juventusu odščipnil točko. Neodločen izid je bil po pravici povedano povsem pravičen, saj so se nogometaši francoskega kluba enakovredno kosali s črno-belimi. Prvih 25 minut tekme je minilo v znamenju gostov, ki so bili bolj čvrsti od Ferrarovih varovancev. Pri »stari dami« je bil še vedno zaradi poškodbe odsoten Del Piero. Zamenjal ga je Giovincio, ki pa ni izstopal. Na premočenem igrišču, večji del tekme je lilo kot iz škafa, je Juventus povedel v 63. minuti. Nasprotnikovo mrežo je zatresel Iaquinta, po lepi podaji Cannavara. Dvanajst minut kasneje so gostje nekoliko nepričakovano izenačili. Juventusova obramba je zaspala in Pašil je potisnil žogo v mrežo. V nadaljevanju je imel najlepšo priložnost za drugi zadetek Marchisio. Njegov strel pa se je odbil od prečke. Poudariti pa je treba, da je bil pri Juventusu - kot je po tekmi povedal tudi predsednik Cobolli Gigli - najboljši mož na igrišču Buffon, ki je ubranil vsaj dva nevarna strela Bordeauxa.

S francoskega gostovanja pa se je z vsem tremi točkami vrnil domov Leonar-dov Milan. Črno-rdeče je rešil »Super Pip-po« Inzaghi. Kralj malega kazenskega prostora je dosegel oba zadetka, tako da bo lahko trener Leonardo mirno spal, vsaj do

A-SKUPINA IZIDA Juventus -									
Bordeaux 1:1, Maccabi - Bayern München 0:3									
Bayern München	1	1	0	0	3:0	3			
Bordeaux	1	0	1	0	1:1	1			
Juventus	1	0	1	0	1:1	1			
Maccabi Hajfa	1	0	0	1	0:3	0			
PRIHODNJI KROG (30.9.) Bayern - Juventus, Bordeaux - Maccabi									

C-SKUPINA IZIDA Marseille -									
Milan 1:2, Zürich - Real Madrid 2:5									
Real Madrid	1	1	0	0	5:2	3			
Milan	1	1	0	0	2:1	3			
Marseille	1	0	0	1	1:2	0			
Zürich	1	0	0	1	2:5	0			
PRIHODNJI KROG (30.9.) Milan - Zürich, Real Madrid - Marseille									

NOGOMET - V zaostali tekmi tretjega kroga

Triestina se je prebudila prepozno

Tržačani začeli igrati po eni uri monologa Sassuola - Vezna vrsta znova v hudih težavah - Mladi Siligardi se je izkazal

B-LIGA IZIDI ZAOSTALIH TEKEM									
Reggina - Vicenza 0:2, Sassuolo - Triestina 2:1, Padova - Piacenza 0:0									
Frosinone	4	3	1	0	8:4	10			
Brescia	4	3	1	0	5:1	10			
Torino	4	3	0	1	8:2	9			
Ancona	4	3	0	1	7:4	9			
Ascoli	4	2	2	0	7:5	8			
Sassuolo	4	2	2	0	6:3	8			
Triestina	4	2	1	1	4:2	7			
Cesena	4	2	1	1	3:1	7			
Vicenza	4	1	3	0	7:5	6			
Empoli	4	2	0	2	5:6	6			
Padova	4	1	3	0	4:3	6			
Reggina	4	1	2	1	4:5	5			
Lecce	4	1	1	2	6:6	4			
Cittadella	4	1	1	2	3:4	4			
Modena	4	1	1	2	3:4	4			
Piacenza	4	1	1	2	4:7	4			
Gallipoli	4	0	3	1	4:6	3			
Mantova	4	0	2	2	3:5	2			
Grosseto	4	0	2	2	3:7	2			
Crotone	4	0	2	2	1:5	2			
AlbinoLeffe	4	0	1	3	5:9	1			
Salernitana	4	0	0	4	2:8	0			
PRIHODNJI KROG (19.9.) Cesena - Triestina									

Šport

NOGOMET - Prvi krog lige prvakov

Inzaghi Milanov junak Juventusu le točka

Neodločen izid v Turinu povsem pravičen - Danes Inter-Barcelona

Filippo Inzaghi je pri Milanu nenadomestljiv

ANSA

naslednje prvenstvene tekme. Gol za Marseille je dosegel Heinze.

Danes bosta na vrsti še Inter in Fiorentina. Črno-modri bodo v Milanu gostili Ibrahimovićevo Barcelono (ob 20.45 po

Rai1), Fiorentina pa bo igrala proti Lyonu.

Juventus - Bordeaux 1:1 (0:0)
STRELCA: Iaquinta v 63., Plasil v 75. min.

JUVENTUS (4-3-1-2): Buffon; Carceres, Legrottagnie, Cannavaro (Zebina), Grosso; Marchisio, Felipe Melo, Tiago (Poulsen); Giovenco (Camoranesi); Amauri, Iaquinta. Trener: Ferrara.

BORDEAUX (4-2-3-1): Carrasso (Ramè); Chalmè, Planus, Ciani, Tremoulinas; Menegazzo, Diarra; Plasil (Gouffran), Gourcuff, Wendel; Chamakh. Trener: Blanc.

Marseille - Milan 1:2 (0:1)
STRELCA: Inzaghi v 28.; Heinze v 49., Inzaghi v 74. min.
MARSEILLE (4-3-1-2): Mandanda; Kaborè, Diawara, Heinze, Taiwo; Cissé (Morientes), Mbia, Cheyrou; Lucho (Ben Arfa); Niang, Brandao. Trener: Descamps
MILAN (4-3-1-2): Storari; Oddo, Nesta, Thiago Silva, Zambrotta; Ambrosini (Gattuso), Pirlo, Flamini; Seedorf (Abate); Inzaghi (Huntelaar), Pato. Trener: Leonardo.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

TENIS - Us open Del Potro presenetil Federerja

NEW YORK - Presenečenje: Roger Federer v finalu Us opna ni osvojil šestega zaporednega naslova prvaka in je v New Yorku prekinil niz 41 zaporednih zmag. S 3:6, 7:6 (5), 4:6, 7:6 (4), 6:2 ga je premagal šestopostavljeni Argentinec Juan Martin del Potro, ki se je pri 20 letih uvrstil v prvi finale enega od štirih največjih turnirjev na svetu. Del Potro je tudi prvi Argentinec z zmago na OP ZDA po Guilermu Vilasu leta 1977.

Švicarski zvezdnik je imel priložnost s šesto zmago izenačiti dosežek Billa Tildena, ki je zmagoval med leti 1920 in 1925, ter postati prvi po Rodu Laverju leta 1969 s tremi osvojenimi grand slami v sezoni (pred New Yorkom je zmagal v Wimbledonu in Parizu). Včerašnji nastop v New Yorku je bil njegov 21. v velikih finalih turnirjev za grand slam; izkupiček je zdaj 15 zmag in šest porazov. Ljubitelji tenisa so ga redko videli v takšni izvedbi: delal je dvojne napake, imel slab izkoristek prvega servisa, del Potrov forehand je bil prava uganka, pa še prepiral se je s sodniki.

ADEBAYOR - Zaradi namer-nega poškodovanja Robina Van Persieja in provociranja navijačev Arsenala, bo angleška nogometna zveza kaznovala napadalca Manchestera Emmanuela Adebayorja. Višina kazni še ni znana, Adebayor pa bo imel do jutri čas za vložitev pritožbe.

BREZ TRENERJA - Miran Srebrnič ni več glavni trener nogometašev novogoriškega HIT-a. Vodstvo kluba je sprejelo njegov odstop, moštvo pa do nadaljnjega vodi dosedANJI pomočnik David Peršič. Novogoričani na lestvici 1. SNL po osmih krogih delijo zadnje mesto.

VUELTA - Nemec Andre Greipel je zmagovalc 16. etape. V ciljnem sprintu je imel več moči od Francoza Williama Bonneteta, tretje mesto pa je zasedel Italijan Davide Bennati. V skupnem seštevku še naprej je v vodstvu Španec Alejandro Valverde, ki ima 31 sekund prednosti pred Nizozemcem Robertom Gesinkom.

LOTUS SE VRAČA - Moštvo Lotus, nekdanje slavno ime v svetu formule 1, se bo po 16 letih spet vrnilo v formulo ena.

BARCOLANA

Telefonica Black bo med protagonisti

TRST - Monotipna jadrnica Vor 70, dolga 21,5 metra Telefonica Black bo najbrž novi protagonist letošnje Barcolane. Jadrnica, ki jo bo na jesenskem pokalu krmaril Tržačan Lorenzo Bodini, je letos uspešno nastopila na prestižni regati Volvo Ocean race. Lastnik jadrnice je Carlo Alberini od moštva Lightbay Calvi Network.

TENIS

Ciguijevo ustavil dež

MESTRE - Dvboj 1. kroga mednarodnega teniskega turnirja v Mestrah z nagradnim skladom 50.000 dolarjev med kvalifikantko Paolo Cigui in šesto nosilko turnirja, Hrvatico Karolino Sprem (120. igralko na svetu), je bil preložen zaradi dežja. Koprčanka Andreja Klepač je s 7:6 6:2 klonila pred Španko Marto Marrero. Prva nosilka je Nemka Kristina Barrois, 67. igralka na svetu.

Iztok Furlanič

ODBOJKA - Pogovor z reprezentančnim liberom Lorisom Manijem po EP v Turčiji

V Turčiji »druga« Italija Za SP? Fei in vsaj dva Mateja

Glavna vzroka za neuspeh utrujenost in pomanjkanje prave »klape« - Reprezentanca ni več privlačna

Odbojgarsko žogo in telovadnico že pogreša, pa čeprav se je po delovnem in napornem poletju ter nastopu na evropskem prvenstvu v Turčiji privoščil z družino le nekaj dni oddiha. Reprezentanta Loris Manija jutri zjutraj že čakajo v Modeni, kjer bo pod taktirko trenerja Prandija (selektorja bolgarske moške reprezentance, ki je bila na minulem evropskem prvenstvu tretja, op. a.) začel priprave na prvenstvo A1-lige. »Komaj čakam, da se jim pridružim,« je sam od sebe povedal števerjanski odbojkar, s katerim smo se po telefonu pogovorili o minulem neuspehu odbojgarske reprezentance na evropskem prvenstvu v Turčiji.

Deseto mesto na evropskem prvenstvu je najslabša uvrstitev po letu 1975. Kateri so bili glavni vzroki za neuspeh?

Mislím, da je eden izmed vzrokov naša izčrpanost že na začetku prvenstva. Kar nekaj soigralcev se je v Turčiji pritoževalo, da so utrujeni in niso v optimalni formi. Poletje je bilo res natrpano, saj smo vseskozi trenirali s polno paro, obenem pa smo še nastopali v svetovni ligi. Tudi v Turčiji se je tak ritem nadaljeval: vsako jutro pred tekmo smo imeli še trening.

Kaj še?

Menim, da je na tak plah nastop vplivalo tudi to, da nismo bili prava »klapa«.

Je bil podajalec Vermiglio eden izmed razlogov, da se klapa ni ustvarila?

Občutek sem imel, da smo bili celo vsi igralci nastrojeni proti njemu. Igral je tako, kot da bi bil on trener na igrišču. Pritisk na nas je bil zato zelo velik, kar je seveda vplivalo na naše razpoloženje. Sploh nismo igrali umirjeno. Seveda za neuspeh ne krivim samo njega, ampak dejstvo je, da se je z njegovim prihodom vzdušje v ekipi popolnoma spremenilo.

Kapetan in podajalec Vermiglio se vam je namreč pridružil šele pozneje, ko se je svetovna liga že začela. Pred njegovim prihodom je podajal Dragan Travica.

Tako je. Ko je vodil ekipo Travica, je bilo vzdušje bolj sproščeno. Na igrišču smo se večkrat tudi posmehljali. Ko je kdo zgrešil, ni bilo težav. Na napako smo hitro vsi pozabili in se skoncentrirali na drugo akcijo.

Kako pa je bilo, ko je igral Vermiglio?

Ob vsaki napaki je on kaj pripom-

»Ta-ta, ta-ta.« Tako je Loris v nedeljo na pokalu bazoviških žrtev poklical mali Daniel, ki včasih tudi spremlja očeta na reprezentančnih tekmah (na sliki: tekma v Vareseju junija letos). Tudi letos je zaradi reprezentančnih obveznosti Loris preživel dalj časa daleč od domačih, zato je nekaj dnevnih oddih po EP posvetil izključno družini

FIVB

nil, njemu pa nisi smel oporekati.

Zakaj je Anastasi večkrat zamenjal Travico ravno na koncu niza? Tudi zaradi teh krajših stikov?

Ne verjamem, saj je imel Anastasi do Vermiglia drugačen odnos kot z ostalimi igralci. Njega ni nikoli okregal, ko je kaj zgrešil. O zamenjavi pa tako: Travica ima močnejši servis, v obrambi je dober, v bloku pa višji. Večkrat pa se je po mojem mnenju Anastasi odločil za zamenjavo prepozno. Z njegovo igro so napadalcí napadali samo proti enim blokerjem, kar je seveda veliko lažje ...

Težave ste imeli sicer tudi v napadu ...

Potem ko so naše napadalce večkrat zablokirali, so oni enostavno popustili, saj niso imeli alternativ. Težava je bila tudi z Vermigliom, saj je žoge, ki so bile bolj oddaljene od mreže, podajal rutinsko visoko na krilno pozicijo. S tem je istočasno celotno odgovornost predal napadalcu, ki pa je bil s postavljenim dvojnimi ali trojnimi blokom največkrat brez izhoda.

Anastasi je, razen zadnje tekme, med dvema obrambnima igralcema izbral vedno tebe. Si s svojo igro zadovoljen?

Nasploh ja. Izjema je bila tekma proti Rusiji, kjer mi ni šlo od rok. Pozi-

tivno ocenjujem sicer celotno delo, ki sem ga opravil poleti. Za naslednje leto pa bom še premislil ...

Kaj misliš s tem?

Ničesar ne bom še izjavil. Tak ritem ni lahko obdržati. Celo poletje sem bil zaposlen, daleč od družine, obenem pa je bila tudi plača skromna. Za celo poletje smo prejeli približno 4.000 evrov. Skoraj bi poleti raje delal v podjetju, tako da bi lahko preživel več časa z družino.

Predsednik odbojgarske zveze Magri je napovedal, da bo izključen iz državnih prvenstev vsak igralec, ki se ne bo odzval povabilu v reprezentanto. Kako ste odreagirali?

Napovedali smo, da bomo odšli vsi v tujino. Mislím, da je kriza odbojke povezana s tem, da igra v prvenstvu veliko tujcev. Mladi italijanski odbojkarji pa ne dobijo mesta v postavah, zato odhajajo v nižje lige.

Kaj pa selektor Anastasi? Kakšni so bili njegovi komentariji po neuspehu? Je bil razočaran?

Jezen je bil na nas, ker se nismo borili tako kot v svetovni ligi. Pozval nas je, naj se poglobimo v naše nastope na prvenstvu, vseeno pa je napovedal, da bo kar nekaj igralcev v ekipi, ki bo naslednje leto nastopala na svetovnem prvenstvu.

Prave borbenosti nasplošno res ni bilo videti ...

Pravega vzdušja ni bilo. Med svetovno ligo pa je bilo čisto drugačno. Vseskozi smo igrali koncentrirano in umirjeno.

Bo Anastasi kljub neuspehu ostal na klopi izbrane vrste? Pogodba ga sicer veže do naslednjega leta, vse do zaključka svetovnega prvenstva.

Ne bi vedel. Magri je samo rekel, da bodo o tem še razpravljali. Vsekakor sumim, da bo naslednje leto igralce za nastop na SP izbirala zveza. S postavo, ki je letos nastopila na evropskem prvenstvu, ne bo večjih uspehov.

Kdo manjka?

Fei, še en Matej Černic, mogoče tudi bloker. Sam bi zamenjal podajalca in vključil kar Travico.

Če se povrnemo na EP, ste vsekakor proti nekaterim reprezentancam igrali dobro, v ključnih trenutkih pa ste popustili.

Tako je. Na primer proti Rusiji smo v vseh treh nizih vodili. Po nekaj napakah pa nismo utegnili vzpostaviti spet začetnega ritma. Mislím, da je bil razlog tudi naelektreno vzdušje v igrišču.

So bili ostali res toliko boljši od vas?

Imeli so predvsem nekaj igralcev, ki so v ključnih trenutkih prevzemali odgovornost in dali točko.

Ni bil to pri »azzurrih« Matej Černic?

Seveda, ampak smo mi imeli samo enega Mateja, ostali pa so imeli več takih igralcev. Matej je vsekakor igral zelo dobro. Bil je eden izmed najbolj konstantnih.

Kaj pa organizacija prvenstva?

Zelo dobra. Škoda, da smo imeli slabo vreme. Le nekaj kilometrov od našega hotela so bile hude poplave, ki so terjale nekaj desetih življenj.

Sedaj se seliš v Modeno, v novo okolje. Si zadovoljen?

Zelo. Komaj čakam, da se pridružim ostalim. S trenerjem Prandijem sem v dobrih odnosih. Na prvenstvu si je ogledal vse moje nastope. Že mi je predstavil svoj program dela.

Veronika Sossa

ČERNIC IN MANIA' NA RAI

Potem ko se je Sky odpovedala predvajanju tekem moške italijanske A1-lige, bo mogoče sobotnim in nedeljskim prvenstvenim tekmam slediti po Rai (tv, satelit in digitalna tv). Odbor združenja klubov bo v naslednjih dneh o podrobnostih razpravljal z upravnim svetom Raia.

KOŠARKA - EP

Slovinci trdijo, da ne bodo kalkilirali

LODŽ - Slovenske košarkarje drevi ob 21. uri čaka zadnja tekma drugega dela evropskega prvenstva na Poljskem. Kot poudarjajo vsi igralci in strokovni štab, preračunavanja proti Turčiji ne bo, saj nihče ne želi izpustiti prvega mesta v skupini in prekiniti zmagovitega niza. V primerjavi z zadnjo tekmo proti Poljski bistvenih novosti v postavi Slovenije ne bo. Zagotovo bosta manjkala Matjaž Smodiš in Goran Dragić, medtem ko je zdravstveno stanje Domna Lorbka, ki je proti Poljski dobil močan udarec v vrat, in Uroša Slokarja, ki se je pritoževal na bolečino v komolcu, brez posebnosti, tako da bosta pripravljena za igro.

Ker je skupina iz Bydgoszcza igrala že včeraj, tekma s Turčijo pa je zadnja na sporedu drugega dela, bosta imeli obe reprezentanci »proste roke« pri izbiri tekmecev v četrtfinalu. Slovenija je lahko prva, druga ali tretja, kar pomeni, da se v nobenem primeru ne more srečati s Francijo, ki je zmagovalka skupine F. Medtem ko igralci poudarjajo, da bodo šli v tekmo s Turčijo na vso moč, je trener Jure Zdovc nekoliko bolj previden. »Ne bomo 'kalkilirali', edino, kar lahko premišljeno storimo, je, da odpočijemo katerega od igralcev, ki je bolj obremenjen ali poškodovan. Žal so poškodbe sestavni del športa,« pravi slovenski strateg in v isti sapi dodaja: »Toda tu sta tudi naša moč in orožje. Imamo igralce, ki ko stopijo na parket, dajo od sebe maksimum. Jaz jim popolnoma zaupam.«

Primož Brezec je nekaj besed namenil tudi naslednjemu tekmeu: »Turki so prijetno presenečenje tega prvenstva. Imajo močne in visoke igralce pod košem, tako da se nam tam obeta prava bitka.«

Ne glede na razplet zadnje tekme drugega dela, se od jutri do nedelje obeta nova invazija slovenskih ljubiteljev košarke v Katovice. Izpad Litve je sprostil veliko vstopnic za odločilne boje, tako da dragocenih lističev v Katovicah zagotovo ne bo manjkalo.

IZIDI

Skupina F

DANES: 15.45 Litva - Srbija; 18.15 Poljska - Španija; 21.00 Turčija - Slovenija.

VRSTNI RED: Turčija 8, Slovenija 6, Srbija in Španija 4, Poljska 2, Litva 0.

Skupina E

SINOČI: Rusija - Mak68:70.

KONČNI VRSTNI RED: Francija 10, Rusija in Grčija 6, Hrvaška 4, Nemčija in Makedonija 2.

Prve štiri ekipe iz vsake skupine se uvrstijo v četrtfinale

JADRANJE - Optimisti Čupe v Poreču

Dober trening in nabiranje prvih izkušenj

Pred nastopom na državnem prvenstvu (o katerem smo že poročali) so se jadralci Čupe pripravljali v Poreču, kjer so nastopili na dvodnevni regati Porečki delfin. Petnajstčlanska skupina mladincev, kadetov in mlajših kadetov (na sliki) je v dveh dneh izpeljala tri plove. Na skupni lestvici vseh starostih kategoriji je bila najboljša Jana Germani na 16. mestu, ki je bila tudi najboljša med kadetinjami. Luca Carciotti je bil skupno 27. in 7. med kadeti. Ostali izidi: 39. Cecilia Fedel, 49. Samuel Ferletti, 51. Martina Husu, 52. Haron Zeriali, 58. Matia Costantin, 60. Giorgia Sinigoi, 62. Federico Bevilacqua, 64. Nina Debenedetti. Regate so se udeležili tudi štirje najmlajši, ki so šele letos zaključili jadralne tečaje. Mateja Ferfoglia, Davide Copetti, Jakob Podveršič in Ilian Emili niso zaključili niti enega plova, so pa nabirali prve izkušnje. Skupno je nastopilo 74 tekmovalcev. Čupine jadralce so spremljali Matija Spinazola, Jasna Tuta in Veronika Milič.

JADRANJE - V Izoli diplomatska regata

Prva Maxi Jena, Čupin Tiburon 17.

V Izoli so konec tedna priredili že sedmo izvedbo diplomatske regate, ki je privabila ob jadralcih celo vrsto tujih diplomatov, ki so akreditirani v Sloveniji, slovenskih politikov in gospodarstvenikov. 102 nastopajočih jadrnic, ki so na krovu gostile diplomatske »okrepitve«, je moralo 6 morskih milj dolgi regatni trikotnik objadrati trikrat. Rahla burjica je na začetku favorizirala večje jadrnice, ko se je osibila pa so v osredje prišle tudi manjše tekmovalke. Zmaga je pripadla Maxi Jeni s krmarjem Mitjo Kosmino, ki je bila s svojimi 24 metri brez konkurentov, drugi pa je bil Veliki viharnik Dušana Puha. V kakovostni mednarodni konkurenci različnih klas je nastopila tudi Čupina jadrnica Tiburon (8,36 m), ki je bila na koncu absolutno 17. Člani posadke so na krovu gostili namestnika britanskega veleposlanika Andreyja Pageja.

Na krovu jadrnic so med drugim jadrli tudi štirje ministri: slovenski Samuel Žbogar, Patrick Vlačič in Igor Lukšič ter srbski zunanji minster Vuk Jeremić.

NOGOMET - V skupini D 2. amaterske lige

Vsi trije za uvrstitev v play-off

Primorje se je precej okrepilo - Brežani še niso uigrani, najeli pa so izkušene igralce - Zarja Gaja s podobno ekipo kot v lanskí sezoni

V skupini D 2. AL bomo tudi v novi sezoni imeli tri ekipe naših društev, ki se bodo - vsaj tako bolj ali manj odkrito napovedujejo - borile za play-off.

Tukaj Breg

PROTAGONISTI - Brežani želijo v novi sezoni najprej odigrati mirno prvenstvo. »Zamenjali smo dve tretjini ekipe in smo pravo gradbišče. Če se bo vse izteklo po načrtih, bi lahko bili med protagonisti in bi se lahko borili za mesta v zgornji polovici lestvice,« pravi novi trener Euro Petagna.

Euro Petagna

TOČKA PLUS - Bregov trener upa, da se bodo izkušeni igralci (Snidar, Daniele Degrassi, Krevatin) čimprej vključili v ekipo in dali odločilen doprinos.

TOČKA MINUS - Obrambna vrsta bo prava neznanka, saj je Mitja Laurica obesil čevlje na klin, Medda pa se je po končanem študiju vrnil na Sardinijo.

MLADI - Pri Bregu resno računajo na Bryana So- vica, Christiana Gustinija in Mattea Ciguia, ki so se uveljavili že v lanskí sezoni.

4-4-2 - Trener Petagna je pristaš klasičnega sistema.

SLOVENC - Bregov zastavonoša Mitja Laurica je zaradi službenih obveznosti, vsaj trenutno, obesil čevlje na klin. Navijači dolinskega društva sedaj veliko pričakujejo od domačina Gustinija.

2 - Pri Bregu bodo letos imeli le dva slovensko govoreča igralca. Kar nekaj nogometašev iz Brega igra pri drugih naših društvih.

28 - Srednja starost Brega.

KAPETAN - Na pokalnih tekmah je kapetanski trak nosil Pierpaolo Gargiulo. Trener Petagna pa se ni še odločil, kdo bo kapetan.

SPOROČILO NAVIJAČEM - »Želim, da bi nas navijači vestno spremljali in predvsem, da bi bili potrpežljivi,« pravi Petagna.

BREGOV MOTO - Profesionalnost (ne profesionalizem) in resnost.

NAŠE MNENJE - Breg ima vsaj na papirju ekipo, ki se lahko bori za play-off.

FAVORITI - »Pravih favoritov NI, tako da bo prvenstvo zelo izenačeno.«

O PRIMORJU - Primorje se je letos okrepilo, napadalec Puzzer jim bo v veliko pomoč.

O ZARJI GAJI - Pri Zarji Gaji so v glavnem potrdili lansko ogrožje, tako da bodo imeli solidno ekipo.

Tukaj Primorje

ZA PLAY-OFF - »Lani smo začrtali dolgoročni projekt, ki smo ga letos še nadgradili. Ciljamo v play-off in mogoče tudi kaj več. Odvisno tudi od športne sreče in poskodb. Pohvaliti moram vodstvo kluba, ki je skladno

Bojan Gulič

Proseško Primorje je bilo v deželnem pokalu uspešno tako na derbiju proti Bregu (0:1) kot proti Zarji Gaji (3:0)

KROMA

z mojimi željami okrepilo moštvo,« pravi trener Bojan Gulič.

TOČKA PLUS - Primorje ima solidno zvezno linijo, ki je pravi motor ekipe.

TOČKA MINUS - Trener Gulič želi, da bi nekoliko okrepilo obrambno vrsto. »In tako bomo res kompetitivni. Naš nenadomestljivi kapetan Mitja Merlak potrebuje ob sebi še enega kakovostnega igralca,« meni trener Primorja.

MLADI - V moštvo so letos vključili precej mladih nogometašev, ki pa si morajo še izboriti mesto v prvi enajsterici. To so: Antoni, Kraljič, Meriggioli in Bullo.

4-3-3 ali pa tudi 4-4-2, tako bo v letošnji sezoni igralo Primorje, ki ima na razpolago veliko število kakovostnih zveznih igralcev.

SLOVENC - Slovenski nogometaši sestavljajo hrbtenico ekipe. Mitja Merlak in Edvin Brajnik v obrambni liniji, Matteo Pipan in Alen Sardoč na sredini in Manuel Zuppin v vratih. Ne smemo pozabiti tudi na »jollyja« Jerneja Kapuna.

11 - Število slovensko govorečih igralcev pri Primorju.

25 - Srednja starost ekipe proseškega društva.

KAPETAN - Kapetanski trak bo tudi v letošnji sezoni nosil »naturalizirani« Prosečan (doma je sicer iz Doline) Mitja Merlak.

SPOROČILO NAVIJAČEM - »Vesel sem, da smo v zadnji sezoni imeli vse več ljudi ob igrišču. Upam, da bomo letos imeli še več navijačev,« je želja trenerja Guliča.

MOTO PRIMORJA - Igrati s tekme v tekmo.

NAŠE MNENJE - Primorje se je precej okrepilo in bi lahko v novi sezoni prijetno presenetilo. Proseško društvo ima ekipo, ki se bo lahko borila za play-off.

FAVORITI - »Zelo dobro ekipo ima tudi Breg. Ostalih ne poznam. Nekateri omenjajo tržaško Espirio. Prepričan sem, da bo prvenstvo zelo izenačeno.«

O BREGU - »Brežani so sestavili solidno ekipo, ki se bo borila za sam vrh.«

O ZARJI GAJI - »Zarja Gaja, vsaj sodeč po prvih pokalnih tekmah, bo letos v nekoliko slabšem položaju.«

Tukaj Zarja Gaja

KOT LANI - Pri Zarji Gaji bi radi ponovili uspeh iz lanske sezone in se še drugič zapored uvrstili v play-off. »Čaka pa nas težka naloga, saj bo tudi letošnja sezona zelo izenačena,« napoveduje trener Giacomo Di Summa.

Giacomo Di Summa

TOČKA PLUS - Trener Di Summa tudi letos stavi na moč in homogenost skupine ter izkušnje Vilija Bečaja ter Fabia Schiraldija (oba letnika 1967, 42 let).

TOČKA MINUS - Vzhodno-kraška ekipa ima še vedno precej težav v napadu, predvsem v fazi zaključka.

MLADI - Martin Jarc (letnik 1992) in Davide Candotti (89) sta znižala srednjo starost ekipe. V ekipo se je vrnil tudi Aljaž Milič.

3-5-2 - Trener Di Summa ne bo tvegala in bo tudi letos igral z »liberom.«

SLOVENC - Domači nogometaši so v zadnjih sezonah pokazali velik napredek. Navijači pričakujejo, da bo tudi letos tako.

18 - Zarja Gaja bo tudi letos ekipa naših društev z največ slovensko govorečimi igralci.

28 - Srednja starost ekipe vzhodno-kraškega društva.

KAPETAN - Martin Grgič je poškodovan, tako da bo kapetanski trak v njegovi odsotnosti nosil kdo drug.

SPOROČILO NAVIJAČEM - »Želim, da bi nam naši navijači vestno sledili kot v lanskí sezoni, ko so množično prihajali tudi na gostovanja.«

MOTO ZARJE GAJE - Ambicija in pogum!

NAŠE MNENJE - Zarja Gaja je še vedno preveč odvisna od učinkovitosti Vilija Bečaja. Če bo Vili v pravi formi in bodo napadalci natančni, potem lahko Zarja Gaja cilja visoko.

FAVORITI - Trener Zarje Gaje meni, da pred začetkom prvenstva v skupini D ni pravih favoritov.

O BREGU - »Izkušena ekipa z izkušenim trenerjem, ki se bo borila za play-off.«

O PRIMORJU - »So tehnično zelo dobra ekipa, ki lahko v letošnji sezoni prijetno preseneti.« (jng)

3. AMATERSKA LIGA Mladost za napredovanje v višjo ligo

Mladost bo tudi v letošnji sezoni edina ekipa naših društev, ki bo igrala v najnižji 3. amaterski ligi (skupina D).

Fabio Sambo

LETOS BOLJ AMBICIOZNI - Doberdobska Mladost, ki letos praznuje 40-letnico ustanovitve, cilja v letošnji sezoni na uvrstitev v končno prvenstva in »po možnosti na napredovanje v višjo ligo«, kot je dejal trener Fabio Sambo. »Prvenstvo bo sicer izenačeno, saj je kar nekaj dobrih ekip, ki želi napredovati v višjo ligo.«

TOČKA PLUS - »Imamo zelo kakovostno zvezno linijo. Marko Zotti in Dimitrij Ferletrich sta zelo izkušena igralca, ki nam bosta v veliko pomoč,« je prepričan Sambo. Mladost je okrepil tudi nogometaš iz Mirna Rok Černe (letnik 1986).

TOČKA MINUS - Obrambna vrsta je še nekoliko neizkušena.

MLADI - Simone Bressan, Emanuel Radetič in Danijel Ferlez, ki se je letos vrnil od San Lorenza, so že dovolj izkušeni nogometaši. Trener Sambo jim slepo zaupa.

SLOVENC - Doberdobsko društvo v zadnjih sezonah zaupa domačim nogometašem. Škoda, da je moral ekipo zapustiti Thomas Marusič, ki je bil lansko leto na posojilu. Marusič se je vrnil k Ronkam.

12 - Slovensko govorečih nogometaš.

27 - Srednja starost ekipe doberdobskega društva.

KAPETAN - Trener Mladosti je kapetanski trak dal domačinu Danijeli Ferlezu, njegov namestnik bo Simone Bressan.

NAŠE MNENJE - Mladost se je v primerjavi z lansko sezono precej okrepila. Play-off je za ekipo doberdobskega društva realen cilj.

FAVORITI - Fabio Sambo je kot možne favorite za prvo mesto imenoval Rudo, Lucinico, Mosso, Torre in tudi Mladost. Presenetili pa bi lahko še Villa in Aurisina. (jng)

V nedeljo

2. AL - 1. krog: Begliano - Zarja Gaja, Chiarbola - San Canzian, Fiumicello - Cormonese, Muglia - Pieris, Opicina - Breg, Romana - Esperia, S.Andrea - Primorje, Sistiana - Piedimonte.

3. AL - 1. krog: Audax - Cgs, Mossa - Montebello, Poggio - Aurisina, Sagrado - Ruda, Terzo - Mladost, Torre - Roianese, Villa - Lucinico, Campelle bode proste.

ODBOJKA - Priprave na D-ligo

Igralci Našega prapora nabirajo moči na igrišču v Pevmi

Na novem igrišču v Pevmi je vsak večer precej živo. Na prvenstvene nastope se namreč tam pripravljajo igralci odbojarskega moštva Naš prapor, ki jih vodi trener Sandro Leghissa. Kot sta nam povedala trener in vodja ekipe Valter Mikluz, je novo igrišče prišlo kot za nalašč za tovrstne predpriprave za novo sezono. Temu botruje še kar lepo vreme, ki omogoča, da vadba ob mreži poteka tudi v poznih večernih urah. Igrišče namreč razpolaga z zelo dobro razsvetljavo. Fantje se na novem objektu najdejo v poznih popoldanskih urah, ko je še svetlo in si nabirajo moči s tekom čez drn in strn. Po vrnitvi na igrišče pa se začnejo pravi treningi. Te dni sicer razpoloženje v ekipi ni bilo najboljše, saj je celoten kolektiv žaloval za Danielejem Boškinom, dolgoletnim stebrom moštva, ki ga je neizprosna bolezen iztrgala iz kroga družine, soigralcev in številnih prijateljev.

Med kratko vadbeno pavzo smo na kratko poklepali s trenerjem in vodjem odbojarske sekcije Našega prapora. Moštvo bo, kot znano, spet igralo v deželni v D ligi, šesterka Našega prapora pa je edina iz goriške pokrajine. Okostje ekipe je ostalo v

glavnem nespremenjeno, kar pomeni, da je s starostnega vidika postava zelo raznolika. V ekipi igrajo trideset in več letniki, pridružili pa so se tudi nekateri novi, še ne dvajsetletni odbojkarji. Na vidiku so še nekateri novi prihodni, ki bodo izpopolnili igralški kader moštva. Trener Leghissa pravi, da se igralci z vso resnostjo pripravljajo na nove preizkušnje, kar daje upati, da bodo s požrtvovalnim pri-

stopom nadoknadili morebitne tehnične pomanjkljivosti. Iz tega, kar imam na razpolago, bom skušal izvesti čim več, nam je na koncu zaupal Sandro Leghissa.

V prihodnjih dneh bo moštvo pričelo s treningi v telovadnici Kulturnega doma, v kateri bo odigralo tudi domače prvenstvene tekme. Če bo vreme dopuščalo, pa bodo vadili tudi na igrišču v Pevmi.

KOŠARKA - Konec tedna na 1. maju v Trstu

Borova memoriala Tavčar in Gombač

Na članskem turnirju Bor Radenska, Venezia Giulia, Kraški zidar in Santos

Konec tedna bo na Stadionu 1. maja v Trstu vse živo, saj prireja Košarkarski klub Bor dva že tradicionalna prvenstvena turnirja. V petek in soboto se bo odvijal 16. Memorial Boris Tavčar za članske ekipe, v soboto in nedeljo pa 8. Memorial Miljo Gombač za mladinske postave do 15. leta. Člani bodo kot že običajno igrali v spomin na Borovega košarkarja in trenerja Borisa Tavčarja, ki je v polni mladosti umrl v prometni nesreči. Mladi upi pa se bodo z merjenjem moči pod košema poklonili dolgoletnemu Borovemu predsedniku in nato nočnemu čuvaju na Prvem maju Milju Gombaču. Pokroviteljstvo nad turnirjem je prevzelo tudi letos Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, pri organizaciji pa pomagata tudi družini pokojnih.

Članski turnir se bo pričel že v petek, 18. septembra, ob 19.15, ko se bosta spoprijela prenovljeni Bor Radenska in miljska Venezia Giulia, ki bo tako kot Muravi varovanci igrala od 3. oktobra v prihodnji deželni C ligi. Ob 21. uri bo na sporedu drugo polfinalno srečanje med sezanskim Kraškim Zidarjem (1.B slovenska liga), ki tudi letos daje prireditvi mednarodni značaj, in tržaškim Santosom, ki bo ravno tako Borov tekme v bližajočem se prvenstvu. V soboto, 19. septembra, bo ob 18.30 tekma za tretje mesto med po-

ražencema petkovih dvobojev, ob 20.30 pa veliki finale Memoriala Boris Tavčar z zaključnim slovesnim nagrajevanjem takoj po koncu. Lani je prvo mesto osvojil tržaški drugoligaš Falconstar.

Mladinski turnir za naraščajnike se bo pričel v soboto ob 15. uri s polfinalom Bor - San Vito, ob 16.45 bo sledilo srečanje Sokol - Libertas. V nedeljo, 20. septembra, bo ob 9.30 tekma za tretje mesto, ob 11.30 pa finale za prvo mesto na Memorialu Miljo Gombač.

K2SPORT

Naprej Dom in Kontovel, danes četrtfinale

V telovadnici Kulturnega doma se je začel tradicionalni košarkarski turnir K2 sport. V uvodni tekmi je gostitelj turnirja SZ Dom s točko prednosti (57:56) premagal goriški Dinamo. V drugem srečanju prvega dne je bil na sporedu slovenski derbi med Sokolom in Kontovelom. Zmagali so Kontovelci. Končni izid je bil 68:58.

Danes ob 19.30 Dom - Ardita; 21.30 Kontovel - Breg. Jutri bosta z nastopi na turnirju začela tudi Jadran Mark in Ilirska Bistrica

TRENTO - V muzeju sodobne in moderne umetnosti

Mojstrovine moderne z največjimi imeni evropske umetnosti 20. stoletja

V Muzeju sodobne in moderne umetnosti v Trentu bodo 19. septembra odprli razstavo Mojstrovine moderne, na kateri bodo zastopana največja imena evropske umetnosti 20. stoletja. Preko 240 mojstrov in bodo predstavljena vsa najpomembnejša umetniška gibanja v Evropi, s ključnimi deli bodo zastopani najpomembnejši umetniki minulega stoletja.

Uvodoma bodo razstavljeni dela, nastala še v 19. stoletju, med njimi slike Corota in Boudina. Postavitev se bo nadaljevala z impresionizmom. Predstavljene bodo Monetove krajine, med njimi slika Oseka v Varengevilleu (1882, na posnetku). V tem delu razstave bosta predstavljeni tudi študiji svetlobe Alfreda Sisleyja, ena od njiju je slika Cerkev v Moretu v jutranjem soncu (1893), razstavljenih pa bo tudi nekaj slik Camillea Pissarroja.

Sliki Kostanji v Jas de Bouffanu (1885-86) Paula Cezannea bosta sledili dve sliki Vincenta van Gogha, ena od njiju bo znameniti portret poštarja Josepha Roulina (1888), na katerem prevladujejo rumeni in modrikasti toni. Fauvizem bo na razstavi predstavljen preko del umetnikov, kot sta Maurice de Vlaminck in Albert Marquet.

Sledila bo predstavitev romantičnega in simbolističnega gibanja s slikami Delacroixa, Odilona Redona, Mauricea Denisa, Edouarda Vuillarda in Pierrea Bonnard.

Na razstavi bo predstavljeno tudi kiparstvo, ki je konec 19. in v 20. stoletju prav tako doživelo radikalne spremembe. Tako bo denimo razstavljen portret Henrija Rouarta, ki ga je izdelal Medardo Rosso. Omeniti velja še Brancusijevo Danaido iz leta 1913, s svojim delom pa bo na razstavi zastopan tudi Alberto Giacometti.

Z abstraktno umetnostjo se bo postavitev ponovno vrnila k slikarstvu. Na ogled bodo dela Vasilija Kandinskega in Paula Kleeja. Obrat k nadrealizmu bo predstavljen preko metafizičnih slik Giorgia de Chirica, sledili bodo nadrealisti, kot sta Max Ernst in Rene Magritte. Kubizem bo predstavljen preko del Fernanda Legerja, Juana Gris in Pabla Picassa.

Iz 50-ih let bodo predstavljena dela Asgerja Jorna in Antonia Tapiesa, ki bodo zapolnila vrzel med nadrealizmom in umetniško smerjo arte povera. Med predstavniki abstraktnega ekspresionizma bodo na razstavi zastopani Mark Tobey, Philip Guston in Richard Chamberlain. Razstava bo odprta do 10. januarja 2010. (STA)

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V petek, 18. septembra ob 20.00 / Neda Rusjan Bric: »Eda - zgodba bratov Rusjan«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana Veliki oder

Danes, 16. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božić: »Neron«.

V soboto, 19. septembra ob 20.00 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

Od ponedeljka, 21., do dobote, 26. septembra ob 19.30 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

Mala drama

Danes, 16. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V ponedeljek, 21. septembra ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V petek, 25. in v soboto, 26. septembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II - Igra«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 18. ob 20.30 in v soboto, 19. septembra ob 18.00 / Drugi koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Michael Guttler. Solisti: Elena Zhidokova, Donat Havár, Adrian Eröd, Günther Groissböck.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 22. septembra ob 20.15 / Veliki brazilski zvezdnik na harmoniki Renato Borghetti, z njim nastopajo še: Pedro Figueirero - saksofon - flavta, Daniel Sa - kitara in Vitor Peixoto - klavir.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonora Fini, l'italienne de Paris«. Odprto v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod

naslovom »Globoka čustva«. Odprto od ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. Odprto od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografska razstava Primoža Hienga »Soline, med nebami in zemljo« - Sečoveljske soline sptičje perspektive. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 20. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00, vsako soboto in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodeni ogledi.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00.

GLEDALIŠČE - V petek premiera

V SLG Celje komedija Samica človeške vrste

V Slovenskem ljudskem gledališču (SLG) Celje bodo v petek ob 19.30 premierno uprizorili komedijo Samica človeške vrste, po besedilu Joanne Murray-Smith in v režiji Dušana Mlakarja. Komedija temelji na resnični izkušnji znane feministične pisateljice Germaine Greer, h kateri je leta 2000 vlomila razočarana študentka.

Komedija Samica človeške vrste se začne, ravno ko svetovno znana pisateljica feministične literature in borka za ženske pravice Margot Mason doživlja veliko ustvarjalno krizo. V tem kriznem trenutku v njeno hišo nenapovedano vdre njena bivša študentka Molly Rivers, ki je hči ene največjih Margotinih oboževalk in občudovalk ter zato izvrstno pozna Margotin celoten opus. Molly v hišo ne pride na prijazen klepet, temveč želi obračunati z Margot, saj jo ima za popolno bleferko, ki svoje poglede na problematiko, o kateri piše, spreminja iz knjige v knjigo. To je začetek izvrstnega in napetega zapleta, ki v hiši združi

še druge nepričakovane obiskovalce. Izkaže se, da je velika avtorica, ki v svojih knjigah svetuje milijonom žensk po vsem svetu, prav tako le ženska s kopico problemov, ki jih ne zna razrešiti, so o predstavi zapisali v SLG Celje.

Komedijo Samica človeške vrste so ustvarili prevajalka Tina Mahkota, režiser in glasbeni opremljevalec Dušan Mlakar, dramaturginja Tina Kosi, scenograf Marko Japelj, kostumografinja Maja Ballund in lektor Jože Volk. Igrajo: Anica Kumer (Margot Mason), Minca Lorenci (Molly Rivers), Barbara Medvešek, Bojan Umek, Rastko Krošl in Miro Podjed.

S komedijo Samica človeške vrste svoje delo v SLG Celje zaključuje prva kinja celjskega gledališča Anica Kumer. Kumerjeva je v svoji bogati karieri blestela v številnih vlogah. Samo v SLG Celje jih je ustvarila preko 120. Je prejemnica številnih nagrad, med katerimi je tudi Borštnikov prstan, ki ga je prejela leta 2003.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik »Metamaterija« avtorice Margarete Selene. Odprto ob sobotah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobo-

tah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

SOLKAN

V prostorih krajevne skupnosti Solkan, je razstava modelov letal pok. Julija Srebrniča, ki spada v okvir prireditelj ob 100-letnici prvega poleta z motornim letalom bratov Rusjan. Odprto vsak dan do 20. septembra, od ponedeljka do petka od 15.00 do 17.00 ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 17.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svlet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega bienala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: do 11. oktobra fotografska razstava Blaža Zupančiča: »Mimobežnost«.

Cankarjev dom, velika sprejemna dvorana: od 15. do 25. septembra: Od zabrisa do prenove identitete, Slovenci v Bosni in Hercegovini 1530-2009, brezplačen vstop.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan od 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

Bojan Brezigar

Iran, imperij razuma

Laguna, v kateri so leta 1950 nalovili 5.000 ton rib, deset let kasneje pa samo 100

13

Ramsar je mesto, ki je glavnini ljudi popolnoma nepoznano. Tisti, ki se ukvarjajo z zaščito narave in posebej z mokrišči, povezujejo to ime s konvencijo o mokriščih, pomembnim mednarodnim dokumentom, ki je bil podpisan prav v tem iranskem mestu leta 1971 in ki na svetovni ravni – doslej ga je podpisalo 159 držav vsega sveta – ureja odnos do mokrišč, njihovo zaščito in njihov razvoj.

Ni naključje, da so konvencijo podpisali prav v tem mestu. V tistem času, to je še v času šahove vladavine, je bil Ramsar eno najpomembnejših turističnih mest v Iranu, poleg tega pa je v bližini eno največjih mokrišč in obenem največja sladkovodna laguna na svetu. To je tik ob mestu Bandar-e Azali, ki je tudi največje iransko pristanišče na Kaspijskem morju.

Bandar-e Azali je trgovsko pristanišče, ribiško mesto in turistični kraj obenem. Ob obali leži med palmami delno zakrita palača, ena izmed poletnih rezidenc nekdanjega perzijskega šaha. Ker je šah hodil sem na oddih, je razumljivo, da je bilo tu veliko turistov, vsakovrstnih gostov. Sedaj jih ni več; navsezadnje, čemu naj bi prihajali v to vlažno klimo, pa čeprav – to je treba povedati – Iranci prihajajo sem predvsem zaradi ... dežja. Tukaj namreč veliko dežuje, medtem ko na iranski planoti dežja praktično ne poznajo, tako da je prihod v deževne kraje za nekatere izjemen dogodek. Ampak dežja je veliko tudi drugod na kaspijski obali, tako da je Bandar-e Azali prepuščen domačinom, ribičem in pomorščakom. Pa teh ni zelo veliko, kajti Kaspijsko morje je zaprto: po njem plujejo ladje z rusko, iransko, azerbajdžansko, kazahstansko in turkmenistansko zastavo; drugih ladij in torej drugih pomorščakov tam ni. Kljub temu so ladje kar velike in v glavnem prevažajo surovine, vrvež, ki je značilen za pristanišča, pa bi tu zaman iskali.

In potem je tu laguna, 150 kvadratnih kilometrov velika zaščitena laguna, ki je res prava turistična atrakcija, poleg tega, da je laguna sama res zelo lepa, bogata na vodnih rastlinah, ki oblikujejo prave otoke in ustvarjajo vodne poti med njimi, pa tudi izredno bogata na pticah.

Ogled lagune je zato posebna atrakcija. Škoda le, da je možen samo s hitrimi motornimi čolni, ki svojim hrupom preplašijo ptice, ko se jim čolni preveč približajo. Vendar tudi ta kratka in hrupna plovba človeka prepriča o izredno velikem številu ptic, ki ponekod sedejo na vsak količek, ki štrli iz vode.

Prav tako plovba človeka prepriča o onesnaženosti lagune. Ogromno je namreč umazanije, vrečk in steklenic. To obiskovalci vidijo. Ne vidijo pa nesnage, ki se steče v laguno in zaradi katere v laguni rib skoraj ni več. Dovolj zgovoren je podatek, da so okoli leta 1950 v tej laguni nalovili za 5.000 ton rib letno, dobrih deset let kasneje pa manj kot 100 ton. Dejstvo je, da se v laguno stekajo številne reke, s katerimi namakajo kmetijske površine – v veliki meri gre za riževa polja – in se nato v laguno dejansko izliva močno onesnažena voda, polna strupov, s katerimi škropijo poljščine.

Ogled lagune je vsekakor poučen in navsezadnje tudi prijeten intermezzo med številnimi ogledi in obiski, med zgodovino in islamom, ki potnika vseskozi spremljata v Iranu.

Vendar, vrnimo se v Ramsar, znamenit turistični kraj. V knjigah in na spletnih straneh lahko beremo o glavnem hotelu. Imenuje se Grand

Zgoraj: tu je tudi starček, ki igra na tradicionalno piščalko in se rad nastavi kameri, ter seveda pričakuje, da mu boš nekaj primaknil.

Desno: vendar tudi ta kratka in hrupna plovba človeka prepriča o izredno velikem številu ptic, ki ponekod sedejo na vsak količek, ki štrli iz vode.

hotel in sestavljen je iz dveh velikih poslopij: prvo je bilo v eklektičnem slogu, z močnim baročnim pridihom, zgrajeno v prvi polovici prejšnjega stoletja, drugo je moderno, iz časa po drugi svetovni vojni, obupen izdelek arhitekture šestdesetih ali sedemdesetih let prejšnjega stoletja.

V starem poslopiju so sobe sicer majhne, vendar hodniki veliki, prekriti z debelimi rdečimi preprogami, s fotelji odeti v rdeč žamet. Če bi vanj vsaj nekaj denarja vložili za vzdrževanje, bi bil to še danes imeniten hotel. Obdan je z lepo urejenim parkom, izpred hotela pa vodi dolgo, zagotovo najmanj dva kilometra dolgo ravno sprehajališče, dreved za pešce, obdan s klopami in opremljen z razsvetljavo, do obale oziroma do poslopja, ki leži tik ob obali. Tu je bil nekoč kasino in sem so prihajali tudi številni tujci, V Ramsarju je bila šahova poletna rezidenca: da ne bo pomote, tu je imel rezidenco šah Reza Pahlavi, v zgoraj omenjenem Bandar-e Azaliju pa njegov sin Mohamed Reza Pahlavi, tisti, ki je moral zapustiti Iran v času islamske revolucije.

Sedaj je kasino zaprt, saj so v Iranu igre na srečo prepovedane. Namesto njega lahko obiskovalci stopijo do morja, kjer je nekakšen lokal na kolih tik ob obali. Tu lahko človek kaj popije, seveda brezalkoholnega, poleg tega pa lahko tudi kadi iz nargileja. In, čudo vseh čudes, tu sedijo fantje in dekleta pri isti mizi in tudi dekleta kadijo pipo. Še več: blizu je nekaj stojnic, ki prodajajo spominke. Napisi so v glavnem v perziščini, ponekod tudi v angleščini. In tako budnemu očesu ne zbeži spominček, kjer sta je na kosu debela narisana parček, fant in dekle, vsakdo ima na prsih pol srca, zgoraj pa stoji napis »Kiss me«. V »pravovernem« islamskem delu države bi take spominke zaman iskali. Videti je, da je Teheran zelo daleč.

Nedaleč, komaj nekaj desetnih kilometrov, vendar globoko v gorski dolini, leži vas Mazuleh. To je najbolj obiskana vas v Iranu; običajno tu mrgoli turistov, v glavnem seveda Irančanov. Tu so se ljudje prvič naselili v 13. stoletju, da bi se umaknili pred Mongoli, ki so v tistem času zasedli Perzijo. Vas stoji na strmem pobočju in hiše so pravzaprav grajene druga na drugi: na strehi vsake hi-

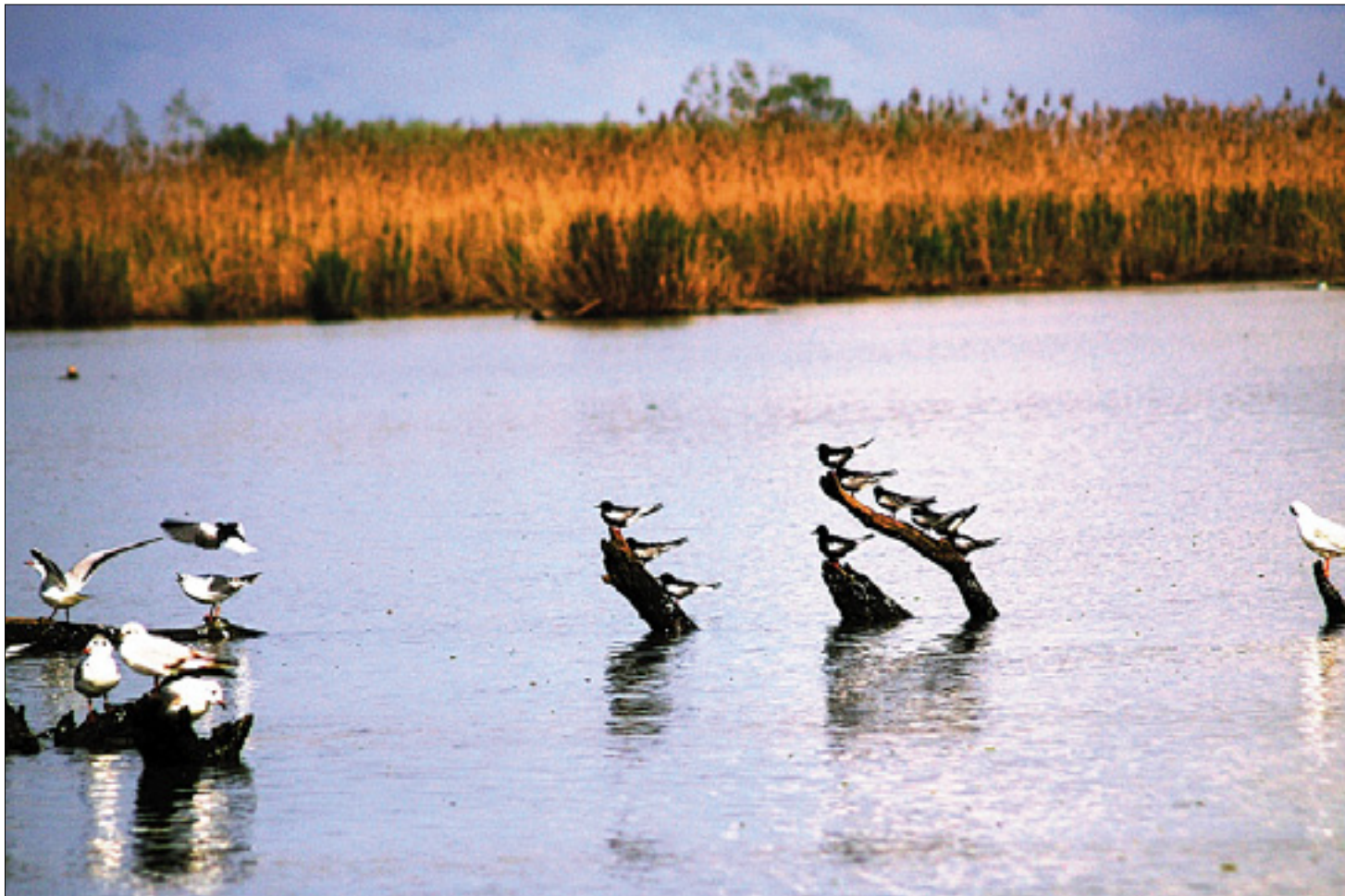
še je dvorišče hiše, ki stoji višje. Številne hiše so lesene, nekako zbite skupaj iz desk, poti pa pogosto vodijo kar po strehah hiš; ponekod so pokrite s ponjavami, da se turisti lepše sprehajajo in seveda tudi kaj kupijo. Vas, ki je stalno zavita v meglico je res očarljiva, je posebnost in v ničemer ne spominja na tradicionalno iransko arhitekturo: dokaz več, da se je tukaj čas dejansko ustavil in da prav to privablja toliko turistov.

Sicer pa je vsa vas usmerjena v turizem: trgovinice in lokali so praktično v vsaki hiši; vsakdo nekaj prodaja, povsod ti s čim postrežejo, tu je tudi starček, ki igra na tradicionalno piščalko in se rad nastavi kameri, ter seveda pričakuje, da mu boš nekaj primaknil. V vasi ni avtomobilov, ker so ceste preozke, vse je zelo staro in res ima človek vtis, da se je vrnil nazaj za več deset, morda sto let.

Bazar v Rashtu, glavnemu mestu te pokrajina, pa je križišče nasprotje. To ni tržnica, kakršne vidiš v vaseh, tudi kaj turističnega boš zaman iskal. Tu lahko kupiš metlo ali tehtnico, tako na uteži, kakršne so pri nas imele branjevke na Ponterošu v času po drugi svetovni vojni, lahko kupiš meso ali tudi žive piščančke, ženske otipavajo pomaranče na velikem vozičku, ponujajo ti tudi slaščice, seveda posebne, tipične za Rasht (resnici na ljubo niso posebno okusne, ampak eno je treba pojesti zaradi olike). Veliko je tudi obrtnikov in tako imaš možnost po dolgih letih zopet videti brusarja, ki na tržnici brusi nože. Seveda je tu tudi kiosk: v Iranu je veliko časopisov in na pločniku ob kiosku naštejemo kakih 20 dnevnikov. Gneča je velika, vendar ni videti nevarna, čeprav se lahko zgodi, kot vodiči običajno opozorijo turistice, da komu lahko izmaknejo denarnico, če ne bo pazil nanjo. Ampak tudi tukaj velja iransko pravilo: nihče ne sili v kupca, nihče ne kriči, nihče ne vsiljuje svoje krame. V popolnem neredu veljajo tu neka splošna pravila, ki jih vsi spoštujejo.

In tako se končuje tudi ta del obiska Irana, nepoznan, neobičajen, a zato nič manj zanimiv. Del Irana, kamor tuji turisti zelo poredko prihajajo in je prav zaradi tega pristanjši.

se nadaljuje

 Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
<i>Teletekst: str. 316 - 342 - 343</i>
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli...po svetu - Zelenjavni koncert
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

 Rai Uno
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Linea Verde Meteo Verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 17.00, 20.00, 23.20 Dnevnik
11.35 17.10 Vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Aktualno: Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Rai Sport
20.45 Nogomet: Inter - Barcellona - Champions League
22.45 Šport: 90° minuto Champions
23.25 Nočni dnevnik, sledi Porta a porta

 Rai Due
6.30 19.00, 0.50 Talent show: X Factor
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.25 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.40 Aktualno: Tg2 E....state in rubrike
11.25 Nan.: Orgoglio (It., '05)
13.00 18.30, 20.30, 23.35 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 E....state con Costume
13.45 Aktualno: Sì, viaggiare
13.50 Aktualno: Dnevnik - Zdravje
14.00 Nan.: Numb3rs
15.30 Nan.: Las Vegas
17.00 Nan.: 90210
17.45 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Talent show: X Factor

0.15 Variete: Scorie

 Rai Tre
6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Perdutamente tua (dram., ZDA, '42, r. I. Rapper, i. B. Davis)
11.00 13.00, 14.50 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Speciale Tg3: 66. Mostra del Cinema di Venezia
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
15.00 Dnevnik - kratke vesti
15.05 Variete: Trebisonda - Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & Geo
18.25 Vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.10 Nad.: Le storie di agrodolce -

	Aspettando la nuova serie
20.35	Nad.: Un posto al sole
21.05	Dnevnik
21.10	Nan.: La nuova Squadra (i. R. Ravello)
23.15	Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
23.55	Dok.: Strade blu
0.45	Dok.: Gli speciali di »Teatro in cor-to«

 Rete 4
7.05 Nan.: Tutti amano Raymond
7.30 Nan.: Quincy
8.30 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.10 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.35 Film: Agguato sul fondo (vojna, ZDA, '43, r. A. Mayo, i. T. Power)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Julie Lescaut
23.15 Film: Quei bravi ragazzi (dram., ZDA, '90, r. M. Scorsese, i. R. De Niro)

1.55 Nočni dnevnik in pregled tiska

 Canale 5
6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Paniccucci, C. Brachino)
9.55 17.55 Aktualno: Claudio Martelli: Il libro della Repubblica
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Film: La clinica tra i monti - I sentimenti del cuore (dram., Nem., '07, r. U. Witte, i. E. Sander)
15.45 22.10, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
16.30 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.10 Resničnostni show: La Tribù - Missione India (v. P. Perego)
0.30 Nan.: Cashmere Mafia
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

 Italia 1
6.00 13.40, 17.25, 19.25 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Gossip Girl
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: iCarly
19.50 Nan.: Così fan tutte
20.30 Kviz: Il colore dei soldi
21.10 Nan.: CSI: Miami
22.00 Nan.: The Mentalist
23.55 Film: Nickname: Enigmista (srh., ZDA, '05, r. J. Wandlow, i. J. Morris)

0.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

 Tele 4
7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled Tiska
9.30 Nan.: Don Matteo 6
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.05 Aktualno: Pagine e fotogrammi
13.50 Aktualno: In contatto
14.30 Klasična glasba
15.30 Dokumentarci o naravi
16.20 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
20.00 Aktualno: Antichi palazzi del FVG
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Variete: Speciali Vino VIP Cortina 2009
21.05 Film: La moglie nuova (dram., '69, r. M. Norms, i. S. Koscina)
23.55 Film: Giuro che ti amo (kom., It. '86, r.-i.- N. D'Angelo)

 La 7
6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Ad alto rischio (pust., ZDA, '81, r. S. Raffill, i. A. Quinn)
16.05 Nan.: Star Trek
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 0.35 Dnevnik
20.30 Šport: Aspettando V-ictory
21.10 Resničnostni show: S.O.S. Tata
22.55 Resničnostni show: Adolescenti: istruzioni per l'uso
1.15 Nan.: Alla corte di Alice

 Slovenija 1
6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Marči Hlaček (pon.)
9.35 Lutk. nan.: Trnovo robidovje (pon.)
10.00 Zlatko zakladko (pon.)
10.15 Nan.: Slovenski vodni krog
10.40 ZGNZ (pon.)
11.00 Knjiga mene briga (pon.)
11.20 Dok. serija: Naši vrtovi (pon.)
11.55 Dok.: Po sledih križarjev (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Tarča
14.30 Slovenski magazin (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.40 Ris. nan.: Ferdi
16.05 Pod klobukom
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 0.50 Izobr.-svet. serija: Turbulenca
18.25 Žrebanje lota
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.05 Film: Prave barve
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.35 Omizje
1.10 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 16.9.1991 (pon.)

 Slovenija 2
6.30 9.00, 1.20 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški Infokanal
13.20 Festival narečnih popevk 2009
15.20 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik - 16.9.1991
15.50 Prava ideja! (pon.)
16.20 Na utrip srca
17.05 Mostovi - Hidak
17.35 Črno beli časi
17.55 Nad.: Samo bedaki in konji
18.50 O živalih in ljudeh
19.00 Na vrtu
19.30 Z Damijanom (pon.)
20.00 Šport
21.30 Dok. feljton: Potovanje v Ljubljano
21.55 Slovenska jazz scena

22.35 Predstava SSG v Trstu: Václav Havel

 Koper
13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Slovenski magazin
14.50 Nautilus
15.20 Arhivski posnetki
16.00 »Q« - trendovska oddaja
16.50 Biker explorer
17.20 Srečanje z...
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.35 Primorska kronika
19.00 22.35, 0.20 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Šport
19.25 Dokumentarna oddaja
20.00 Dok. oddaja: City Folk
20.30 Metalcamp 2008
21.00 Dok. oddaja: Miramare, sledi Buono vento
22.10 Vsedanes - Tv dnevnik
22.25 Globus
22.55 Potovanje po Nemčiji
23.55 Istra in...
0.55 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

 Tv Primorka
8.00 Dnevnik Tv Primorka
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinska oddaja: Čas za nas (pon.)
18.45 Kulturni utrinek
19.00 Športni ponedeljek (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema
23.30 Nad.: Jelena

RADIO
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Oglaševanje od začetkov do danes; 12.15 Ženski portreti; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga; 18.00 Pozabljeni italijanski operisti; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjki; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Utrinki radijskega življenja; 10.45 Teden mobilnosti; 11.30 60 let gasilske brigade Koper; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditve; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Slovenci ob meji; 22.30 Crosroads.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Sredin klicaj; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.10 Vzhodno od rocka; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.10 Rondo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 <i>email: trst@primorski.eu</i> Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958 <i>email: gorica@primorski.eu</i>
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 € Naročnina za Italijo 280,00 € Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347 Cena za Slovenijo: 1,00 € Letna naročnina za Slovenijo 200,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990
OGLAŠEVANJE Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it GORICA, ul. Malta 6 TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI advertising@tmedia.it Brezplačna tel. št. 800129452 Iz tujine +39.0481.32879 Fax +39.0481.32844 Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI oglasit@tmedia.it Brezplačna tel.št. 800912775 Fax +39.0481.32844 Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS
Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Območje nizkega zračnega pritiska bo zajelo večji del Evrope, k nam bo dotokal zelo vlažen južni zrak.

Nad jugozahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska. Topla fronta se od juga pomika nad severni Jadran. Nad naše kraje priteka malo toplejši in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 19.14
Dolžina dneva 12.30

LUNINE MENE
Luna vzide ob 3.38 in zatone ob 17.53

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.10 najnižje -64 cm, ob 9.52 najvišje 51 cm, ob 15.45 najnižje -33 cm, ob 21.26 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 3.42 najnižje -67 cm, ob 10.18 najvišje 58 cm, ob 16.18 najnižje -41 cm, ob 21.03 najvišje 48 cm.

BIOPROGNOZA
Danes se bodo pri občutljivih ljudeh še pojavljale vremensko pogojene težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo še okrepljeni. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 22,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	20	2000 m	9
1000 m	17	2500 m	6
1500 m	12	2864 m	4

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu v gorah dosegel 6, po nižinah 5 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo razvoj vremenskega stanje zelo negotov: čez dan bo možno bodisi poslabšanje s pooblaščitvami in tudi močnimi plohami kakor tudi spremenljiva oblačnost. Ob obali bo pihal jugo.

V vzhodni Sloveniji bo delno jasno. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno, v zahodni, južni in osrednji Sloveniji bo občasno rahlo deževalo. Najnižje jutranje temperature bodo od 16 do 21, ob morju in v severovzhodni Sloveniji do 24 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Pretežno oblačno do oblačno z možnimi krajevnimi, večinoma zmernimi padavinami.

Jutri in v petek bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bodo manjše krajevne padavine.

IRAK - Včeraj izpustili iz zapora Muntazerja al Zaidija

Prost novinar, ki je zalučal čevlje v nekdanjega predsednika ZDA Busha

BAGDAD - Iraškega televizijskega novinarja Muntazerja al Zaidija, ki so ga obsodili in zaprli, ker je v nekdanjega ameriškega predsednika Georgea Busha med njegovim obiskom v Iraku zalučal čevlje, so včeraj izpustili iz zapora v Bagdadu, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Novinarja bi morali sprva že v ponedeljek izpustiti na prostost, vendar so izpustitev preložili, ker po besedah njegovega brata v ponedeljek vsi postopki še niso bili zaključeni. Muntazer al Zaidi je v spremstvu brata Udaja zapustil oporišče iraške vojske, kjer se je nahajal zapor, pri tem pa ga je pospremlilo tudi več poslancev iraškega parlamenta. Družina pa mu je mu pripravila praznovanje.

30-letni Ali Zaidi je bil sprva zaradi napada na voditelja tuje države obsojen na tri leta zapora, vendar so njegovo zaporno kazen po pritožbi skrajšali na leto dni, kasneje pa so mu kazen zaradi lepega vedenja še dodatno skrajšali.

Incident se je zgodil 14. decembra lani med novinarsko konferenco Busha in iraškega premiera Nurija al Malikija v Bagdadu, Al Zaidi pa je po dogodku v trenutku postal mednarodna zvezda. (STA)

HRVAŠKA - Državni zavod za statistiko

Število hrvaških prebivalcev pada

ZAGREB - Hrvaška je sredi lanskega leta imela 4 milijone in 438.508 prebivalcev, kar je za 1474 ali za 0,03 odstotka manj kot leta 2007, je objavil državni zavod za statistiko. Nadaljuje se tudi staranje prebivalstva, ki ima povprečno 41 let - 39,2 leta moški in 42,6 leta ženske.

Hrvaški državni statistiki so še objavili, da so kljub zmanjšanju števila prebivalcev na ravni države, v sedmih izmed 20 županij in mestu Zagreb zabeležili zvišanje števila prebivalcev, največ v zadrski županiji - 1613 ali 0,93 odstotka. V primerjavi z letom 2007 so največ prebivalstva izgubili v ličko-senjski županiji - 591 ali 1,6 odstotka. To je obenem tudi najstarejša županija na Hrvaškem, saj imajo 23,5 odstotka prebivalcev, ki so starejši od 65 let.

Sredi lanskega leta je bilo na Hrvaškem več žensk (51,8 odstotka) kot moških (48,2 odstotka). Največ žensk je v primerjavi z moškimi v Zagrebu, in sicer 53,5 odstotka. Sicer pa se nenehno zmanjšuje število žensk, ki so v rodni dobi, lani jih je bilo 45,6 odstotka. Vse manj je na Hrvaškem tudi mladih do 19 let - dobra petina ali 21,34 odstotka jih je bilo v lanskem letu. (STA)

ZDA - Filmski igralec

Patrick Swayze izgubil boj z rakom

WASHINGTON - Ameriški igralec Patrick Swayze je izgubil boj z rakom. Swayze, proslavljen se je leta 1987 s filmom Umazani ples, je umrl v noči na torek, star 57 let. "Patrick Swayze je danes mirno preminil, ob njem so bili člani družine. Zadnjih 20 mesecev se je pogumno bojeval z boleznijo," je sporočila njegova publicistka Annett Wolf. Swayze se je rodil leta 1952 v Houstonu.

Privrženci simpatičnega igralca so se te novice bali že dolge mesece, potem ko je ameriški tabloid National Enquirer že pred letom dni zapisal, češ da je Swayzeju ostalo le še nekaj tednov življenja. Igralec se je kljub temu pogumno bojeval z boleznijo, ki v tej obliki v petih letih od izbruha pokosi visok odstotek obolelih.

Swayze je bil leta 1991 na podlagi ankete revije People razglašen za "najbolj privlačnega moškega". Kljub bolezni je posnel več epizod TV nizanke "The Beast". Sicer pa je imel z zdravjem že prej težave, leta 1998 si

je med snemanjem filma v nesreči pri jahanju zlomil obe nogi. Bil je verižni kadilec, imel je probleme z alkoholom. Sredi 90-ih let se je zato zdravil in zapustil Hollywood.

Swayze je bil trikrat nominiran za nagrado zlati globus. Zaslovel je z vlogo nerazumljenega "slabega" fanta Johnnyja Castlea v Umazanem plesu - Dirty Dancing (na sliki). V filmu se je izkazal kot plesalec, kar pa ni presežek, saj je bil nenazadnje sin koreografa in je igralsko pot začel v glasbenem gledališču.

Sledil je uspeh s filmom Duh (Ghost), v katerem je bila njegova soigralka Demi Moore. Njegovi filmi iz 80-ih let so "The Outsiders", "Red Dawn", "Grandview U.S.A." in "Youngblood", v 90-ih letih "Point Break", "Tall Tale" in drugi. Leta 2001 se je pojavil v filmu "Donnie Darko", leta 2003 se je vrnil na deske New Yorka v musicalu "Chicago", leta 2006 pa je v Londonu nastopal v musicalu "Guys and Dolls". (STA)